

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2013,

**kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů,
a některé další zákony**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna občanského soudního řádu

Čl. I

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 135/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 233/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 104/2008 Sb., zákona č. 123/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 259/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 295/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 198/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona

č. 286/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 48/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 69/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 80/2011 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 186/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 218/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 147/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 334/2012 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 369/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 404/2012 Sb. a zákona č. .../2013 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se za slovo „ochrana“ vkládá slovo „soukromých“ a slovo „zachovávání“ se nahrazuje slovy „dodržování smluv a“.

2. V § 2 se slova „fyzických a právnických osob“ a slova „na úkor těchto osob“ zrušují.

3. V § 3 se slova „zákonnosti a slouží jejímu upevňování a rozvíjení“ nahrazují slovy „spravedlnosti a práva, slouží upevňování a rozvíjení zásad soukromého práva“, slova „má právo domáhat se“ se nahrazují slovy „se může domáhat“ a za slovo „ochrany“ se vkládá slovo „soukromého“.

4. § 6 zní:

„§ 6

V řízení postupuje soud předvídatelně a v součinnosti s účastníky řízení tak, aby ochrana práv byla rychlá a účinná a aby skutečnosti, které jsou mezi účastníky sporné, byly podle míry jejich účasti spolehlivě zjištěny. Ustanovení tohoto zákona musí být vykládána a používána tak, aby nedocházelo k jejich zneužívání.“

5. V § 7 odst. 1 se slova „z občanskoprávních, pracovních, rodinných a z obchodních vztahů“ nahrazují slovy „ze vztahů soukromého práva“.

6. § 8 se zrušuje.

7. V § 9 odstavec 2 zní:

„(2) Krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně

a) ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku a ochrany práv třetích osob, popřípadě ochrany práv třetích osob podle právních předpisů o hromadných informačních prostředcích,

b) ve sporech o nárocích vycházejících z autorského zákona, o nárocích z ohrožení a porušení práv podle autorského zákona a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva podle autorského zákona,

c) ve sporech o vzájemné vypořádání úhrady přeplatku na dávce důchodového pojištění, nemocenského pojištění, státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi a ve sporech o vzájemné vypořádání regresní náhrady zaplacené v důsledku vzniku nároku na dávku nemocenského pojištění,

- d) ve sporech o určení nezákonnosti stávkový nebo výluky,
- e) ve sporech týkajících se cizího státu nebo osob požívajících diplomatických imunit a výsad, jestliže tyto spory patří do pravomoci soudů České republiky,
- f) ve sporech o zrušení rozhodnutí rozhodce o plnění závazků z kolektivní smlouvy,
- g) ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci,
- h) ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace,
- i) ve věcech ochrany hospodářské soutěže,
- j) ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním a z porušení nebo ohrožení práva na obchodní tajemství,
- k) ve věcech ochrany názvu a pověsti právnické osoby,
- l) ve sporech z práv k obchodní firmě,
- m) ve sporech o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, o nárocích z ohrožení a porušení práv z průmyslového vlastnictví a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva z průmyslového vlastnictví,
- n) ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se směnek, šeků a investičních nástrojů,
- o) ve sporech z obchodů na komoditní burze,
- p) ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků a sporů z toho vzniklých,
- q) ve věcech přeměn obchodních společností a družstev, včetně všech řízení o náhradě podle zvláštního právního předpisu,
- r) ve sporech z koupě závodu, pachtu závodu nebo jeho části,
- s) ve sporech ze smluv na stavební práce, které jsou nadlimitními veřejnými zakázkami, včetně dodávek nezbytných k provedení těchto smluv.“

8. V § 9 se odstavce 3 a 4 včetně poznámek pod čarou č. 1a, 1b, 39, 40 až 53, 53a a 53b zrušují.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 3.

9. § 17a se zrušuje.

10. V § 19 se slova „způsobilost mít práva a povinnosti“ nahrazují slovy „právní osobnost“.

11. V § 20 odst. 1 se slova „má způsobilost vlastními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti“ nahrazují slovy „je svéprávný“.

12. V § 21 odst. 1 písmeno a) zní:

„a) člen statutárního orgánu; tvoří-li statutární orgán více osob, jedná za právnickou osobu předseda statutárního orgánu, popřípadě jeho člen, který tím byl pověřen; je-li předsedou nebo pověřeným členem právnická osoba, jedná vždy fyzická osoba, která je k tomu touto právnickou osobou zmocněna nebo jinak oprávněna, nebo“.

13. V § 21 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) vedoucí jejího odštěpného závodu, jde-li o věci týkající se tohoto závodu, nebo“.

14. Poznámka pod čarou č. 55 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

15. V § 23 se slova „nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu“ nahrazují slovy „není plně svéprávná“.

16. V § 26 odst. 1 se slovo „obchodních“ nahrazuje slovy „týkajících se vztahů mezi podnikateli vyplývajících z podnikatelské činnosti“.

17. V § 26 odst. 2 se slova „ve věcech péče o nezletilé,“ zrušují.

18. V § 26 odst. 5 se slova „navrhovatelem (žalobcem)“ nahrazují slovem „žalobcem“ a slova „totéž platí v řízení o propuštění cizince ze zajištění“ se nahrazují slovy „za právnickou osobu jedná k tomu pověřený její zaměstnanec nebo člen, který má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie“.

19. Poznámka pod čarou č. 57c se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

20. V § 27 odst. 1 se slova „má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu“ nahrazují slovy „je plně svéprávná“.

21. V § 29 odst. 4 se věty první a druhá nahrazují větami „Opatrovníkem podle odstavců 1 až 3 soud jmenuje zpravidla osobu blízkou případně jinou vhodnou osobu, nebrání-li tomu zvláštní důvody. Advokáta lze jmenovat opatrovníkem, jen jestliže jím nemůže být jmenován někdo jiný. Jinou osobu než advokáta lze jmenovat opatrovníkem, jen jestliže s tím souhlasí.“.

22. Za § 29 se vkládá nový § 29a, který zní:

„§ 29a

Účastníku, který pořídil předběžné prohlášení v očekávání vlastní nezpůsobilosti právně jednat, ustanoví soud opatrovníkem s jejím souhlasem osobu za opatrovníka označenou v předběžném prohlášení.“

23. § 35 zní:

„§ 35

(1) V zákonem stanovených případech může státní zastupitelství, popřípadě nejvyšší státní zástupce, podat návrh na zahájení řízení nebo do občanského soudního řízení vstoupit.

(2) Státní zastupitelství nebo nejvyšší státní zástupce jsou v takovém řízení oprávněni ke všem úkonům, které může vykonat účastník řízení, pokud nejde o úkony, které může vykonat jen účastník právního vztahu.“

24. § 38 se zrušuje.

25. V § 40 odst. 2 se na konci písmene a) doplňuje slovo „nebo“.

26. V § 40 odst. 2 se písmena b) až e) se zrušují.

Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno b).

27. V § 40 odst. 4 se slova „soudním komisařem nebo“ zrušují.

28. V § 40 odst. 7 větě druhé se slova „, dohoda o výchově a výživě nezletilého dítěte, dohoda o styku s nezletilým dítětem, dohoda o vypořádání dědictví, dohoda o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů“ a slova „, rodiče, účastníci dohody o styku s nezletilým dítětem, účastníci dohod v dědickém řízení“ zrušují.

29. V § 41 odstavec 3 zní:

„(3) Hmotněprávní jednání účastníka učiněné vůči soudu je účinné také vůči ostatním účastníkům, avšak teprve od okamžiku, kdy se o něm v řízení dozvěděli; to platí i tehdy, je-li pro platnost hmotněprávního jednání předepsána písemná forma. Ustanovení § 40 odst. 3 se použije obdobně.“

30. V § 41b se slova „, dohoda o výchově a výživě nezletilého dítěte, dohoda o styku s nezletilým dítětem, dohoda o vypořádání dědictví, dohoda o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů“ a slova „, rodiči, účastníky dohody o styku s nezletilým dítětem, účastníky dohod v dědickém řízení“ zrušují.

31. § 42 zní:

„§ 42

(1) Podání je možno učinit písemně. Písemné podání se činí v listinné nebo elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě nebo telefaxem.

(2) Písemné podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telefaxem nebo v elektronické podobě je třeba nejpozději do 3 dnů doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřihlíží. Stanoví-li to předseda senátu, je účastník povinen soudu předložit originál (písemné podání shodného znění) i jiných podání učiněných telefaxem.

(3) V případě podání v elektronické podobě podepsaného uznávaným elektronickým podpisem nebo podání v elektronické podobě podle zvláštního právního předpisu^{58a)} se nevyžaduje doplnění podání předložením jeho originálu podle odstavce 2.

(4) Pokud zákon pro podání určitého druhu nevyžaduje další náležitosti, musí být z podání patrné, kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno. Povinnost podpisu a datování se nevztahuje na podání v elektronické podobě podle zvláštního právního předpisu^{58a)}. Je-li účastník zastoupen advokátem, může být podpis advokáta nahrazen otiskem podpisového razítka, jehož vzor byl uložen u soudu, kterému je podání určeno. Podání v listinné podobě je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami tak, aby jeden stejnopis zůstal u soudu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis, jestliže je to třeba. Podání v jiných formách se činí pouze jedním stejnopisem. K podání učiněnému elektronicky lze připojit také všechny jeho přílohy v elektronické podobě.“.

32. V § 46b písm. b) se slova „místa podnikání“ nahrazují slovem „sídla“.

33. V § 46b písm. b) se slovo „podnik“ nahrazuje slovy „obchodní závod (dále jen „závod“)“.

34. V § 50b odst. 4 písm. c) se slova „„ § 187 odst. 1, § 191b odst. 3 a § 192 odst. 1“ zrušují.

35. V § 50d se odstavce 2 a 3 včetně poznámky pod čarou č. 33c, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou zrušují.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 2 a 3.

36. Poznámka pod čarou č. 58f zní:
„^{58f)} Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém.“.

37. Poznámka pod čarou č. 62 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

38. § 73 se včetně nadpisu zrušuje.

39. V § 74 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

40. V § 74 se odstavce 4 a 5 zrušují.

41. V § 75 odstavec 1 zní:

„(1) Předběžné opatření nařídí předseda senátu na návrh.“.

42. V § 75 odst. 2 se slova „vyplyvajících z obchodních vztahů“ nahrazují slovy „týkajících se vztahů mezi podnikateli vyplyvajících z podnikatelské činnosti“.

43. V § 75 se odstavce 3 a 4 zrušují.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 3.

44. V § 75a se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

45. V § 75b odst. 1 se slova „v obchodních věcech“ nahrazují slovy „ve věcech týkajících se vztahů mezi podnikateli vyplyvajících z podnikatelské činnosti“.

46. V § 75b odst. 3 se písmena a) a b) zrušují.

Dosavadní písmena c) až g) se označují jako písmena a) až e).

47. V § 75b odst. 3 písm. c) se slovo „škody“ nahrazuje slovem „újm“.

48. V § 75c odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Nepostupoval-li podle § 75a nebo podle § 75b odst. 2, předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen, a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.

(2) O návrhu na předběžné opatření rozhodne předseda senátu bezodkladně. Není-li tu nebezpečí z prodlení, může předseda senátu o návrhu na předběžné opatření rozhodnout až do uplynutí 7 dnů poté, co byl podán.“

49. V § 75c odst. 3 se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.

50. V § 76 odst. 1 se písmeno b) zrušuje.

Dosavadní písmena c) až f) se označují jako písmena b) až e).

51. V § 76 odst. 3 se část věty první za středníkem včetně středníku zrušuje.

52. § 76a a 76b se včetně poznámky pod čarou č. 33b zrušují.

53. V § 76c odst. 1 se věty druhá a třetí zrušují.

54. V § 76c odst. 3 se slovo „nemovitostí“ nahrazuje slovy „nemovitou věcí“ a slovo „nemovitost“ se nahrazuje slovy „nemovitou věc“.

55. § 76d zní:

„§ 76d

Usnesení, kterým bylo nařízeno předběžné opatření, je vykonatelné vyhlášením. Nedošlo-li k vyhlášení, je vykonatelné, jakmile bylo doručeno tomu, komu ukládá povinnost.“.

56. V § 76e se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

57. V § 76f odst. 1 se slova „úkon, který byl učiněn“ nahrazují slovy „jednání, které bylo učiněno“ a slovo „neplatný“ se nahrazuje slovem „neplatné“.

58. V § 76f se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Soud k neplatnosti přihlédne i bez návrhu.“.

59. V § 76f odst. 2 se slovo „nemovitostí“ nahrazuje slovy „nemovitou věcí“, slovo „nemovitostí“ se nahrazuje slovy „nemovité věci“ a slovo „úkon“ se nahrazuje slovem „jednání“.

60. V § 77 odst. 2 se část věty první za středníkem včetně středníku zrušuje.

61. V § 77a se odstavec 5 zrušuje.

62. V § 79 odstavec 1 zní:

„(1) Řízení se zahajuje na návrh. Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat jméno, příjmení, bydliště účastníků, popřípadě rodná čísla nebo identifikační čísla účastníků (obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, identifikační číslo, označení státu a příslušné organizační složky státu, která za stát před soudem vystupuje), popřípadě též jejich zástupců, vylíčení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí být z něj patrné, čeho se navrhovatel domáhá. Ve věcech, v nichž je účastníkem řízení svěřenský správce, musí návrh dále obsahovat i označení, že se jedná o svěřenského správce, a označení svěřenského fondu. Tento návrh, týká-li se dvoustranných právních vztahů mezi žalobcem a žalovaným (§ 90), se nazývá žalobou.“.

63. V § 79 se odstavec 4 včetně poznámky pod čarou č. 62a zrušuje.

64. V § 80 písmeno a) zní:

„a) o založení, změně nebo zrušení právního poměru, stanoví-li tak zákon;“.

65. § 81 se zrušuje.

66. V § 82 odst. 1 se slova „nebo kdy bylo vydáno usnesení, podle něhož se řízení zahajuje bez návrhu“ zrušují.

67. V § 83 odst. 2 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmena d) a e) se označují jako písmena c) a d).

68. Poznámky pod čarou č. 62b a 62c se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

69. V § 85 odstavec 2 zní:

„(2) Obecným soudem fyzické osoby, která je podnikatelem, je ve věcech vyplývajících z podnikatelské činnosti okresní soud, v jehož obvodu má sídlo; nemá-li sídlo, určuje se její obecný soud podle odstavce 1.“.

70. Poznámka pod čarou č. 59 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

71. V § 86 odst. 3 se slovo „podnik“ nahrazuje slovem „závod“ a slovo „podniku“ se nahrazuje slovem „závodu“.

72. V § 87 odst. 1 písm. b) se slovo „škody“ nahrazuje slovem „újmý“.

73. V § 87 odst. 1 písm. c) se slovo „podniku“ nahrazuje slovem „závodu“.

74. V § 87 se odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 62f zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

75. § 88 zní:

„§ 88

Namísto obecného soudu, popřípadě namísto soudu uvedeného v § 85a, je k řízení příslušný soud,

a) který rozhodoval o rozvodu, jde-li o vypořádání manželů po rozvodu stran jejich společného jmění nebo jiného majetku anebo o zrušení společného nájmu bytu,

b) v jehož obvodu je nemovitá věc, týká-li se řízení práva k ní, není-li dána příslušnost podle písmene a),

c) u něhož probíhá řízení o pozůstalosti, jde-li o rozhodnutí sporu v souvislosti s řízením o pozůstalosti,

d) u něhož probíhá řízení o úschovách, jde-li o rozhodnutí, že ten, kdo odporoval vydání předmětu úschovy žadateli, je povinen s ním souhlasit,

e) u něhož je prováděn výkon rozhodnutí, jde-li o vyloučení věci z výkonu rozhodnutí nebo o rozhodnutí o pravosti, výši, skupině nebo pořadí pohledávek přihlášených k rozvrhu,

f) v jehož obvodu má sídlo organizační jednotka železničního dopravce, týká-li se spor na straně žalovaného této jednotky,

g) u něhož probíhá řízení, jde-li o žalobu podle § 91a,

h) v jehož obvodu byla provedena dražba, jde-li o věc veřejné dražby podle zákona o veřejných dražbách,

i) který je obecným soudem žalobce, jde-li o ochranu držby práva k věci, není-li touto věcí věc nemovitá.“

76. V § 89a se slova „v obchodní věci“ nahrazují slovy „ve věcech týkajících se vztahů mezi podnikateli vyplývajících z podnikatelské činnosti“.

77. V § 93 odst. 1 se slova „, pokud nejde o řízení o rozvod, neplatnost manželství, nebo určení, zda tu manželství je či není“ zrušují.

78. § 94 se zrušuje.

79. V § 96 odst. 4 se slova „, nebo jde-li o zpětvzetí návrhu na rozvod, neplatnost manželství nebo určení, zda tu manželství je či není anebo o zpětvzetí návrhu na zrušení, neplatnost nebo neexistenci partnerství“ zrušují.

80. V § 100 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.

81. V § 100 odst. 2 větě poslední se slova „podle § 76b“ nahrazují slovy „ve věcech ochrany proti domácímu násilí“.

82. V § 102 odstavec 3 zní:

„(3) Ve věcech příslušejících senátu nařídí předběžné opatření nebo zajistí důkaz senát; předseda senátu tak může učinit, jen je-li tu nebezpečí z prodlení. Ustanovení § 75, 75a, 75b, 75c, 76, 76c, 76d, 76e, 76f, § 77 odst. 1 písm. b) až d), § 77 odst. 2, § 77a a § 78 odst. 3 se použijí obdobně.“

83. V § 107 odst. 2 se slova „její dědici, popřípadě ti z nich, kteří podle výsledku dědického řízení převzali právo nebo povinnost“ nahrazují slovy „ti, kteří vstoupili do práva nebo povinnosti“.

84. V § 107 odst. 5 se věta druhá zrušuje.

85. V § 107a odst. 1 se za slova „nabyvatel práva nebo povinnosti“ vkládají slova „, popřípadě ten, kdo převzal výkon vlastnického práva k majetku, o nějž v řízení jde,“.

86. § 108 se zrušuje.

87. V § 109 odst. 2 písm. c) se slova „, to neplatí v řízení o povolení zápisu do obchodního rejstříku“ zrušují.

88. V § 110 se věta druhá zrušuje.

89. V § 111 odst. 3 se slova „S výjimkou řízení o rozvod může soud“ nahrazují slovy „Soud může“.

90. § 113 se zrušuje.

91. § 113a se zrušuje.

92. V § 114b odst. 1 se slova „, a ve věcech uvedených v § 120 odst. 2“ zrušují.

93. V § 114c odst. 3 písm. d), § 137 odst. 1 a v § 140 odst. 4 se slova „100 odst. 3“ nahrazují slovy „100 odst. 2“.

94. V § 114c odst. 5 a 7 se slova „, s výjimkou věcí uvedených v § 120 odst. 2,“ zrušují.

95. V § 114c odst. 6 se slova „a věcí uvedených v § 120 odst. 2,“ zrušují.

96. V § 115a se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.

97. V § 116 odst. 1 se slova „s výjimkou jednání prováděných notáři jako soudními komisaři“ zrušují.

98. Za § 116 se vkládá nový § 116a, který zní:

„§ 116a

Osoba, která může účastníkovi podle občanského zákoníku napomáhat při rozhodování (podpůrce), je účastníkem řízení.“

99. V § 118b odst. 3 se slova „ve věcech uvedených v § 120 odst. 2 a“ zrušují.

100. V § 119a odst. 1 se slova „, s výjimkou věcí uvedených v § 120 odst. 2,“ zrušují.

101. V § 120 odstavec 2 zní:

„(2) Soud může provést jiné než účastníky navržené důkazy v případech, kdy jsou potřebné ke zjištění skutkového stavu a vyplývají-li z obsahu spisu. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází soud při zjišťování skutkového stavu z důkazů, které byly provedeny.“

102. V § 120 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 3.

103. V § 131 odst. 1 se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.

104. V § 133a písm. b) se slova „členství v“ nahrazují slovy „členství ve spolcích a jiných“.

105. V § 137 odst. 1 se slova „odměna notáře za prováděné úkony soudního komisaře a jeho hotové výdaje, odměna správce dědictví a jeho hotové výdaje,“ zrušují.

106. V § 137 se odstavec 4 zrušuje.

107. V § 140 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 3.

108. § 144 se zrušuje.

109. V § 146 odst. 1 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena a) a b).

110. V § 151 odst. 2 se slova „z náhrad, z odměny notáře za provedené úkony soudního komisaře a z jeho hotových výdajů“ nahrazují slovy „a z náhrad“.

111. § 151a se zrušuje.

112. V § 153 odst. 2 se slova „řízení bylo možno zahájit i bez návrhu, nebo jestliže“ zrušují.

113. V § 155 odst. 2 písm. a) se slovo „úkonu“ nahrazuje slovem „jednání“.

114. V § 159a se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 3 a 4.

115. V § 162 odstavec 1 zní:

„(1) Předběžně vykonatelné jsou rozsudky odsuzující k plnění výživného nebo pracovní odměny za poslední 3 měsíce před vyhlášením rozsudku.“

116. V § 163 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

117. § 175a až 175ze, 180a až 182, 184 až 187, 189 až 200r, 200t až 200v a 200x až 200za se včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 67b, 67c, 67d, 67e, 34a, 34c, 68, 69, 69a, 70, 71, 38, 72, 69b, 72a, 73, 74, 75, 34b, 75a, 75b, 60, 34e, 34f, 34g, 34h, 101 a 34i zrušují.

118. § 176 až 180 včetně nadpisu znějí:

„Řízení o žalobě z rušené držby

§ 176

Ustanovení § 177 až 180 se použijí, je-li z žaloby zřejmé, že se žalobce domáhá ochrany rušené držby.

§ 177

(1) Domáhá-li se žalobce ochrany rušené držby věci, soud o žalobě rozhodne do 15 dnů od zahájení řízení. Žalobce musí prokázat, že jde o svémocné rušení držby. Jednání není třeba nařizovat.

(2) Domáhá-li se žalobce zákazu provádění nebo odstraňování stavby z důvodů, že může být provedením nebo odstraněním stavby ohrožen nebo hrozí omezení jeho vlastnického práva, soud rozhodne o žalobě do 30 dnů od zahájení řízení. Předvolání k jednání musí být účastníkům doručeno nejméně 3 dny předem.

§ 178

V řízení se soud omezí na zjištění poslední držby a jejího svémocného rušení.

§ 179

V řízení nelze rozhodnout o náhradě újmy vzniklé rušením držby.

§ 180

(1) Ve věci samé rozhoduje soud usnesením.

(2) Soud vyhlásí usnesení ihned po skončení jednání. Ustanovení § 156 odst. 2 se nepoužije.“

119. V § 202 odstavec 1 zní:

„(1) Odvolání není přípustné proti usnesení, jímž

a) se upravuje vedení řízení,

b) byl účastník vyzván, aby neúplné, nesrozumitelné nebo neurčité podání doplnil nebo opravil (§ 43 odst. 1),

c) bylo prominuto zmeškání lhůty,

d) byla nebo nebyla připuštěna změna návrhu,

e) bylo rozhodnuto o svědečném nebo o nárocích podle § 139 odst. 3,

f) byl schválen smír,

g) byl zamítnut návrh na přerušování řízení podle § 109 nebo podle § 110,

h) byl žalovaný vyzván, aby se ve věci písemně vyjádřil (§ 114b),

i) bylo opraveno rozhodnutí, netýká-li se oprava výroku rozhodnutí,

j) bylo rozhodnuto, že doručení je neúčinné (§ 50d),

- k) byla uložena povinnost složit zálohu na náklady důkazu,
- l) bylo vyhověno návrhu na přezkum evropského platebního rozkazu,
- m) bylo nařízeno první setkání s mediátorem podle § 100 odst. 2,
- n) byl zrušen platební rozkaz podle § 173 odst. 2.“.

120. V § 203 odst. 2 se slova „uvedených v § 35 odst. 1“ nahrazují slovy „, do nichž může podle zákona vstoupit nebo v nichž může podat návrh na zahájení řízení,“.

121. V § 204 odst. 3 se věta druhá zrušuje.

122. V § 205 odst. 4 se slova „po dobu“ nahrazují slovy „v průběhu“.

123. V § 205a se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

124. V § 208 odst. 2 se slova „a ve věcech dědických též tehdy, bylo-li podáno ve lhůtě u notáře, který byl soudem pověřen, aby jako soudní komisař provedl úkony v řízení o dědictví“ a věta druhá zrušují.

125. V § 210a se slova „odst. 1“ a slova „anebo usnesení o předběžném opatření podle § 76a,“ zrušují.

126. V § 211a se slova „nebo tehdy, neplatí-li pro odvolatele omezení odvolacích důvodů podle § 205a odst. 1“ zrušují.

127. § 211b se zrušuje.

128. V § 212 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena a) až c).

129. V § 212a odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Rozsudek nebo usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé, nelze přezkoumat podle odstavce 1, neobsahuje-li odvolání přes výzvu soudu (§ 43 a 209) žádné odvolací důvody.

(3) K novým skutečnostem nebo důkazům (§ 205a a 211a) odvolací soud smí přihlídnout, jen když byly uplatněny.“.

130. V § 213a odst. 1 se slova „§ 120 odst. 3“ nahrazují slovy „§ 120 odst. 2“.

131. § 218b se zrušuje.

132. V § 222 odst. 1 se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.

133. V § 222a se odstavec 3 zrušuje.

134. V § 230 odst. 1 písmeno a) zní:

„a) usnesení, jímž bylo rozhodnuto o žalobě z rušené držby;“.

135. V § 231 odst. 2 se slova „uvedených v § 35 odst. 1“ nahrazují slovy „, do nichž může podle zákona vstoupit nebo v nichž může podat návrh na zahájení řízení“ a slova „(§ 35)“ se zrušují.

136. V § 232 odst. 2 se slova „po dobu“ nahrazují slovy „v průběhu“.

137. V § 235a odst. 1 se slova „až 4“ zrušují.

138. V § 235d se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena a) až c).

139. V § 238 odstavec 1 zní:

„(1) Dovolání podle § 237 není přípustné

a) ve věcech upravených v části druhé občanského zákoníku, je-li řízení o nich vedeno podle tohoto zákona a nejedná-li se o manželské majetkové právo,

b) ve věcech upravených zákonem o registrovaném partnerství, je-li řízení o nich vedeno podle tohoto zákona,

c) proti rozsudkům a usnesením, v nichž dovoláním napadeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 50 000 Kč, ledaže jde o vztahy ze spotřebitelských smluv a o pracovněprávní vztahy; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží,

d) ve věcech odkladu provedení výkonu rozhodnutí nebo exekuce,

e) proti usnesením, proti nimž je přípustná žaloba pro zmatečnost podle § 229 odst. 4,

f) proti usnesením, kterými bylo rozhodnuto o předběžném opatření, pořádkovém opatření, znalečném nebo tlumočném,

g) proti usnesení, jímž bylo rozhodnuto o žalobě z rušené držby.“.

140. V § 238 odst. 2 se slova „písm. d)“ nahrazují slovy „písm. c)“.

141. V § 240 odst. 2 se slova „, a ve věcech dědických též tehdy, bude-li dovolání podáno ve lhůtě u notáře, který byl soudem pověřen, aby jako soudní komisař provedl úkony v řízení o dědictví“ zrušují.

142. V § 241b odst. 3 se slova „po dobu“ nahrazují slovy „v průběhu“.

143. V § 242 odst. 2 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena a) až c).

144. V § 244 odst. 1 se slova „z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů“ nahrazují slovy „ze vztahů soukromého práva“.

145. V § 249 odst. 2 se slovo „nemovitostem“ nahrazuje slovy „nemovitým věcem“.

Poznámka pod čarou č. 100 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

146. V § 250 odst. 2 se slovo „nemovitostí“ nahrazuje slovy „nemovité věci“ a slovo „nemovitost“ se nahrazuje slovy „nemovitá věc“.

147. V § 251 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí. Soud nařizuje a provádí výkon rozhodnutí s výjimkou titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení.

(2) Je-li k soudu podán návrh na výkon titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení, soud návrh odmítne.“

148. V § 251 se odstavec 3 zrušuje.

149. V § 252 odst. 2 se slova „podnik nebo organizační složku svého podniku“ nahrazují slovy „závod nebo organizační složku svého závodu“.

150. V § 252 odst. 4 písm. a) se slova „podnik (část podniku)“ nahrazují slovy „závod (část závodu)“.

151. V § 252 odst. 4 písm. a) se slova „prodejem podniku“ nahrazují slovy „postížením závodu“.

152. V § 252 odst. 4 písm. b), § 320b odst. 1, § 320d písm. d), § 320e, § 320f odst. 3, § 320g odst. 2, § 335 odst. 1, § 335b odst. 5, § 336 odst. 4, § 336c odst. 1 písm. b) a e), § 336c odst. 3, § 336d odst. 1, § 338zl odst. 2, § 348 odst. 1 a v § 349 odst. 1 se slovo „nemovitost“ nahrazuje slovy „nemovitá věc“.

153. V § 252 odst. 4 písm. b), § 254 odst. 7, § 258 odst. 1, § 260e odst. 2 písm. f), části šesté nadpisu hlavy čtvrté, § 320b a 320c, § 320d písm. b), c) až f), nadpisu nad § 320f, § 320f odst. 1 až 3, § 320g, § 320h odst. 1 a 2, § 320i, § 320j včetně nadpisu, § 326 odst. 1, § 335 odst. 2, § 335a odst. 2, § 335b odst. 1 písm. b), § 335b odst. 4 a 5, § 336 odst. 2 a 3, § 336a odst. 1 písm. b) a c), § 336a odst. 4, § 336b odst. 2 písm. b) a g), § 336b odst. 3 písm. b), § 336b odst. 4 písm. c), § 336c odst. 1 písm. a), § 336f odst. 1, § 336i odst. 1, § 336i odst. 2 písm. b), § 336l odst. 2, 4 a 6, § 336o odst. 2 písm. e), § 337d, § 337h odst. 1 a 2, § 338 odst. 3, § 338b odst. 1, § 338d, § 338e odst. 1 a v § 338zl odst. 2 se slovo „nemovitostí“ nahrazuje slovy „nemovité věci“.

154. V § 254 odst. 7 se slova „ve věcech výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých dětí (§ 272 až 273a),“ zrušují.

155. V § 254 odst. 7, § 258 odst. 1, části šesté nadpisu hlavy sedmé, § 338f odst. 1 a 2, § 338g odst. 1 a 2, § 338h odst. 1, nadpisu nad § 338i, § 338i odst. 2, § 338k odst. 5 a 6, § 338m odst. 1, § 338ma, nadpisu nad § 338mb, § 338mb odst. 1 a 2, § 338mb odst. 3 úvodní části ustanovení, § 338mb odst. 3 písm. b) a e), § 338mb odst. 4, § 338n odst. 1 úvodní části ustanovení, § 338n odst. 1 písm. a) a e), § 338n odst. 2 a 5, § 338o odst. 2 písm. b), f), h), k) a l), § 338p odst. 5, § 338r odst. 1, § 338u odst. 3, § 338v odst. 1 a 2, § 338w odst. 5, § 338x odst. 1, § 338z odst. 1 až 3, § 338za odst. 3, § 338zf písm. a), nadpisu nad § 338zj, § 338zk odst. 1 a 3, § 338zl odst. 1 a 2, § 338zm odst. 1, § 338zn, § 338zo odst. 1, nadpisu nad § 338zp, § 338zp odst. 1, nadpisu nad § 338zq, § 338zq odst. 1 až 4 a v § 338zr se slovo „podniku“ nahrazuje slovem „závodu“.

156. V § 255 odst. 2 se slova „Jsou-li nařízeným výkonem rozhodnutí postiženy majetkové hodnoty nebo práva patřící do“ nahrazují slovy „Je-li nařízeným výkonem rozhodnutí postiženo to, co je součástí“.

157. V § 255 odst. 2 se slova „tyto majetkové hodnoty“ nahrazují slovy „tuto součást společného jmění“.

158. V § 258 odst. 1, části šesté nadpisu hlavy páté, nadpisu nad § 335, § 335 odst. 1 větách první a třetí, § 335a odst. 1, § 337d odst. 2, § 338 odst. 1, § 338a odst. 3, § 338zn odst. 1 a 2 a v § 348 odst. 1 se slovo „nemovitostí“ nahrazuje slovy „nemovitých věcí“.

159. V § 258 odst. 1 se slovo „nemovitostem“ nahrazuje slovy „nemovitým věcem“.

160. V § 258 odst. 3 se slova „věcí hromadných, souborů věcí a bytů nebo nebytových prostorů ve vlastnictví podle zvláštního zákona“ nahrazují slovy „věcí hromadných a souborů věcí“.

161. V § 260a odst. 2 a v § 260c odst. 1 se slova „Nemá-li povinný způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu“ nahrazují slovy „Není-li povinný plně svéprávný“.

162. V § 260c se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „nebo opatrovníka“.

163. V § 260c odst. 3 se slova „jednat jménem právnické osoby“ nahrazují slovy „za právnickou osobu jednat“.

164. V § 260d odst. 1 větě druhé se za slovo „zástupce“ vkládá slovo „, opatrovníka“.

165. V § 260e odst. 2 písm. d) se slova „nebo majetkové hodnoty“ zrušují.

166. V § 260e odst. 2 písm. e) se slova „uvedených v § 334a“ nahrazují slovy „a zaknihovaných cenných papírech“.

167. V § 260e odst. 2 písm. g), § 338f odst. 1, § 338g odst. 3, § 338h odst. 1 písm. a), § 338m odst. 2, § 338o odst. 2 písm. g), § 338p odst. 1 písm. b) a c), § 338p odst. 3, § 338q odst. 1,

§ 338z, § 338za odst. 3, § 338zj odst. 1, § 338zk odst. 1 úvodní části ustanovení, § 338zl odst. 1 a v § 338zn odst. 3 se slovo „podnik“ nahrazuje slovem „závod“.

168. V § 260h se slova „úkony povinného týkající se jeho majetku, které“ nahrazují slovy „jednání povinného týkající se jeho majetku, která“.

169. V § 260h se slovo „neúčinné“ nahrazuje slovem „neúčinná“.

170. V § 262 odst. 1 se za slovo „oprávněného“ vkládají slova „nebo omezené doložením času“.

171. V § 262 odst. 1 se slova „nebo že sám svou vzájemnou povinnost vůči povinnému již splnil, popřípadě je připraven ji splnit“ nahrazují slovy „ že sám svou vzájemnou povinnost vůči povinnému již splnil, popřípadě je připraven ji splnit, nebo že nastal doložený čas“.

172. V § 262 odst. 2 se slova „nebo že oprávněný splnil svou vzájemnou povinnost, popřípadě je připraven ji splnit“ nahrazují slovy „ že oprávněný splnil svou vzájemnou povinnost, popřípadě je připraven ji splnit, nebo že nastal doložený čas“.

173. Poznámka pod čarou č. 79 se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.

174. V § 264 odst. 1 se slova „předmětu, z něhož“ nahrazují slovy „věci, z níž“.

175. V § 267 odst. 3 se slova „, darem, za majetek náležející do jeho výlučného majetku nebo podle předpisů o restituci majetku, který měl ve vlastnictví před uzavřením manželství nebo který mu byl vydán jako právnímu nástupci původního vlastníka, anebo že slouží podle své povahy jen jeho osobní potřebě“ nahrazují slovy „nebo odkazem, darem, ledaže dárce při darování nebo zůstavitel v pořízení pro případ smrti projevil jiný úmysl, právním jednáním vztahujícím se k jeho výlučnému vlastnictví, jako náhradu nemajetkové újmy na jeho přirozených právech, náhradou za poškození, zničení nebo ztrátu jeho výhradního majetku nebo podle předpisů o restituci majetku, který měl ve vlastnictví před uzavřením manželství nebo který mu byl vydán jako právnímu nástupci původního vlastníka, anebo že slouží jen jeho osobní potřebě“.

176. V § 267a odst. 1 se slova „nemovitostí a podniků“ nahrazují slovy „nemovitých věcí a závodů“.

177. V § 267b se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:

„(2) Výkonu rozhodnutí, jímž je postihován majetek ve svěřenském fondu, nepodléhá majetek svěřenského správce. To neplatí, jde-li o výkon rozhodnutí, jímž byla svěřenskému správci uložena pořádková pokuta v řízení o výkonu rozhodnutí podle věty první nebo o výkon rozhodnutí, jímž bylo svěřenskému správci v řízení podle věty první uloženo nahradit náklady řízení, které způsobil svým zaviněním nebo které vznikly náhodou, která se mu přihodila.“

178. V § 269 odst. 3 se slova „odst. 1“ zrušují.

179. V § 270 odst. 3 se věta druhá zrušuje.

180. § 272 až 273b se včetně nadpisů zrušují.

181. V § 274 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje středníkem a doplňuje se závěrečná část ustanovení, která zní:

„s výjimkou titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení.“

182. V § 279 odst. 2 písm. b) a c) se slovo „škody“ nahrazuje slovem „újmy“.

183. V § 279 odst. 2 písm. e) se slova „úrazového pojištění a důchodového zabezpečení“ nahrazují slovy „a úrazového pojištění“.

184. V § 279 odst. 2 písm. g) se slova „pohledávky náhrady za příspěvek na výživu dítěte a“ zrušují.

185. V § 279 odst. 2 písm. k) se číslo „2012“ nahrazuje číslem „2011“.

186. V § 299 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno j) které zní:

„j) dávky vyplývající ze smlouvy o výměnku podle občanského zákoníku.“

187. V § 299 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Jsou-li splněny podmínky stanovené občanským zákoníkem, nesmí být povinnému sražena z dávky poskytované podle zaopatřovací smlouvy částka, kterou povinný vzhledem ke svým poměrům pro své zaopatření nutně potřebuje. Výši této částky určí soud v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; k jejímu určení soud nařídí jednání.“

188. V § 303 odst. 1 se slova „běžného, vkladového nebo jiného“ zrušují.

189. V § 303 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Výkon rozhodnutí nelze dále provést ohledně pohledávky z účtu u peněžního ústavu, kterou povinný nabyl jako dědic dědictvím, které podle nařízení zůstavitele má přejít na svěřenského nástupce jako následného dědice (dále jen „substituční jmění“). To neplatí, má-li povinný právo s pohledávkou volně nakládat nebo jde-li o výkon rozhodnutí, kterým jsou vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění.“

190. V § 304 se na konci odstavce 1 doplňují věty „V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud dále uloží povinnému, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda pohledávku z účtu nabyl jako substituční jmění, a pokud jde o takovou pohledávku, zda má právo s ní volně nakládat a zda jsou výkonem rozhodnutí vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění, a doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře. Doloží-li povinný, že pohledávku z účtu nabyl jako substituční jmění, a nedoloží-li další skutečnosti uvedené ve větě třetí nebo nevyjdou-li tyto skutečnosti najevo jinak, soud výkon rozhodnutí zastaví.“

191. V § 309a odst. 1 se slova „nebo postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ anebo“ nahrazují slovem „nebo“.

Poznámky pod čarou č. 82 až 84 se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

192. V § 309a odst. 1 a v § 331a odst. 1 se slovo „závazku“ nahrazuje slovem „dluhu“.

Poznámky pod čarou č. 87 až 89 se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

193. Za § 311 se vkládá nový § 311a, který zní:

„§ 311a

Je-li účet u peněžního ústavu zřízen pro více osob, použijí se § 303 až 311 na podíl na peněžních prostředcích na účtu patřící povinnému obdobně.“.

194. V § 312 odst. 2 větách první a druhé se slova „smluvního vztahu“ nahrazují slovem „závazku“.

195. V § 312 odst. 2 větě třetí se slova „úkon podmíněn“ nahrazují slovy „jednání podmíněno“.

196. V § 312 odst. 2 větě čtvrté se slova „Úkony potřebné k uplatnění práva, které“ nahrazují slovy „Jednání potřebná k uplatnění práva, která“.

197. V § 313 odst. 1 se na konci textu věty první doplňují slova „a uloží mu, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda pohledávku nabyt jako substituční jmění, a pokud jde o takovou pohledávku, zda má právo s ní volně nakládat a zda jsou výkonem rozhodnutí vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění, a doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře“.

198. V § 313 odst. 1 se za větu první vkládá věta „Doloží-li povinný, že pohledávku z účtu nabyt jako substituční jmění, a nedoloží-li další skutečnosti, které mají být podle věty první doloženy, nebo nevyjdou-li tyto skutečnosti najevo jinak, soud výkon rozhodnutí zastaví“.

199. V § 314c odst. 1 se slova „postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ anebo převedena k zajištění závazku“ nahrazují slovy „převedena k zajištění dluhu“.

200. V § 317 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Výkonu rozhodnutí nepodléhají pohledávky, které povinný nabyt jako substituční jmění. To neplatí, má-li povinný právo s pohledávkou volně nakládat nebo jde-li o výkon rozhodnutí, kterým jsou vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

201. V § 320 odst. 2 se za číslo „316“ vkládají slova „a § 317 odst. 3“.

202. V § 320a odst. 2 a v § 320ab odst. 8 se slova „vypořádací podíl“ nahrazují slovem „vypořádání“.

203. V § 320a odst. 3 a v § 320ab odst. 8 se slova „a § 313 až 316“ nahrazují slovy „§ 313 až 316 a § 317 odst. 3“.

204. V § 320aa odst. 1 písm. a) se slovo „obchodní“ zrušuje.

205. V § 320aa odst. 1 písm. a) se slova „členská práva a povinnosti v družstvu“ nahrazují slovy „družstevní podíl“.

206. V § 320aa se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud dále uloží povinnému, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda podíl nabyt jako substituční jmění, a pokud jde o takový podíl, zda má právo s ním volně nakládat a zda jsou výkonem rozhodnutí vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění, a doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře. Doloží-li povinný, že podíl nabyt jako substituční jmění, a nedoloží-li další skutečnosti uvedené ve větě první nebo nevyjdou-li tyto skutečnosti najevo jinak, soud výkon rozhodnutí zastaví.“

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

207. V § 320ab odst. 1 se za slova „přiměřeně podle“ vkládají slova „§ 322 odst. 5“.

208. V § 320ab odst. 1 větách třetí a čtvrté se slova „podílem v družstvu“ nahrazují slovy „družstevním podílem“.

209. V § 320ab odst. 1 se slovo „úkon“ nahrazuje slovem „jednání“.

210. V § 320ab se na konci odstavce 3 doplňují věty „Společnost nebo družstvo informuje bez zbytečného odkladu společníky nebo členy družstva, že jí byla doručena dražební vyhláška a že tato dražební vyhláška je k nahlédnutí v sídle společnosti nebo družstva. Společnost s ručením omezeným informuje společníky způsobem stanoveným pro svolání valné hromady a družstvo písemným oznámením v sídle družstva a v bytovém domě ve vlastnictví družstva, v němž se nachází byt, k němuž má povinný nájemní právo související s podílem, který je předmětem výkonu rozhodnutí. Společnost nebo družstvo zašle společníkovi nebo členovi družstva, který o to požádá, opis dražební vyhlášky na jeho náklady a nebezpečí na adresu uvedenou v žádosti. Udělením příklepu se vydražitel stává společníkem obchodní společnosti nebo členem družstva namísto toho, jehož podíl byl vydražen.“

211. V § 320ab odst. 8 se za větu první vkládá věta „Účast povinného ve společnosti s ručením omezeným a v družstvu a účast komanditisty v komanditní společnosti zaniká doručením vyznění o neúspěšné opakované dražbě společnosti s ručením omezeným, družstvu nebo komanditní společnosti.“

212. V § 320b odst. 1 se za slovo „navrhuje,“ vkládají slova „jestliže uvede, že správou nemovitosti nebo jejich souboru lze dosáhnout uspokojení jeho pohledávky s příslušenstvím“ a slova „označí nemovitost“ se nahrazují slovy „označí nemovitou věc“.

213. V § 320d úvodní části ustanovení a v § 335b odst. 1 úvodní části ustanovení se za slovo „povinnému“ vkládají slova „, a týká-li se nařízení výkonu rozhodnutí nemovité věci ve společném jmění manželů, i manželovi povinného“.

214. V § 320d písm. a), § 335 odst. 1, § 335a odst. 2, § 335b odst. 1 písm. a), § 336 odst. 1, § 336a odst. 1 písm. a), § 336b odst. 2 písm. h), § 336j odst. 4, § 336ja odst. 1, 3 až 5, § 336l odst. 1, § 336m odst. 3, § 338c odst. 1, § 340 odst. 1 a v § 348 odst. 3 se slovo „nemovitost“ nahrazuje slovy „nemovitou věc“.

215. V § 320d písm. b) se slovo „plnění“ nahrazuje slovem „plody“.

216. V § 320d písm. c) se slova „kdo nemovitost“ nahrazují slovy „kdo nemovitou věc“.

217. V § 320d písm. c), § 320g odst. 1 a v § 335b odst. 5 se za slovo „nájemní“ vkládají slova „či pachtovní“.

218. V § 320d písm. c) se slova „je nemovitost“ nahrazují slovy „je nemovitá věc“.

219. V § 320d písm. c) se za slovo „břemenem“ vkládají slova „nebo výměnkem“.

220. V § 320d se na konci textu písmene c) doplňují slova „, jde-li o práva nezapsaná v katastru nemovitostí“.

221. V § 320d se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Práva podle odstavce 1 písm. c), která jsou zapsána do katastru nemovitostí, soud zjistí z katastru nemovitostí, a je-li to možné, tak prostřednictvím dálkového přístupu.“

222. V § 320f odst. 2 větě druhé se slovo „úkony“ nahrazuje slovem „jednání“.

223. V § 320f odst. 3 se za slova „povinného, aby“ vkládají slova „plody a“.

224. V § 320f odst. 4 se slova „potvrzuje soud splnění dluhu“ nahrazují slovy „vydává soud potvrzení o splnění dluhu“.

225. V § 320g odst. 1 se za slovo „nájemcem“ vkládají slova „či pachtýřem“.

226. V § 320j se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Výkon rozhodnutí správou nemovité věci, k jejímuž využití slouží věc v přídatném spoluvlastnictví, se vztahuje i na podíl na této věci v přídatném spoluvlastnictví. Výkon rozhodnutí správou nemovité věci nelze nařídit pouze na podíl na nemovité věci v přídatném spoluvlastnictví.“.

227. V § 322 odstavec 5 zní:

„(5) Z výkonu rozhodnutí jsou vyloučeny věci, které povinný nabyt jako substituční jmění. To neplatí, má-li povinný právo s věcí volně nakládat nebo jde-li o výkon rozhodnutí, kterým jsou vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění.“

228. V § 322 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Odstavce 1 až 6 se na návrh oprávněného nepoužijí, jde-li o věci, které povinný, který úmyslným trestným činem způsobil škodu, nabyt z majetkového prospěchu získaného tímto trestným činem, je-li oprávněným poškozený z tohoto trestného činu. V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud podle tvrzení oprávněného uvede věci, na které se podle věty první nepoužijí odstavec 1 až 6.“

229. V § 323 se vkládá nový odstavec 1, který zní:

„(1) Výkonem rozhodnutí prodejem movitých věcí mohou být postiženy movité věci s výjimkou věcí postihovaných podle části šesté hlav druhé až čtvrté. Výkon rozhodnutí prodejem movité věci, k jejímuž využití slouží věc v přídatném spoluvlastnictví, se vztahuje i na podíl na této věci v přídatném spoluvlastnictví.“

Dosavadní odstavce 1 a 2 se označují jako odstavce 2 a 3.

230. V § 323 odstavec 3 zní:

„(3) Je-li oprávněnému známo, že má povinný některou movitou věc umístěnou mimo svůj byt (sídlu), anebo že povinný je vlastníkem zaknihovaného cenného papíru, uvede oprávněný takovou skutečnost již v návrhu na výkon rozhodnutí; oprávněný rovněž uvede podle možností, kde se movitá věc nachází nebo kde je zaknihovaný cenný papír evidován.“

Poznámky pod čarou č. 86c a 86d se zrušují.

231. Na konci textu § 324 se doplňují slova „a uloží mu, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda věc nabyt jako substituční jmění, a pokud jde o takovou věc, zda má právo s ní volně nakládat a zda jsou výkonem rozhodnutí vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění, a doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře“.

232. Na konci § 324 se doplňuje věta „Doloží-li povinný, že věc nabyt jako substituční jmění, a nedoloží-li další skutečnosti, které mají být podle věty první doloženy, nebo nevyjdou-li tyto skutečnosti najevo jinak, soud výkon rozhodnutí zastaví.“

233. V § 325a a v § 345 odst. 4 se slova „místa podnikání“ zrušují.

234. V § 325b odst. 2, § 335b odst. 4, § 336c odst. 1 písm. b) a v § 338p odst. 1 písm. b) se slova „místo podnikání“ zrušují.

235. V § 326 odst. 1 a v § 326a se slova „místu podnikání“ zrušují.

236. V § 326 odst. 3 se slova „do úschovy nebo skladování“ nahrazují slovy „, aby ji opatrovala“.

Poznámky pod čarou č. 86e a 86f se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

237. V § 326 odst. 6 se věta první nahrazuje větou „Zaknihované cenné papíry zapsané v příslušné evidenci se sepiší, jakmile se soud dozví, že jsou pro povinného evidovány v této evidenci.“.

238. V § 326 odst. 6 se slova „evidence investičních nástrojů“ nahrazují slovy „příslušné evidence“.

239. V § 326 odst. 6 se slova „s investičním nástrojem“ nahrazují slovy „se zaknihovaným cenným papírem“.

Poznámka pod čarou č. 86h se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

240. V § 327a odst. 1 se za slovo „rejstříku“ vkládají slova „, případně seznamu,“.

241. V § 327a odst. 2 větě první se za slovo „rejstřík“ vkládá slovo „, seznam“.

242. V § 327a odst. 2 větě druhé se slovo „(evidence)“ nahrazuje slovy „(seznamu, evidence)“.

243. V § 327b odst. 3 větě druhé se slova „soud podá návrh na její umožnění“ nahrazují slovy „nahrazuje usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí vkladní knížku v rozsahu a pro účely výkonu rozhodnutí“.

244. V § 328 odst. 1 písm. c) se za slovo „papíru“ vkládají slova „a zaknihovaného cenného papíru“.

245. V § 328b odst. 1 se za slovo „papíry,“ vkládají slova „, případně zaknihované zastupitelné cenné papíry“.

Poznámka pod čarou č. 86i se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

246. V § 329 odst. 3, § 330a odst. 3, § 336i odst. 2 písm. a), § 336j odst. 1, § 336o odst. 3, § 338w odst. 1 písm. a) a v § 338x odst. 1 se za slovo „právo“ vkládají slova „nebo výhrada zpětné koupě“.

247. V § 329 odst. 7 se slovo „závady“ nahrazuje slovem „práva“.

248. V § 329a odst. 1 se za slovo „papírů“ vkládají slova „nebo zaknihovaných cenných papírů“.

249. V § 330 odst. 3 a v § 336n odst. 1 se slovo „závazky“ nahrazuje slovem „dluhy“.

250. V § 330 odst. 3, § 336n odst. 2 a § 338za odst. 2 se slovo „závazcích“ nahrazuje slovem „dluzích“.

251. V § 330 odst. 5 se slova „§ 185g“ nahrazují slovy „§ 298 zákona o zvláštních řízeních soudních“.

252. V § 330a odst. 2 písm. e) se slova „dobu, do“ nahrazují slovy „lhůtu, ve“.

253. V § 330a odst. 2 písm. h) a v § 336o odst. 2 písm. h) se za slovo „práva“ vkládají slova „nebo výhrady zpětné koupě“.

254. V § 330a odst. 2 písm. h) a v § 336o odst. 2 písm. h) se slova „je předkupní právo prokázáno“ nahrazují slovy „jsou předkupní právo nebo výhrada zpětné koupě prokázány“.

255. V § 331 odst. 1 a 2 se slova „byla-li vydražená věc v obchodním majetku povinného“ nahrazují slovy „sloužila-li vydražená věc jeho podnikatelské činnosti“.

256. V § 331 odst. 3 a v § 342 odst. 2 se slova „přiměřeně podle § 185g“ nahrazují slovy „přiměřeně podle § 298 zákona o zvláštních řízeních soudních“.

257. V § 331 odst. 3 a v § 342 odst. 2 se slova „lhůta podle § 185g odst. 1“ nahrazují slovy „lhůta podle § 298 odst. 1 zákona o zvláštních řízeních soudních“.

258. V § 331a odst. 1 se slova „převodem práva“ nahrazují slovy „zajišťovacím převodem práva“.

259. V § 334 odst. 2 se za slovo „papíry“ vkládají slova „nebo zaknihované cenné papíry“.

260. V § 334 odst. 3 se za slovo „papíru“ vkládají slova „, zaknihovaného cenného papíru“, slova „úkony potřebné“ se nahrazují slovy „jednání potřebná“, slovo „které“ se nahrazuje slovem „která“ a za slovo „listin“ se vkládají slova „anebo zaknihovaných cenných papírů“.

261. V § 334a odst. 1 se za slova „cenné papíry“ vkládají slova „nebo zaknihované cenné papíry“.

262. V § 335 odst. 1 se věta druhá zrušuje.

263. V § 335a se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Výkon rozhodnutí prodejem nemovité věci, k jejímuž využití slouží věc v přídatném spoluvlastnictví, se vztahuje i na podíl na této věci v přídatném spoluvlastnictví.“.

264. V § 335b odst. 1 písm. b) se slova „právo odpovídající věcnému břemeni nebo nájemní právo, s poučením, že při neoznámení povinný“ nahrazují slovy „výhradu zpětné koupě, právo odpovídající věcnému břemeni, výměnek nebo nájemní či pachtovní právo, jde-li o práva nezapsaná v katastru nemovitostí, s poučením, že při neoznámení povinný, případně i jeho manžel“.

265. V § 335b se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje středníkem a doplňují se písmena c) a d), která znějí:

„c) uloží, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda nemovitou věc nabyt jako substituční jmění, a pokud jde o takovou nemovitou věc, zda má právo s ní volně nakládat a zda jsou výkonem rozhodnutí vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění, a doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře;
d) zakáže, aby po doručení usnesení odmítl nemovitou věc, pokud ji koupil na zkoušku nebo aby se vzdal práva domáhat se náhrady škody vzniklé na pozemku.“.

266. V § 335b se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Práva podle odstavce 1 písm. b), která jsou zapsána do katastru nemovitostí, soud zjistí z katastru nemovitostí, a je-li to možné, tak prostřednictvím dálkového přístupu.“.

Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 3 až 6.

267. V § 335b se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Doloží-li povinný, že nemovitou věc nabyt jako substituční jmění, a nedoloží-li další skutečnosti podle odstavce 1 písm. c) nebo nevyjdou-li tyto skutečnosti najevo jinak, soud výkon rozhodnutí zastaví.“.

268. V § 335b odst. 4 se za slovo „pojmenování“ vkládají slova „nebo určení“.

269. V § 335b odst. 4 se slova „, a označí pozemek, na němž nebo pod nímž se nemovitost nachází“ zrušují.

270. V § 335b odst. 5 se za slova „předkupní právo,“ vkládají slova „výhradu zpětné koupě,“.

271. V § 335b odst. 5 se za slova „věcné právo“ vkládá slovo „, výměnek“.

272. V § 336a odst. 1 písm. d) se slova „známá věcná břemena a nájemní“ nahrazují slovy „oznámená nebo jinak známá věcná břemena, výměnky a nájemní, pachtovní či předkupní“.

273. V § 336a odstavec 2 zní:

„(2) Soud zároveň může rozhodnout o zániku nájemního či pachtovního práva, výměnku nebo práva odpovídajícího věcnému břemeni, jestliže

a) je nájemné či pachtovné, případně poměrná část výnosu z věci zcela nepřiměřená nájemnému či pachtovnému, případně poměrné části výnosu z věci v místě a čase obvyklé nebo je-li věcné břemeno či výměnek zcela nepřiměřený výhodě oprávněného, a

b) toto právo výrazně omezuje možnost prodat nemovitou věc v dražbě.“.

274. V § 336b odst. 2 písm. g) se slova „a nájemní“ nahrazují slovy „, výměnky a nájemní, pachtovní či předkupní“.

275. V § 336b odst. 3 písm. b) se slova „nájemní právo“ nahrazují slovy „nájemní či pachtovní právo, výměnek“ a za slovo „bytu“ se vkládají slova „, výměnkáře, je-li součástí výměnku právo bydlení“.

276. V § 336b se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „nebo v případě zemědělského pachtu koncem pachtovního roku“.

277. V § 336b odst. 4 písm. d) se slova „nemovitosti předkupní právo“ nahrazují slovy „nemovité věci předkupní právo nebo výhradu zpětné koupě“ a slovo „zaniká“ se nahrazuje slovy „nebo výhrada zpětné koupě zanikají, nejde-li o předkupní právo stavebníka k pozemku nebo vlastníka pozemku k právu stavby, předkupní právo vlastníka stavby k pozemku a vlastníka pozemku ke stavbě nebo zákonné předkupní právo, která udělením příklepu nezanikají“.

278. V § 336b se na konci odstavce 4 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) na to, že pozemek, na který se vztahuje nařízení výkonu rozhodnutí, je zatížen právem stavby, lze-li tuto skutečnost zjistit z veřejného seznamu.“.

279. V § 336c odst. 1 písm. a), § 336e odst. 3 větě první a v § 338r odst. 3 se za slovo „právo“ vkládají slova „nebo výhradu zpětné koupě“.

280. V § 336e odst. 3 se slova „je prokázáno“ nahrazují slovy „nebo výhrada zpětné koupě jsou prokázány“.

281. V § 336i odst. 2 písm. b) se slova „a nájemní“ nahrazují slovy „, výměnky a nájemní, pachtovní či předkupní“.

282. V § 336j odst. 4 se za slovo „povinnému,“ vkládají slova „umožňuje-li to povaha vydražené nemovité věci,“.

283. V § 336ja odst. 5 se na konci textu věty první doplňují slova „, umožňuje-li to povaha vydražené nemovité věci“.

284. V § 336l odstavec 5 zní:

„(5) Dnem, kterým se stal vydražitel nebo předražitel vlastníkem vydražené nemovité věci, zanikají

a) právo odpovídající věcnému břemeni, výměnek, nájemní právo nebo pachtovní právo, nejde-li o věcné břemeno bydlení, výměnek, jehož součástí je právo bydlení nebo nájem bytu, neuvedená v dražební vyhlášce nebo neoznámená soudem po zahájení dražebního jednání,

b) výhrada zpětné koupě a předkupní právo k vydražené nemovité věci, s výjimkou předkupního práva stavebníka k pozemku nebo vlastníka pozemku k právu stavby, předkupního práva vlastníka stavby k pozemku nebo vlastníka pozemku ke stavbě a zákonného předkupního práva,

c) výhrada zpětného prodeje, zákaz zcizení nebo zatížení, výhrada lepšího kupce, ujednání o koupi na zkoušku, vzdání se práva na náhradu škody na pozemku, budoucí zástavní právo a budoucí výměnek.

Zemědělský pacht neuvedený v dražební vyhlášce nebo neoznámený soudem po zahájení dražebního jednání zaniká koncem pachtovního roku. Soud potvrdí, která věcná nebo jiná práva zapsaná v katastru nemovitostí váznoucí na nemovité věci zanikla a která působí proti vydražiteli nebo předražiteli.“.

285. V § 336l odst. 6 a v § 338z odst. 4 se za slova „vydat mu“ vkládají slova „plody a“.

286. V § 336l odst. 6, § 338i odst. 3 a v § 338z odst. 4 se slovo „škodu“ nahrazuje slovem „újmou“.

287. V § 336l odst. 6 a v § 320f odst. 2 se slovo „nemovitostí“ nahrazuje slovy „nemovitou věcí“.

288. V § 336l odst. 7 se slovo „nemovitostí“ nahrazuje slovy „nebo odebráním nemovité věci“.

289. V § 336n odst. 3, § 338o odst. 2 písm. f) a v nadpisu nad § 338zk se slovo „závazků“ nahrazuje slovem „dluhů“.

290. V § 337a se slova „byla-li vydražená nemovitost v obchodním majetku povinného“ nahrazují slovy „sloužila-li vydražená věc jeho podnikatelské činnosti“.

291. V § 337c odst. 4 a v § 338ze odst. 4 se slova „úroky z prodlení nebo poplatky z prodlení“ nahrazují slovy „nebo úroky z prodlení“.

292. V § 337d odst. 2 a v části šesté nadpisu hlavy šesté se slovo „nemovitostech“ nahrazuje slovy „nemovitých věcech“.

293. V § 338 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Výkon rozhodnutí prodejem movitých nebo nemovitých věcí nelze nařídit pouze na podíl na nemovité věci v přídatném spoluvlastnictví“.

294. V § 338a odstavec 1 zní:

„(1) Na výkon rozhodnutí prodejem zastavených movitých věcí a nemovitých věcí se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitých věcí, nestanoví-li zákon jinak.“

295. V § 338a odst. 2 se za slovo „odevzdána,“ vkládají slova „aby ji opatrovala,“.

296. V § 338b odst. 1 se slova „označí nemovitost“ nahrazují slovy „označí nemovitou věc“.

297. V § 338b odst. 1 se slova „že nemovitost“ nahrazují slovy „že nemovitá věc“.

298. V § 338b se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud uloží povinnému, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda nemovitou věc nabyt jako substituční jmění, a pokud jde o takovou nemovitou věc, zda má právo s ní volně nakládat a zda jsou výkonem rozhodnutí vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění, a doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře. Doloží-li povinný, že nemovitou věc nabyt jako substituční jmění, a nedoloží-li další skutečnosti podle věty první nebo nevyjdou-li tyto skutečnosti najevo jinak, soud výkon rozhodnutí zastaví.“

299. V § 338c odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovité věci, k jejímž využití slouží věc v přídatném spoluvlastnictví, se vztahuje i na podíl na této věci v přídatném spoluvlastnictví. Výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva nelze nařídit pouze na podíl na nemovité věci v přídatném spoluvlastnictví.

(3) Z výkonu rozhodnutí jsou vyloučeny nemovité věci, které povinný nabyt jako substituční jmění. To neplatí, má-li povinný právo s nemovitou věcí volně nakládat nebo jde-li o výkon rozhodnutí, kterým jsou vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění.“

300. V § 338f odst. 1 se slova „majetkem povinného“ nahrazují slovy „ve vlastnictví povinného“.

301. Poznámka pod čarou č. 93 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

302. V § 338g odst. 2 se slova „věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které“ nahrazují slovy „jmění, které“.

303. V § 338g odst. 2 se slovo „mají“ nahrazuje slovem „má“.

304. V § 338g se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Výkon rozhodnutí postižením závodu, k jehož využití slouží věc v přídatném spoluvlastnictví, se vztahuje i na podíl na této věci v přídatném spoluvlastnictví.“

305. V § 338g odstavec 4 zní:

„(4) Z výkonu rozhodnutí je vyloučen závod, který povinný nabyt jako substituční jmění. To neplatí, má-li povinný právo se závodem volně nakládat nebo jde-li o výkon rozhodnutí, kterým jsou vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění.“

306. V § 338h odst. 1 úvodní části ustanovení se za slovo „povinnému“ vkládají slova „, a týká-li se nařízení výkonu rozhodnutí závodu ve společném jmění manželů, i manželovi povinného“.

307. V § 338h odst. 1 písm. b) se slova „věcem, právům nebo jiným hodnotám patřícím“ nahrazují slovy „majetku náležejícímu“ a slova „, s poučením, že při neoznámení povinný“ se nahrazují slovy „nebo výhradu zpětné koupě, jde-li o práva nezapsaná v katastru nemovitostí, s poučením, že při neoznámení povinný, případně i jeho manžel“.

308. V § 338h odst. 1 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) uloží, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda závod nabyt jako substituční jmění, a pokud jde o takový závod, zda má právo s ním volně nakládat a zda jsou výkonem rozhodnutí vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění, a doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře;“

Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena d) a e).

309. V § 338h odst. 1 písm. d) a v § 338zk odst. 1 písm. a) se slova „věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které“ nahrazují slovy „majetek, který“.

310. V § 338h odst. 1 písm. d) se slovo „mají“ nahrazuje slovem „má“ a slovo „nimi“ se nahrazuje slovem „ním“.

311. V § 338h se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Práva podle odstavce 1 písm. b), která jsou zapsána do katastru nemovitostí, soud zjistí z katastru nemovitostí, a je-li to možné, tak prostřednictvím dálkového přístupu.“

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

312. V § 338h se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Doloží-li povinný, že závod nabyt jako substituční jmění, a nedoloží-li další skutečnosti podle odstavce 1 písm. c) nebo nevyjdou-li tyto skutečnosti najevo jinak, soud výkon rozhodnutí zastaví.“

313. V § 338h odstavec 4 zní:

„(3) Po právní moci soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí osobám, o nichž je známo, že mají k závodu nebo k jednotlivým součástem majetku, které slouží k provozování závodu nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní, zástavní nebo zadržovací právo nebo výhradu zpětné koupě, osobám, kterým práva náležející k závodu byla převedena k zajištění dluhu povinného ve prospěch jeho věřitele, a finančnímu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je závod a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo). Po nabytí právní moci se usnesení též vyvěsí na úřední desce soudu. O tom, že usnesení nabylo právní moci, soud vyrozumí příslušný rejstříkový soud nebo orgán, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán.“

314. V § 338k odst. 1 se slova „postiženého podniku“ nahrazují slovy „náležejícího k postiženému závodu“ a slovo „podniku“ se nahrazuje slovy „náležející k závodu“.

315. V § 338k odst. 1 se věta druhá nahrazuje větou „K řádnému zajištění majetku náležejícího k závodu činí vhodná opatření, zejména vyrozumí peněžní ústav, že s prostředky na účtu povinného, které slouží k provozování závodu, může povinný nakládat jen s jeho souhlasem.“

316. V § 338k odst. 1 se věta čtvrtá nahrazuje větou „Zjistí-li správce, že součástí závodu je nemovitá věc, vyrozumí bez zbytečného odkladu příslušný katastrální úřad, že byl nařízen výkon rozhodnutí postižením závodu a že povinný nesmí bez jeho souhlasu nemovitou věc převést na jiného, zatížit ji nebo s ní jinak nakládat.“

317. V § 338k odst. 2 větě první se slovo „úkony“ nahrazuje slovem „jednáními“ a slovo „úkonů“ se nahrazuje slovem „jednání“.

318. V § 338k odst. 2 větě druhé se slova „úkony povinného, které“ nahrazují slovy „jednání povinného, která“ a slovo „neplatné“ se nahrazuje slovem „neplatná“.

319. V § 338k odst. 4 se slova „úkony potřebné k odvrácení hrozící škody na majetku podniku“ nahrazují slovy „jednání potřebná k odvrácení újmy hrozící závodu“ a slova „tyto úkony“ se nahrazují slovy „tato jednání“.

320. V § 338k odst. 5 se slovo „úkonu“ nahrazuje slovem „jednání“.

321. V § 338m odst. 1 písm. a) se slova „věci, práva a jiné majetkové hodnoty a jaké závazky“ nahrazují slovem „jmění“.

322. V § 338m odst. 1 písm. a) a c) se slovo „mají“ nahrazuje slovem „má“.

323. V § 338m odst. 1 písm. c) se slova „věcí, práv a jiných majetkových hodnot a závazků, o nichž“ nahrazují slovy „jmění, o němž“.

324. V § 338m odst. 3 se slova „věcí, práv a jiných majetkových hodnot“ nahrazují slovem „jmění“.

325. V § 338mb odst. 3 písmeno a) zní:

„a) jaký majetek náleží k závodu a jakou má cenu,“.

326. V § 338mb odst. 3 písm. c) a d) se slova „závazky patří k podniku“ nahrazují slovy „dluhy náležejí k závodu“.

327. V § 338n odst. 1 písm. a), § 338o odst. 2 písm. f), § 338r odst. 1 a v § 338za odst. 3 se slova „věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících“ nahrazují slovy „majetku náležejícího“.

328. V § 338n odst. 1 písm. b) se slova „patřících k podniku“ nahrazují slovy „náležejících k závodu“.

329. V § 338n odst. 1 písm. c) a d) se slova „závazků patřících k podniku“ nahrazují slovy „dluhů náležejících k závodu“.

330. V § 338n odstavec 6 zní:

„(6) Zjistí-li soud, že cena majetku náležejícího k závodu spolu s prostředky uvedenými v odstavci 1 písm. b) nepřesahuje výši splatných peněžitých dluhů náležejících k závodu, pohledávek oprávněného a těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, které nenáležejí k závodu, a předpokládané náklady výkonu rozhodnutí, odměnu správce a náhradu jeho hotových výdajů, anebo že ji přesahuje jen nepatrně, výkon rozhodnutí zastaví.“.

331. V § 338o odst. 2 písm. f) a v § 338zn odst. 1 a 2 se slovo „patřících“ nahrazuje slovem „náležejících“.

332. V § 338o odst. 2 písm. h) se slova „, postoupením pohledávky nebo převodem práva“ nahrazují slovy „nebo zajišťovacím převodem práva“ a slovo „patří“ se nahrazuje slovem „náleží“.

333. V § 338o odst. 2 písm. i) se slova „závazky patřící k podniku“ nahrazují slovy „dluhy náležející k závodu“.

334. V § 338o odst. 2 písm. k) a v § 338p odst. 5 se slova „věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které“ nahrazují slovy „majetku, který“.

335. V § 338o odst. 2 písm. k) se za slova „sloužit, předkupní právo“ vkládají slova „nebo výhradu zpětné koupě“ a slovo „zaniká“ se nahrazuje slovy „nebo výhrada zpětné koupě zanikají, nejde-li o předkupní právo stavebníka k pozemku nebo vlastníka pozemku k právu stavby, předkupní právo vlastníka stavby k pozemku a vlastníka pozemku ke stavbě nebo zákonné předkupní právo, která udělením příklepu nezanikají“.

336. V § 338p odst. 1 písmeno a) zní:

„a) oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, osobám, o nichž je mu známo, že mají k závodu nebo k majetku, který slouží k provozování závodu nebo vzhledem ke své povaze má tomuto účelu sloužit, předkupní právo, výhradu zpětné koupě, zástavní právo nebo zadržovací právo, osobám, kterým práva náležející k závodu byla převedena k zajištění dluhu povinného ve prospěch jeho věřitele, osobám, které již přihlásily své vymahatelné pohledávky nebo pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem nebo zajišťovacím převodem práva, jež náležejí k závodu, a příslušnými listinami je prokázaly, a osobám uvedeným v § 338zn odst. 1,“.

337. V § 338p odst. 5 se na konci textu věty první doplňují slova „nebo výhradu zpětné koupě“.

338. V § 338s odst. 1 a 2, § 338ze odst. 1 písm. e), § 338ze odst. 3 a v § 338ze odst. 5 písm. d) se slova „, postoupením pohledávky nebo“ nahrazují slovy „nebo zajišťovacím“.

339. V § 338s odst. 1 a 2 se slova „patří k podniku“ nahrazují slovy „náleží k závodu“.

340. V § 338s odst. 3 se slova „nepatří k podniku“ nahrazují slovy „nenáležejí k závodu“.

341. V § 338v odst. 2 se slova „věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot patřících“ nahrazují slovy „součástí majetku náležejícího“ a slova „sporné věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty“ se nahrazují slovy „sporné součásti majetku“.

342. V § 338w odst. 1 písmeno b) zní:

„b) na základě zprávy správce podle § 338t odst. 1 usnesením určí novou cenu majetku náležejícího k závodu, výši peněžních prostředků v hotovosti a uložených na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky, náležejících k závodu, cenu dluhů náležejících k závodu, výši peněžitých dluhů náležejících k závodu a výslednou cenu závodu,“.

343. V § 338w odstavec 3 zní:

„(3) Zjistí-li soud, že cena majetku náležejícího k závodu spolu s prostředky uvedenými v § 338n odst. 1 písm. b) nepřesahuje výši splatných peněžitých dluhů náležejících k závodu, pohledávek oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a dalších přihlášených věřitelů, které nenáleží k závodu, a předpokládané náklady výkonu rozhodnutí, odměnu správce a náhradu jeho hotových výdajů, anebo že ji přesahuje jen nepatrně, výkon rozhodnutí zastaví.“.

344. V § 338x odst. 1 větě druhé se slova „věcem, právům nebo jiným majetkovým hodnotám, které patří“ nahrazují slovy „součástí majetku, které náležejí“.

345. V § 338z odst. 1 větě druhé se slovo „Podnik“ nahrazuje slovem „Závod“.

346. V § 338z se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Soud potvrdí, která předkupní práva a výhrady zpětné koupě váznoucí na nemovité věci zanikly a které působí proti vydražiteli.“.

347. V § 338z odst. 2 se slova „závazků patřících“ nahrazují slovy „povinností náležejících“.

348. V § 338z odst. 3 se za slovo „právo“ vkládají slova „a výhrada zpětné koupě“ a slova „věcem, právům nebo jiným hodnotám“ se nahrazují slovy „součástí majetku náležejícího k závodu s výjimkou předkupního práva stavebníka k pozemku nebo vlastníka pozemku k právu stavby, předkupního práva vlastníka stavby k pozemku nebo vlastníka pozemku ke stavbě a zákonného předkupního práva“.

349. V § 338z odst. 4 se slovo „podnikem“ nahrazuje slovem „závodem“.

350. V § 338ze odst. 5 písm. e) se slova „anebo nemovitostí“ nahrazují slovy „anebo nemovitých věcí“.

351. V § 338zf písm. a) se slova „závazků patřících“ nahrazují slovy „dluhů náležejících“ a slovo „nepatří“ se nahrazuje slovem „nenáleží“.

352. V § 338zk odst. 1 písm. d) se slova „závazky patřící“ nahrazují slovy „dluhy náležející“.

353. V § 338zk odst. 2 se slova „nebo jiného závazku“ zrušují a slova „přechodu závazku“ se nahrazují slovy „přechodu dluhu“.

354. Poznámka pod čarou č. 95 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

355. V § 338zk odst. 5 se slova „se závazky“ nahrazují slovy „s pohledávkami“.

356. V § 338zm odst. 2 se slova „věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot patřících k podniku“ nahrazují slovy „majetku náležejícího k závodu“.

357. V § 338zn odst. 1 se slovo „nepatří“ nahrazuje slovem „nenáleží“.

358. V § 338zn odst. 3 se slovo „patřící“ nahrazuje slovem „náležející“.

359. V § 338zp odstavec 2 zní:

„(2) Správa části závodu vykonávaná správcem se vztahuje i na jednání při provozu závodu, která se týkají jím spravované organizační složky závodu.“.

360. Za § 338zq se vkládá nový § 338zqa, který včetně nadpisu zní:

„Prodej rodinného závodu

§ 338zqa

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem rodinného závodu se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem závodu, nestanoví-li se dále jinak.

(2) Členu rodiny zúčastněnému na provozu rodinného závodu, který není povinným, soud doručí dražební vyhlášku.

(3) Zúčastní-li se člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu, který není povinným, dražby a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep; ustanovení § 338x odst. 1 věty druhé se nepoužije.

(4) Člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu, který není povinným, je oprávněn podat za podmínek uvedených v § 338y odst. 2 větě druhé odvolání proti usnesení o příklepu.“.

361. V nadpisu nad § 340 se slova „**a) bez náhrady**“ zrušují.

362. V § 340 odst. 1 se slova „u nichž není třeba zajistit přiměřený náhradní byt, náhradní byt, náhradní ubytování nebo přístřeší,“ zrušují.

363. V § 340 odst. 2 se slovo „pět“ nahrazuje číslem „15“.

364. § 343 a 344 se včetně nadpisu zrušují.

365. V § 351 odst. 2 se slova „odpovědnosti za škodu“ nahrazují slovy „povinnosti nahradit újmu“.

366. § 354 včetně nadpisu zní:

„§ 354

Oznámení výhrady

(1) Každý může požádat okresní soud, aby doručil jeho oznámení o výhradě práva dovolat se neúčinnosti právního jednání podle občanského zákoníku tomu, proti kterému se neúčinnosti právního jednání dovolává.

(2) Soud o žádosti sepíše protokol a oznámení o výhradě doručí. Nepředá-li žadatel soudu spolu se žádostí oznámení o výhradě, může ho učinit do protokolu u soudu. V takovém případě soud doručí protokol.“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Dovolávají-li se právní předpisy ustanovení, která se tímto zákonem zrušují, vstupují na jejich místo jim odpovídající ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních.
2. Pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použije zákon č. 99/1963 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
3. Řízení o dědictví upravené v zákoně č. 99/1963 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije na projednání dědictví v případech, kdy smrt zůstavitele nastala do 31. prosince 2013.
4. Je-li po dni nabytí účinnosti tohoto zákona vymáhána pohledávka náhrady za příspěvek na výživu dítěte, která vznikla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je tato pohledávka přednostní podle § 279 odst. 2 písm. g) občanského soudního řádu, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Je-li po dni nabytí účinnosti tohoto zákona vymáhána pohledávka náhrady přeplatku na dávce důchodového zabezpečení, je tato pohledávka přednostní podle § 279 odst. 2 písm. e) občanského soudního řádu, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
5. Tam, kde zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, hovoří o pohledávce postoupené k zajištění pohledávky věřitele povinného nebo o pohledávce zajištěné postoupením pohledávky, rozumí se tím pohledávka převedená k zajištění dluhu povinného ve prospěch jeho věřitele nebo pohledávka zajištěná zajišťovacím převodem práva.
6. Bude-li v řízení zahájeném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona usnesení o příklepu vydáno po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, předkupní právo vlastníka stavby k pozemku a vlastníka pozemku ke stavbě nezaniká dnem, kterým se stal vydražitel vlastníkem nemovité věci, případně nemovité věci náležející k závodu.
7. Z výkonu rozhodnutí nebo exekuce jsou po dni nabytí účinnosti tohoto zákona vyloučeny byty nebo nebytové prostory a domy s byty nebo nebytovými prostory, nebylo-li do katastru nemovitostí České republiky vloženo prohlášení vlastníka, a to v případech, kdy k takovým bytům nebo nebytovým prostorům mají právo k výlučnému nabytí vlastnictví osoby podle § 23 a 24 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, ve znění účinném do 31. prosince 2013.
8. Při výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí a prodejem závodu se poplatek z prodlení za poslední 3 roky před rozvrhovým jednáním uspokojuje v pořadí jistiny, nestačí-li rozdělovaná podstata, uhradí se před jistinou. Pokud ke krytí jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů slouží jen část pohledávky z hypotečního úvěru, uspokojují se nároky uvedené ve větě první poměrně.

9. Výkon rozhodnutí, kterým je přiznáno právo na bytovou náhradu podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se provede podle zákona č. 99/1963 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o soudních poplatcích

Čl. III

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 271/1992 Sb., zákona č. 273/1994 Sb., zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 255/2000 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 72/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 159/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 123/2008 Sb., zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 218/2011 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb. a zákona č. 404/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 2 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) notář v případě zápisu skutečnosti do veřejného rejstříku.“

2. V § 2 odst. 3 se slova „neexistenci registrovaného partnerství²⁾“ (dále jen „partnerství“) nahrazují slovy „o určení, zda tu registrované partnerství²⁾ (dále jen „partnerství“) je či není“.

3. V § 6a odst. 6 větě první se slovo „nemovitost“ nahrazuje slovy „nemovitou věc“ a slovo „nemovitosti“ se nahrazuje slovy „nemovité věci“.

4. V § 6a odst. 6 se věta druhá zrušuje.

5. V § 10 odst. 6 se slova „neexistenci partnerství“ nahrazují slovy „určení, zda tu partnerství je či není“.

6. V § 11 odst. 1 se na začátek textu písmene d) vkládají slova „zásahu do integrity“.

7. V § 11 odst. 1 písm. e) se slovo „dědických“ nahrazuje slovem „pozůstalostních“.

8. V § 11 odst. 1 písm. f) se slova „způsobilosti k právním úkonům“ nahrazují slovy „svéprávnosti, podpůrných opatření“.

9. V § 11 odst. 1 se za písmeno g) vkládá nové písmeno h), které zní:

„h) přiznání statusu veřejné prospěšnosti,“

Dosavadní písmena h) až l) se označují jako písmena i) až m).

10. V § 11 odst. 2 písmeno d) zní:

„d) navrhovatel, jemuž byla způsobena újma, v řízení o náhradu újmy na zdraví nebo újmy způsobené usmrcením včetně náhrady škody na věcech vzniklé v souvislosti s ublížením na zdraví nebo usmrcením a náhrady nákladů léčení,“

11. V § 11 odst. 2 písm. f) se slova „příspěvek na výživu a úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a slehnutím“ nahrazují slovy „výživu a příspěvek na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem“.

12. V § 11 odst. 2 písmeno m) zní:

„m) navrhovatel zápisu nadace nebo nadačního fondu do veřejného rejstříku a nadace nebo nadační fond ve věcech veřejného rejstříku,“

13. V § 11 odst. 2 písmeno o) zní:

„o) společenství vlastníků jednotek ve věcech veřejného rejstříku,“.

Poznámka pod čarou č. 3a se zrušuje.

14. V § 11 odst. 2 písmeno s) zní:

„s) navrhovatel ve věci ochrany proti domácímu násilí,“.

15. V § 11 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno v), které zní:

„v) spolek ve věcech spolkového rejstříku.“.

16. V § 11 odst. 3 se slovo „dědického“ nahrazuje slovem „pozůstalostního“.

17. V příloze položce 4 bodě 1 písm. a), položce 4 bodě 3, položce 6 bodě 2, položce 13 bodě 1 písm. b), položce 22 bodě 8 a v položce 23 bodě 1 písm. b) se slovo „nemovitost“ nahrazuje slovy „nemovitou věc“.

18. V příloze položce 4 bodě 1 písm. b), položce 4 bodě 3, položce 6 bodě 2, položce 13 bodě 1 písm. c), položce 22 bodě 8 a v položce 23 bodě 1 písm. c) se slovo „podnik“ nahrazuje slovy „obchodní závod“.

19. V příloze položce 4 bodě 3 se slovo „nemovitosti“ nahrazuje slovy „nemovité věci“.

20. V příloze položce 4 bodě 3 se slovo „podniku“ za slovy „určení vlastnictví k“ nahrazuje slovy „obchodnímu závodu“ a slovo „podniku“ za slovy „nebo o vyloučení“ nahrazuje slovy „obchodního závodu“.

21. V příloze položce 4 bodě 6 se slova „neexistence manželství“ nahrazují slovy „o určení, zda tu manželství je či není“.

22. V příloze položce 13 bodě 2 se se slovo „nemovitostí“ nahrazuje slovy „nemovité věci“.

23. V příloze položce 13 bodě 3 se se slovo „podniku“ nahrazuje slovy „obchodního závodu“.

24. V příloze se za položku 17a vkládá nová položka 17b, která zní:

„Položka 17b

Za návrh na zrušení rozhodnutí rozhodčí komise spolku 3 000 Kč“.

25. V příloze položce 22 bodě 8 se slovo „nemovitosti“ nahrazuje slovy „nemovité věci“.

26. V příloze položce 22 bodě 8 se slovo „podniku“ za slovy „určení vlastnictví k“ nahrazuje slovy „obchodnímu závodu“ a slovo „podniku“ za slovy „nebo o vyloučení“ se nahrazuje slovy „obchodního závodu“.

27. V příloze položce 22 bodě 11 a v položce 23 bodě 6 se slovo „dědické“ nahrazuje slovem „pozůstalostní“.

28. V příloze položce 27 se za slova „občanský soudní řád“ vkládají slova „nebo zákon o zvláštních řízeních soudních“.

29. V příloze položky 37 a 38 znějí:

„Položka 37

1. Za úhrn úkonů potřebných k protestaci směnky nebo jiného rubopisem převoditelného cenného papíru, za každý protestovaný cenný papír 2 000 Kč

2. Za vyhotovení opisu nebo výpisu z protestní listiny nebo z knihy protestů 300 Kč

Položka 38

Za oznámení o výhradě práva dovolat se neúčinnosti právního jednání podle občanského zákoníku 2 000 Kč“.

Čl. IV

Přechodné ustanovení

Za řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se vybírají poplatky podle dosavadních právních předpisů, i když se stanou splatnými dnem nebo po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o státním zastupitelství

Čl. V

Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 261/1994 Sb., zákona č. 201/1997 Sb., zákona č. 169/1999 Sb., zákona č. 11/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 14/2002 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 310/2002 Sb., zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 630/2004 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 314/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 303/2011 Sb. a zákona č. 459/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 5 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „nebo zákon o zvláštních řízeních soudních“.
2. V § 12j odst. 3 písm. i) se slova „zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům“ nahrazují slovy „omezení ve svéprávnosti“.
3. V § 12j odst. 3 písm. o) úvodní části ustanovení se slova „osvojeném dítěti“ nahrazují slovem „osvojenci“.
4. V § 12j odst. 3 písm. o) bodech 2 a 3 se slovo „dítěte“ nahrazuje slovem „osvojence“.
5. V § 12j odst. 3 písm. o) bodě 7 se slovo „dítěte“ zrušuje.
6. V § 12j odst. 3 se za písmeno o) vkládá nové písmeno p), které zní:
„p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného uveden jako den, kdy nastaly účinky prohlášení nezvěstnosti, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného,“.

Dosavadní písmena p) až r) se označují jako písmena q) až s).

7. V § 12j odst. 6 písmeno j) zní:
„j) omezení ve svéprávnosti,“.
8. V § 12j odst. 6 písm. q) úvodní části ustanovení se slova „osvojeném dítěti“ nahrazují slovem „osvojenci“.
9. V § 12j odst. 6 písm. q) bodech 2 a 3 se slovo „dítěte“ nahrazuje slovem „osvojence“.
10. V § 12j odst. 6 písm. q) bodě 6 se slova „dítě narozené ženě s trvalým pobytem v České republice, která porodila dítě“ nahrazují slovy „osvojence narozeného ženě s trvalým pobytem v České republice, která jej porodila“.
11. V § 12j odst. 6 písm. q) bodě 7 se slovo „dítěte“ zrušuje.

12. V § 12j odst. 6 se za písmeno r) vkládá nové písmeno s), které zní:

„s) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného uveden jako den, kdy nastaly účinky prohlášení nezvěstnosti, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného,“.

Dosavadní písmena s) až u) se označují jako písmena t) až v).

13. V § 16 odst. 4 se věta druhá zrušuje.

14. V § 21 odst. 2 písm. a) se slova „zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo kterým byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena“ nahrazují slovy „omezen ve svéprávnosti“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů

Čl. VI

Zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství, ve znění zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 183/2009 Sb., zákona č. 193/2012 Sb. a zákona č. 396/2012 Sb., se mění takto:

1. § 10 se zrušuje.

2. § 11 zní:

„§ 11

Vyšší soudní úředník v občanském soudním řízení a v soudním řízení správním může, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, provádět veškeré úkony soudu prvního stupně, s výjimkou

a) vedení jednání ve věci samé,

b) rozhodování ve věci samé formou rozsudku,

c) rozhodování ve věci samé formou usnesení v řízeních podle zákona upravujícího zvláštní řízení soudní mimo rozhodování v

1. řízení o úschovách,

2. řízení o umoření listin,

3. věcech určení otcovství souhlasným prohlášením,

4. řízení ve věcech péče soudu o nezletilé a v opatrovnických věcech osob omezených ve svéprávnosti nebo osob, o jejichž svéprávnosti je vedeno řízení, osob, o kterých není známo, kde pobývají, neznámých osob a dále osob, jejichž zdravotní stav jim působí obtíže při správě jmění nebo hájení práv, v nichž nebylo nařízeno jednání,

5. řízení ve věcech veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a insolvenčního rejstříku, v nichž nebylo nařízeno jednání,

d) rozhodování o předběžném opatření,

- e) rozhodování o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovité věci, prodejem obchodního závodu nebo zřízením soudcovského zástavního práva,
- f) rozhodování o nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky nebo prodejem movitých věcí a o příkazu k výplatě z účtu u peněžního ústavu v řízeních, v nichž bylo nařízeno jednání,
- g) rozhodování o nařízení výkonu rozhodnutí nebo pověřování soudního exekutora a nařizování exekuce k vymožení peněžitého plnění, je-li exekučním titulem exekutorský zápis nebo notářský zápis včetně rozhodování o zastavení výkonu rozhodnutí, nebyl-li návrh podán oprávněným nebo soudním exekutorem, popřípadě bylo-li proti návrhu podáno odvolání,
- h) rozhodování o uspokojení práv na nepeněžitě plnění,
- i) rozhodování o nařízení výkonu rozhodnutí o péči o nezletilé děti s výjimkou výživného,
- j) rozhodování v řízení o potvrzení evropského exekučního titulu,
- k) rozhodování o odkladném účinku žaloby v soudním řízení správním,
- l) věcí, kde je úkon zvláštním zákonem výslovně svěřen soudci,
- m) jednání a rozhodnutí v insolvenčním řízení o
 1. ustanovení insolvenčního správce,
 2. odvolání insolvenčního správce z funkce,
 3. zproštění výkonu funkce insolvenčního správce,
 4. zrušení usnesení schůze věřitelů,
 5. ustanovení prozatímního věřitelského výboru,
 6. rozhodnutích a opatřeních přijatých při provádění výkonu rozhodnutí nebo exekuce v rozporu s omezeními podle insolvenčního zákona,
 7. návrhu na nařízení předběžného opatření, jímž má být omezeno právo dlužníka nakládat s majetkovou podstatou,
 8. návrhu na moratorium,
 9. tom, že dlužník je v úpadku,
 10. zamítnutí insolvenčního návrhu,
 11. zrušení úpadku,
 12. prohlášení konkursu a o jeho zrušení,
 13. schválení konečné zprávy a rozvrhového usnesení,
 14. povolení reorganizace, o schválení reorganizačního plánu a jeho změn a o přeměně reorganizace v konkurs,
 15. schválení oddlužení a jeho změn, o přiznání osvobození od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení a o odejmutí tohoto osvobození a o zrušení oddlužení,
 16. ukončení provozu dlužníkovy obchodního závodu,
 17. věci samé v incidenčních sporech,
- n) vyřizování dožádání s cizinou, mimo Slovenské republiky.“.

3. V § 13 se slova „10 až 12“ nahrazují slovy „11 a 12“.

ČÁST PÁTÁ

ÚČINNOST

Čl. VII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2014.

Důvodová zpráva

Obecná část

a) Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k rovnosti mužů a žen, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen, a vysvětlení její nezbytnosti jako celku, včetně zhodnocení současného stavu

I. Platný právní stav včetně hmotněprávní roviny

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, je základním předpisem upravujícím řízení před soudy v civilních věcech. Již od doby svého vzniku se tento předpis potýkal s častými novelizacemi, přičemž do dnešního dne jejich počet již dávno přesáhl číslovku 100. Většina z novelizací tohoto základního procesního předpisu se pozitivně projevila v soudní praxi (nová koncepce doručování s prioritním doručováním do datových schránek, koncentrace řízení, posílení procesní odpovědnosti účastníků řízení apod.). Tyto prvky jsou v moderním civilním procesu nezbytné, a proto je bylo třeba postupně upravit. Kromě těchto změn, které můžeme hodnotit jako kladný přínos pro občanské soudní řízení, obsahuje občanský soudní řád nicméně i instituty a ustanovení, které v praxi mohou přinášet aplikační a praktické problémy. To má pak v konečném důsledku vliv na vymahatelnost práv, která může být kvůli tomu zeslabena. I když kvalita interpretační a aplikační praxe jistě hraje důležitou roli, nelze zakrývat, že velkou řadu potíží vyvolává samotná právní úprava.

Zřejmě největším problémem platného občanského soudního řádu je jeho značná nepřehlednost. Občanský soudní řád obsahuje řadu odkazů, ať již vnitřních nebo vnějších, současně i řadu výjimek, které se vztahují na nejrůznější druhy řízení. Je nepochybné, že nikdy nebude možné vytvořit právní úpravu, která by byla prosta výjimek, ale je nezbytné dalšími novelizacemi nekumulovat výjimky a snažit se i o zpřehlednění úpravy tak, aby tato byla pro koncové uživatele příjemnější a hlavně srozumitelnější. Největší množství výjimek souvisí s odchylkami od sporného řízení, a dále s řízeními, kterými má být vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není, a řízeními, kterými má být vysloveno zrušení, neplatnost nebo neexistence registrovaného partnerství.

Občanský soudní řád jako základní procesní předpis reflektuje soukromoprávní materii hmotného práva, jejímž nosným pilířem je v tradičních kontinentálních systémech práva občanský zákoník. Ten byl na území České republiky po téměř 50 let ztělesněn zákonem č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Již podle svého data vyhlášení lze dovodit, že šlo o zákonný text založený na socialistické ideologii práva, která spočívala v tom, že stát mohl zasahovat do soukromoprávních vztahů. Tato státní ingerence do soukromoprávních vztahů byla uskutečňována právě především prostřednictvím procesu před civilními soudy. Vzhledem k uvedené ideologii, na které byl tehdejší právní systém postaven, je zřejmé, že platná a účinná právní úprava soukromého práva dnešním, a tím více budoucím poměrům nevyhovuje.

Uvedená nevyhovující úprava základního soukromoprávního předpisu si nutně musela vyžádat zásadní změnu, a to komplexní rekonstrukci soukromého práva, která byla úspěšně

dokončena dne 22. března 2012, kdy byly ve Sbírce zákonů vyhlášeny nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.), zákon o obchodních korporacích (zákon č. 90/2012 Sb.) a zákon o mezinárodním právu soukromém (zákon č. 91/2012 Sb.). Cílem uvedené rekodifikace soukromého práva je vytvořit komplexní právní úpravu soukromoprávních vztahů s tím, že občanský zákoník bude obsahovat úpravu statusových práv osob (osobnost, svéprávnost), rodinněprávních vztahů, absolutních práv majetkových (vlastnictví, držba, služebnost, dědické právo) a relativních práv majetkových (závazky) vztahujících se i na podnikatele. Otázky spojené s obchodními korporacemi budou upraveny v zákoně o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) a otázky soukromého práva ve vztahu k zahraničí budou upraveny v zákoně o mezinárodním právu soukromém. Uvedené tři předpisy tak zavedly do českého právního řádu množství nových institutů, modifikaci již zavedených institutů hmotného práva a nové pojmosloví; vše je přitom třeba zohlednit i v jiných oblastech práva, jakými je především civilní právo procesní. Bez provedení těchto změn by byla rekodifikace civilního práva hmotného v praxi jen těžko aplikovatelná. Hlavním důvodem potřeby nové právní úpravy civilního soudního řízení tak byla harmonizace s novými předpisy soukromého práva, především pak s novým občanským zákoníkem.

Nový občanský zákoník začíná obecnou částí, kde jsou zakotveny zásady, na nichž je vystaven. Za hlavní zásadu považuje autonomii vůle. Klíčovým tématem obecné části zákoníku je právní postavení člověka jako jednotlivce, včetně úpravy práv výlučně a přirozeně spjatých s jeho osobou. Obecná část dále obsahuje definici základních pojmů, se kterými text následně pracuje. Zákoník se snaží o terminologickou jednotnost. Rekodifikace soukromého práva s sebou přinesla mimo jiné také změnu názvosloví (např. právní osobnost – namísto dříve používaného termínu způsobilost k právům a povinnostem, svéprávnost – namísto dřívějšího pojmu způsobilost k právním úkonům, právní jednání – namísto dřívějšího pojmu právní úkon). Toto nové názvosloví je třeba zohlednit i v civilním právu procesním.

Nově se zavádí široké pojetí věci. Věcí v právním smyslu je vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí (§ 489 nového občanského zákoníku). Velkou změnou oproti současné právní úpravě je znovuzavedení zásady *superficies solo cedit* (stavba je součástí pozemku). Mezi další změny též patří odklon od stávajícího pojetí neplatnosti právního úkonu (dle nového občanského zákoníku právního jednání). Dává se přednost relativní neplatnosti před neplatností absolutní. Nový občanský zákoník také opouští od úplného zbavení způsobilosti k právním úkonům a nahrazuje jej omezením svéprávnosti.

Rodinné právo je znovu navraceno do občanského zákoníku (část druhá, § 655 – 975). Nabytím účinnosti k 1. lednu 2014 tak přestane platit zákon o rodině (zákon č. 94/1963 Sb.), kde se v současné době úprava rodinného práva nachází.

Část třetí nového občanského zákoníku obsahuje úpravu absolutních majetkových práv, kde jsou obsaženy i nové instituty, jakými je například právo stavby. Nová právní úprava sjednocuje princip ochrany dobré víry nabyvatele (zákazníka) při nabytí vlastnictví od nevlastníka, který byl dosud platný pouze v obchodním právu, čímž se klade důraz na právní jistotu osob jednajících v dobré víře. Dochází k zásadním změnám v oblasti dědického práva, zejména se posiluje vůle zůstavitele.

Čtvrtá část představuje nejobsáhlejší část nového občanského zákoníku. Zavádí se jednotná úprava závazkového práva a tím se odstraňuje dosavadní právní dualismus práva obchodního a občanského. Do občanského zákoníku jsou zařazeny i ty smlouvy, které momentálně stojí mimo občanský i obchodní zákoník (např. pojistná smlouva). Dochází ke změně koncepce v oblasti náhrady škody, upřednostňuje se náhrada škody uvedením do předešlého stavu oproti náhradě v penězích a posiluje se právní postavení osoby, které byla věc poškozena.

Rekodifikace civilního práva hmotného však přináší i změny v oblasti práva obchodních korporací. Zákon o obchodních korporacích nahrazuje dosavadní obchodní zákoník (zákon č. 513/1991 Sb.). Značnou část dosavadního obchodního zákoníku, zejména právo závazkové, ale i právo na ochranu proti nekalé soutěži, přebírá nový občanský zákoník. Část současného obchodního zákoníku upravující obchodní rejstřík bude předmětem úpravy samostatného rejstříkového zákona. V zákoně o obchodních korporacích tak zůstává pouze úprava obchodních společností a družstev.

Nový zákon o mezinárodním právu soukromém vychází z pojetí, že součástí mezinárodního práva soukromého je i mezinárodní právo procesní. Stěžejní část nového zákona (při respektu přednosti norem práva Evropské unie a norem vyplývajících z mezinárodního práva) zavádí kolizní úpravu pro řešení případů s mezinárodním prvkem.

II. Podoba harmonizace a důvody navrhovaného věcného řešení

Uvedená komplexní rekodifikace soukromého práva si vyžádá nezbytnou harmonizaci základního předpisu upravujícího řízení před civilními soudy – občanský soudní řád – v soukromoprávních věcech, neboť nový občanský zákoník uceleně zavádí zcela nové hmotněprávní instituty a modifikuje instituty zavedené. Na takto ucelenou podobu hmotného práva je třeba efektivně navázat příslušnou procesní úpravou. Oba kodexy, občanský zákoník a občanský soudní řád jsou komplementární, tzn. že se vzájemně doplňují, a nelze tedy připustit, aby ve výsledku došlo k věcné či terminologické neshodě, resp. aby procesní úprava nepostačovala k ochraně těch subjektivních práv, která mohou na podkladě nového kodexu občanského práva vzniknout. Lze tedy říci, že základní procesní předpis, kterým je občanský soudní řád, musí být procesní reflexí pozitivního hmotného práva a obsahovat všechny instituty umožňující soudní ochranu subjektivních práv a povinností soukromoprávními normami upravené.

V rámci harmonizačních prací byla na Ministerstvu spravedlnosti vytvořena expertní skupina složená z předních odborníků z oblasti civilního práva procesního, která navrhla podobu věcného řešení. Jelikož navrhovaná úprava je procesním promítnutím nového občanského práva, byli součástí pracovní skupiny i přední odborníci na civilní právo hmotné. Nejvhodnějším věcně legislativním řešením bylo shledáno rozdělení civilních soudních řízení do dvou samostatných zákonů, kdy první zákon bude upravovat pouze řízení sporná, a druhý zákon bude upravovat řízení nesporná a jiná zvláštní řízení. Navržená legislativní úprava spočívá v tom, že současný občanský soudní řád, v rámci jehož novelizace dojde ke zrušení ustanovení části třetí hlavy páté nazvané zvláštní ustanovení a dále ke zrušení těch ustanovení, která se vztahují k řízením v nesporných a jiných zvláštních věcech (tedy zejména výjimek z obecné úpravy), bude upravovat pouze řízení sporné. Vedle takto novelizovaného občanského soudního řádu bude vypracován zcela nový zákon o zvláštních řízeních soudních, který bude upravovat civilní soudní řízení v nesporných a jiných zvláštních věcech.

Výše uvedené řešení je ze všech v úvahu možných variant nejlepší, a to především z níže uvedených důvodů. Ty můžeme rozdělit na důvody primární, svým způsobem podmiňující rozdělení civilního řízení na řízení sporné na jedné straně, a řízení nesporné a jiná zvláštní řízení na straně druhé, a důvody sekundární, které uvedené rozdělení přímo nepodmiňují, ale jsou důvodem, které přijaté rozdělení podpoří. Ve svém komplexu tyto primární a sekundární důvody evokují jediné možné legislativní řešení harmonizace, a to výše uvedené rozdělení právní úpravy civilního soudního řízení do dvou samostatných zákonů.

Primární důvody:

- **Rekodifikace soukromého práva**
- **Věcné důvody rozdílnosti sporného řízení, a nesporných a zvláštních řízení**
- **Historické souvislosti**
- **Komparace s vybranými státy evropského prostoru**

Uvedené důvody jsou podrobně rozpracovány v důvodové zprávě k zákonu o zvláštních řízeních soudních. Z hlediska systematičnosti je vhodnější tyto důvody konkrétně rozebrat v novém právním předpise, který z nich vychází.

Na tomto místě lze pouze shrnout, že prvním a hlavním důvodem je samostatné přijetí nové hmotněprávní úpravy, a to především přijetí nového občanského zákoníku. Jelikož kodexy soukromého práva a občanský soudní řád jsou ve vztahu komplementárnosti, což znamená, že se vzájemně doplňují, nelze připustit, aby ve výsledku došlo k věcné či terminologické neshodě, resp. aby procesní úprava nepostačovala k ochraně těch subjektivních práv, která mohou na podkladě nové soukromoprávní úpravy vzniknout.

Věcné důvody rozdílnosti řízení sporného a nesporného vychází z právní teorie. Sporné řízení je ovládáno především zásadou dispoziční a projednací, zato nesporná a jiná zvláštní řízení jsou ovládána především zásadou oficiality a zásadou vyhledávací, což se projevuje v mnoha rozdílnostech, které se s dosavadním společenským vývojem po roce 1989 stále více prohlubují.

Velmi důležitým aspektem oddělení řízení je historický kontext úpravy na území České republiky, resp. na území první republiky, o čemž svědčí i inspirace při tvorbě nového občanského zákoníku. Za první republiky byla právní úprava soudního řízení sporného a nesporného oddělena. Sporné řízení upravoval zákon č. 113/1895 ř.z., o soudním řízení v občanských rozepřích právních, a nesporné řízení bylo upraveno dvěma kodexy. Jednotlivá nesporná řízení, jakož i jejich hmotněprávní aspekty, upravoval tzv. nesporný patent č. 208/1854 ř.z. a procesní stránku nesporných řízení upravoval komplexně zákon č. 100/1931 Sb., o základních ustanoveních soudního řízení nesporného.

Posledním podstatným důvodem pro oddělení sporného řízení od řízení nesporného a řízení ve zvláštních věcech je zahraniční kontext úpravy ve vybraných státech evropského prostoru, resp. státech, se kterými nás pojí historické souvislosti v oblasti práva a právní vědy. Takovými státy jsou především Rakouská republika a Spolková republika Německo. Právní úprava sporného řízení v Rakouské republice je obsažena v Občanském soudním řádu (Zivilprozessordnung - ZPO) a nesporné řízení je upraveno zvláštním zákonem o nesporném řízení (Außerstreitgesetz - AußStrG). Německo přijalo v roce 2008 speciální zákon o nesporném řízení (Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den

Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit). Tento speciální zákon o nesporném řízení přitom na mnoha místech odkazuje na přiměřené použití konkrétních ustanovení Občanského soudního řádu (Zivilprozessordnung).

Sekundární důvody:

- Nepřehlednost, kasuistika a nevyváženost občanského soudního řádu

Více než stovka novelizací současného občanského soudního řádu jej činí značně nepřehledným a nevyváženým, což ve svém důsledku vede ke složitosti, nepřehlednosti, kasuistice, a konečně i značnému formalismu civilního řízení před soudy, a to především před soudy nalézacími. V rámci navrhované harmonizace dojde ke zrušení ustanovení § 175a až § 200za občanského soudního řádu a k jejich nahrazení novou úpravou reflektující harmonizovanou úpravu soukromého práva, a to v rámci nového zákona o zvláštních řízeních soudních. Vyčleněním nesporných a jiných zvláštních řízení do samostatného zákona dojde k celkovému zpřehlednění občanského soudního řádu, když z něj současně budou odstraněna ta ustanovení, která se týkají řízení v nesporných a jiných zvláštních věcech, která jinak celistvou právní úpravu soudního řízení narušují a činí méně přehlednou. Zároveň je velmi důležité podotknout, že nehrozí obava z toho, že některé záležitosti týkající se nesporného a jiného zvláštního řízení by v novém právním předpisu zůstaly neupraveny, neboť mezi občanským soudním řádem a zákonem o zvláštních řízeních soudních bude existovat vztah obecného a zvláštního; na otázky novým zákonem o zvláštních řízeních soudních neupravené se tedy použijí příslušná ustanovení občanského soudního řádu.

III. Procesněprávní změny vyvolané harmonizací

Výše uvedenému legislativnímu řešení odpovídá komplex navrhovaných změn. Jednotlivé změny je možné rozdělit do čtyř ucelených částí.

- 1) Změny vyvolané novým přístupem k občanskému právu**
- 2) Věcné změny vyvolané rekodifikací hmotného práva**
- 3) Terminologické změny**
- 4) Změny vyvolané vydělením zvláštních řízení z obecného sporného procesu**

1) Změny vyvolané novým přístupem k občanskému právu

Nový občanský zákoník nepřináší jen řadu zcela konkrétních změn v hmotném právu, ale primárně s sebou nese i změnu pohledu na občanské právo jako celek. Již z úvodních ustanovení je zcela zřejmé, že dochází k naprosté změně chápání soukromého práva tak, aby toto bylo odrazem doby současné, a nikoli dob minulých. Nový občanský zákoník navazuje na tuzemské právní tradice, jak se vyvíjely do roku 1948, a stejně tak i na standard států, jejichž právní řády náležejí do oblasti kontinentální právní kultury. Dochází k obnovení občanského zákoníku jako kodexu soukromého práva, opouští se pojetí, že ze vzájemného soukromého styku osob vznikají také jejich práva a povinnosti vůči společnosti (státu), a účelem občanského zákoníku je upravit soukromá práva osob vzniklá z jejich vzájemného styku mezi sebou.

Na vše výše uvedené musí být reagováno i v úpravě civilního práva procesního. Konkrétní promítnutí nového přístupu se nejvíce odráží v návrhu úpravy základních ustanovení občanského soudního řádu. Tato ustanovení nově reflektují zejména soukromoprávní pojetí úpravy hmotného práva, jsou promítnutím základních zásad a kladou větší důraz na vyjádření ochrany soukromých práv. Základní zásady hmotněprávní úpravy byly nově promítnuty do úvodních šesti ustanovení občanského soudního řádu za účelem eliminace deficitu vyjádření základního smyslu soudního řízení v soukromoprávních věcech.

2) Věcné změny vyvolané rekonstrukcí hmotného práva

Věcné změny můžeme rozdělit na dvě základní oblasti, a to na změny vyvolané procesněprávní reflexí nového hmotného práva, které zavádí zcela nové hmotněprávní instituty a modifikuje již zavedené instituty, a změny způsobené rozdělením civilních řízení na řízení sporné, a řízení nesporná a jiná zvláštní řízení.

Věcné změny způsobené novou hmotněprávní úpravou je třeba reflektovat nejen v nalézacím, ale i ve vykonávacím řízení.

Mezi nejzásadnější věcné změny v nalézacím řízení patří:

- Úprava věcné příslušnosti reflektující zrušení duality soukromého práva, tj. paralelní úpravy občanského a obchodního práva. V této souvislosti bylo nutné upravit zejména určení věcné příslušnosti soudů, která se pro jednotlivá odvětví dosud značně lišila.
- Umožnění nápomoci při rozhodování i v průběhu občanského soudního řízení.
- Úprava navazující na ochranu držby podle nového občanského zákoníku.

Výše jsou uvedeny pouze věcné změny, které se vztahují ke spornému řízení, resp. k občanskému soudnímu řádu. Věcné změny, které mají dopad do zákona o zvláštních řízeních soudních, jsou popsány v důvodové zprávě k tomuto novému zákonu.

Mezi nejzásadnější věcné změny ve vykonávacím řízení patří:

- Výkon rozhodnutí na dávky ze zaopatřených smluv. Navržená právní úprava promítá do výkonu rozhodnutí srážkami z jiných příjmů právní úpravu zaopatřovacích smluv, která je obsažena v občanském zákoníku.
- Vyloučení věcí z výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí. Do právní úpravy je třeba promítnout § 2954 nového občanského zákoníku, který zakotvuje nárok poškozeného z úmyslného trestného činu na uspokojení z věcí, které škůdce nabyl z majetkového prospěchu, a to i tehdy, pokud nepodléhají výkonu rozhodnutí.
- Změna prodeje movitých věcí v souvislosti s hmotněprávní změnou způsobenou novým občanským zákoníkem, která zahrnuje pohledávky pod pojem „věcí“.
- Procesní promítnutí nově zavedeného institutu pachtu a práva stavby do výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí a závodu.
- Procesní úprava prodeje rodinného závodu, která reflektuje nový institut rodinného závodu, jenž upravuje nový občanský zákoník v § 700 a násl.

3) Terminologické změny

Vedle věcných změn, jež samozřejmě patří k těm podstatnějším, je třeba v rámci harmonizace promítnout i změny terminologické, které přináší nová soukromoprávní úprava.

Mezi terminologické změny patří především:

- Změna způsobilosti mít práva a povinnosti na právní osobnost.
- Změna způsobilosti k právním úkonům na svéprávnost.
- Změna pojmu „obchodní věci“ na pojem „věci týkající se vztahů mezi podnikateli vyplývajících z podnikatelské činnosti“.
- Změna místa podnikání na sídlo.
- Změna podniku na obchodní závod.

4) Změny vyvolané vydělením zvláštních řízení z obecného sporného procesu

V souvislosti s přijatou koncepcí, kdy z občanského soudního řádu budou vyňata všechna řízení, která jsou odchylkou od sporného řízení, je nezbytné provést rozsáhlé změny, které budou reflektovat novou úpravu v samostatném zákoně. Jedná se zejména o následující změny:

- Úprava místní příslušnosti reagující na oddělení sporných řízení od nesporných a jiných zvláštních řízení.
- Zrušení ustanovení § 175a až § 200za, která upravovala nesporná a jiná zvláštní řízení v občanském soudním řádu. Zrušením, resp. přenesením těchto řízení do nového zákona o zvláštních řízeních soudních budou dále odstraněna všechna navazující ustanovení, která se týkají řízení v nesporných a jiných věcech. Jedná se především o:
 - Možnost zahájení řízení bez návrhu; občanský soudní řád bude upravovat pouze řízení sporné, které se zahajuje pouze na návrh, jenž se označuje žalobou.
 - Vymezení účastníků řízení pro nesporná a jiná zvláštní řízení (tzv. druhá a třetí definice účastníků řízení); nově bude občanský soudní řád obsahovat vymezení účastníků pouze pro řízení sporné, v němž jsou účastníky žalobce a žalovaný (tzv. první definice účastníků řízení).
 - Vyšetřovací zásadu při dokazování, která je imanentní nesporným a jiným zvláštním řízením, kde je společenský zájem, aby dokazování probíhalo v intencích této zásady.
 - Veškerá ustanovení upravující rodinněprávní oblast s výjimkou řízení ve věcech manželského majetkového práva a výživného mezi zletilými osobami, která budou i nadále probíhat podle pravidel soudního řízení sporného, tedy v intencích občanského soudního řádu.
- Zrušení ustanovení upravujících výjimky pro řízení o rozvod, neplatnost manželství nebo určení, zda tu manželství je či není, anebo o zpětvzetí návrhu na zrušení, neplatnost nebo neexistenci partnerství.

b) Zhodnocení navrhované právní úpravy ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nemá bezprostřední ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky. Navržená úprava

má zcela stejné dopady na muže i na ženy. Účastníci soudního řízení jsou si vždy rovni bez ohledu na pohlaví a předkládaný návrh zákona na této ústavní zásadě nic nemění.

c) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie a zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

I. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Podle čl. 4 Ústavy ČR jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. Ústavně garantované právo na soudní a jinou právní ochranu je zakotveno v hlavě páté Listiny základních práv a svobod (vyhlášena pod č. 2/1993 Sb.), která je nedílnou součástí ústavního pořádku České republiky. Předložený návrh posiluje ochranu subjektivních práv v civilním soudnictví. Navrhovaná právní úprava má především posílit ochranu práva na nedotknutelnost osoby (čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) a práva na osobní svobodu (čl. 8 Listiny základních práv a svobod, především pak čl. 8 odst. 6 Listiny základních práva a svobod).

II. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem EU

Návrh není v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii, zejména se Smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii, nebo s judikaturou Soudního dvora Evropské unie. Předkládaná právní úprava především posiluje níže uvedená práva zakotvená v Listině základních práv Evropské unie:

- čl. 7 Listiny základních práv Evropské unie, který upravuje respektování soukromého a rodinného života;
- čl. 17 Listiny základních práv Evropské unie, který upravuje právo na vlastnictví;
- čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie, který upravuje právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces.

Předloženou právní úpravou není zasahováno do implementačních ustanovení, které promítají do právního řádu níže uvedené směrnice.

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (čl. 15);
- směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (čl. 18).

III. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s vyhlášenými mezinárodními smlouvami, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jakož i s obecně uznávanými a dodržovanými zásadami mezinárodního práva.

d) Předpokládaný finanční a hospodářský dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

V souvislosti s přijetím navrhované úpravy se nepředpokládají zvýšené požadavky na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty nebo na podnikatelské prostředí České republiky. Hlavním důvodem předkládaného návrhu zákona je harmonizace civilního soudního řízení s novým občanským zákoníkem, přičemž s navýšením počtu soudců ani administrativy se nepočítá, neboť s ohledem na navrhované změny by to nemělo být nutné. Návrh zákona dále nepředpokládá sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí.

Hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA)

Hodnocení dopadů regulace podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) nebylo k tomuto návrhu zákona prováděno, a to na základě rozhodnutí vlády č. 941 ze dne 14. 12. 2011, kterým vláda schválila Plán legislativních prací vlády na rok 2012.

Zvláštní část

K čl. I

K bodům 1 až 3 (§ 1 až 3)

Je na místě, aby byl předmět úpravy zákona nově vymezen ve vztahu k předmětu úpravy nového občanského zákoníku, tedy k soukromému právu a jeho zásadám, a aby bylo v té souvislosti reflektováno, že soukromá subjektivní práva a jim odpovídající povinnosti mívají základ v ujednáních účastníků odchýlných od zákona (smlouvy, jež mají být splněny). Vedle toho se nejeví jako důvodná snaha vypočítávat subjekty ochrany v soudním řízení, neboť ve své podstatě se jedná o ochranu každého.

K bodu 4 (§ 6)

Kontradiktorní povaha řízení vyžaduje, aby se povinnost postupovat ve vzájemné součinnosti nevztahovala výlučně na soud, ale vedle něj rovněž na účastníky řízení. Výsledek řízení je totiž závislý též na míře účasti subjektů soukromoprávních vztahů; tato podstata sporu není dosud v občanském soudním řádu vyjádřena a takový deficit vede k interpretačním

nejasnostem. Pojistkou proti zneužití procesních pravidel je pak nový výkladový návod zabráňující hrozbě takového postupu.

Navržené ustanovení v sobě dále promítá požadavek nového občanského zákoníku vzhledem k legitimnímu očekávání účastníka (§ 13 nového občanského zákoníku), a to že jeho právní věc bude posouzena obdobně jako jiné typově shodné a již rozhodnuté případy a že případné odlišné rozhodnutí bude náležitě odůvodněno.

K bodům 5 a 144 (§ 7 odst. 1 a 244 odst. 1)

Navrhované změny mají za cíl vyjádřit jednu ze základních nosných myšlenek nového občanského zákoníku, jehož přijetím došlo k obnově občanského zákoníku jakožto obecného kodexu soukromého práva jako celku. S tím souvisí návrh již napříště nerozlišovat „občanskoprávní, pracovní, rodinné a obchodní vztahy“, ale vyjádřit myšlenku jednotného rekonstruovaného soukromého práva rovněž v právní úpravě občanského soudního řízení, jehož primárním účelem je právě řešení sporů z něj vyplývajících.

K bodu 6 (§ 8)

Vzhledem k tomu, že se jedná o již obsoletní ustanovení, je navrhováno jeho zrušení bez náhrady.

K bodům 7, 8 a 137 (§ 9 a 235a)

Do roku 1991 (zákon č. 519/1991 Sb.) vycházel občanský soudní řád z koncepce jednotné věcné příslušnosti, kdy k řízení v prvním stupni byly příslušné výhradně okresní soudy. V následujících letech pak věcná příslušnost pro rozhodování věcí v prvním stupni byla v občanském soudním řízení rozdělena mezi soudy okresní a soudy krajské.

Vedle věcí vyznačujících se vyšší typovou složitostí a vyžadujících užší specializaci představuje dělicí kritérium povaha právních vztahů, z nichž spory vyplývají (rozhodování krajských soudů jako soudů prvního stupně v obchodních věcech).

Nový občanský zákoník však byl přijat jakožto obecný kodex soukromého práva, kdy mimo jiné dochází ke zrušení obchodního zákoníku. Nový občanský zákoník tak přichází se zcela novým pojetím soukromoprávních vztahů a odstraněním formálního vyčlenění obchodního práva a obchodních vztahů. Na to musí reagovat nezbytné úpravy § 9, jinak se však věcná příslušnost krajských soudů nemění nad rámec požadavků vyvolaných novým občanským zákoníkem. Ve věcech, které vyžadují vysoký stupeň specializace je proto zachována dosavadní věcná příslušnost krajských soudů.

Zároveň dochází tímto novelizačním bodem k legislativně technické změně, která odstraňuje ty věci, které soudy budou projednávat a rozhodovat podle nového zákona o zvláštních řízeních soudních, popřípadě ty, u nichž bude věcná příslušnost stanovena v insolvenčním zákoně nebo rejstříkovém zákoně.

Současná úprava byla změněna takto:

§ 9 odst. 2 písm. a) ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku a ochrany práv třetích osob, popřípadě ochrany práv třetích osob podle právních předpisů o hromadných informačních prostředcích - úprava byla převzata,

§ 9 odst. 2 písm. b) ve sporech o nárocích vycházejících z autorského zákona, o nárocích z ohrožení a porušení práv podle autorského zákona a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva podle autorského zákona - úprava byla převzata,

§ 9 odst. 2 písm. c) ve sporech o vzájemné vypořádání dávky důchodového pojištění a důchodového zabezpečení poskytnuté neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležela, mezi zaměstnavatelem a příjemcem této dávky – úprava byla převzata a pouze legislativně technicky upravena dle návrhu Ministerstva práce a sociálních věcí tak, že spory o vzájemné vypořádání úhrady přeplatku na dávce důchodového pojištění (§ 118c zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů), nemocenského pojištění (§ 124 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění), státní sociální podpory (§ 62 odst. 3 a § 63a odst. 2 zákona č. 17/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů), pomoci v hmotné nouzi (§ 51 zákona č. 111/2006 Sb., o hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů) a spory o vzájemném vypořádání regresní náhrady zaplacené v důsledku vzniku nároku na dávku nemocenského pojištění, (§ 126 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění) jsou nově sjednoceny pod jedním písmenem,

§ 9 odst. 2 písm. d) ve sporech o vzájemném vypořádání přeplatku na dávce nemocenského pojištění vyplacené neprávem nebo ve vyšší částce a ve sporech o vzájemném vypořádání regresní náhrady zaplacené v důsledku vzniku nároku na dávku nemocenského pojištění - úprava byla převzata a pouze legislativně technicky upravena, jak je vysvětleno výše,

§ 9 odst. 2 písm. e) ve sporech o určení nezákonnosti stávky nebo výluky - úprava byla převzata,

§ 9 odst. 2 písm. f) ve sporech o neplatnost skončení pracovního nebo služebního poměru podle § 18 odst. 2 zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky – ustanovení nebylo převzato, neboť se jedná o obsoletní ustanovení, navíc bylo uvedeno duplicitně s citovaným zvláštním zákonem,

§ 9 odst. 2 písm. g) ve sporech týkajících se cizího státu nebo osob požívajících diplomatických imunit a výsad, jestliže tyto spory patří do pravomoci soudů České republiky - úprava byla převzata,

§ 9 odst. 2 písm. h) ve sporech o zrušení rozhodnutí rozhodce o plnění závazků z kolektivní smlouvy - úprava byla převzata,

§ 9 odst. 2 písm. i) ve sporech o vzájemném vypořádání přeplatku na dávce státní sociální podpory a dávce pomoci v hmotné nouzi poskytnuté neprávem nebo ve vyšší částce mezi oprávněnou osobou a osobou společně posuzovanou nebo mezi oprávněnou osobou a právnickými nebo fyzickými osobami uvedenými ve zvláštním právním předpise - úprava byla převzata a pouze legislativně technicky upravena jak je vysvětleno výše,

§ 9 odst. 3 písm. a) ve věcech obchodního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností, nadačního rejstříku a rejstříku společenství vlastníků jednotek – tuto úpravu bude nadále obsahovat zákon o veřejném rejstříku právnických a fyzických osob,

b) ve statusových věcech obchodních společností, družstev a jiných právnických osob podle části první, druhé a čtvrté obchodního zákoníku⁴¹⁾ a o zrušení evropské společnosti a evropské družstevní společnosti s likvidací za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropských společenství a zvláštním zákonem vydaným k jeho provedení – tuto úpravu bude nadále obsahovat zákon o zvláštních řízeních soudních,

c) ve věcech vyplývajících z právních vztahů, které souvisejí se zakládáním obchodních společností, družstev, obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů - úprava byla převzata, pouze byla legislativně technicky sloučena s úpravou § 9 odst. 3 písm. g),

d) v řízení o zrušení obecně prospěšné společnosti a její likvidaci a o jmenování jejího likvidátora – tuto úpravu bude nadále obsahovat zákon o zvláštních řízeních soudních,

e) v řízení o zrušení nadace nebo nadačního fondu a jejich likvidaci, o jmenování likvidátora nadace nebo nadačního fondu a o jmenování nových členů správní rady nadace nebo nadačního fondu – tuto úpravu bude nadále obsahovat zákon o zvláštních řízeních soudních,

f) v řízení o zrušení státního podniku a o jmenování a odvolání jeho likvidátora – tuto úpravu bude nadále obsahovat zákon o zvláštních řízeních soudních,

g) ve sporech z právních vztahů mezi obchodními společnostmi (družstvy) a jejich zakladateli (společníky nebo členy), jakož i mezi společníky (členy nebo zakladateli) navzájem, jde-li o vztahy týkající se účasti na společnosti (členského vztahu v družstvu), o vztahy z nabídky převzetí nebo z nesplnění nabídkové povinnosti, o vztahy z výkupu účastnických cenných papírů, o vztahy ze smluv, jimiž se převádí podíl společníka (členská práva a povinnosti), a o vztahy související se zvýšením základního jmění (přistoupením společníka nebo člena), není-li dána příslušnost podle písmena b) - úprava byla převzata, pouze byla legislativně technicky sloučena s úpravou § 9 odst. 3 písm. c),

h) ve sporech mezi obchodními společnostmi (družstvy) a jejich statutárními orgány, likvidátory nebo jinými orgány a ve sporech mezi společníky (členy) a statutárními orgány, likvidátory či jinými orgány, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce těchto orgánů – úprava byla převzata a terminologicky zjednodušena,

i) ve sporech z právních vztahů mezi podnikatelem, obecně prospěšnou společností, nadací nebo nadačním fondem a insolvenčním správcem majetku patřícího do jejich majetkové podstaty, popřípadě nuceným správcem, který jim byl ustanoven – úprava převzata do insolvenčního zákona,

j) ve sporech z právních vztahů mezi prokuristou a podnikatelem, který prokuru udělil, a byla-li prokura udělena více osobám, z právních vztahů mezi těmito osobami navzájem – ustanovení nebylo převzata, neboť speciální úprava obsažená v obchodním zákoníku byla zrušena,

- k) ve věcech ochrany hospodářské soutěže - úprava byla převzata,
- l) ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním a z porušení nebo ohrožení práva na obchodní tajemství - úprava byla převzata,
- m) ve věcech ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby - úprava byla převzata pouze terminologicky přizpůsobena novému občanskému zákoníku,
- n) ve sporech z práv k obchodní firmě - úprava byla převzata,
- o) ve sporech o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, o nárocích z ohrožení a porušení práv z průmyslového vlastnictví a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva z průmyslového vlastnictví - úprava byla převzata,
- p) ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se směnec, šeků a jiných cenných papírů, derivátů a jiných hodnot, které jsou obchodovatelné na kapitálovém trhu - úprava byla převzata, pouze terminologicky zjednodušena,
- q) ve sporech z obchodů na komoditní burze - úprava byla převzata,
- r) ve sporech mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti z dalších obchodních závazkových vztahů, včetně sporů o náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení, s výjimkou sporů
1. ze smluv o úvěru, o běžném účtu a o vkladovém účtu a z jejich zajištění; ustanovení písmena p) tím není dotčeno,
 2. o náhradu škody a o vydání bezdůvodného obohacení vzniklého v souvislosti se smlouvami uvedenými pod bodem 1 a jejich zajištění,
 3. o určení vlastnictví k nemovitostem a o neplatnost smlouvy o převodu vlastnictví k nemovitostem,
 4. o práva k cizím věcem,
 5. týkajících se nájmu nemovitostí, bytů a nebytových prostor,
 6. o peněžité plnění, jestliže částka požadovaná žalobcem nepřevyšuje 100 000 Kč; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží – toto ustanovení bylo zrušeno, neboť nadále nový občanský zákoník nerozlišuje vztahy obchodní tak, jak doposud činil obchodní zákoník,
- s) ve věcech kapitálového trhu – tuto úpravu bude nadále obsahovat zákon o zvláštních řízeních soudních,
- t) v řízení o neplatnosti smlouvy nebo dohody evropské společnosti, k jejímuž uzavření se vyžaduje podle zvláštního právního předpisu předchozí schválení správní radou – ustanovení nebylo převzato, neboť je obsoletním,
- u) ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků jednotek a sporů z toho vzniklých - úprava byla převzata, pouze terminologicky upravena,
- v) v řízení o zrušení veřejné výzkumné instituce a její likvidaci a o jmenování a odvolání jejího likvidátora – tuto úpravu bude nadále obsahovat zákon o zvláštních řízeních soudních,

w) řízení ve věci přeměn obchodních společností a družstev, včetně všech řízení o náhradě podle zvláštního právního předpisu - úprava byla převzata.

V některých věcech se věcná příslušnost krajského soudu nově zavádí (§ 9 odst. 2 písm. r) a s)). V rámci koncepční změny příslušnosti soudů se zároveň zrušují všechny poznámky pod čarou. Současně je rušen také odstavec čtvrtý, neboť úprava věcné příslušnosti v insolvenčních řízeních je řešena v insolvenčním zákoně.

K bodům 9, 24, 27, 97, 105, 106, 107, 110 a 111 (§ 17a, 38, § 40 odst. 4, § 116 odst. 1, § 137 odst. 1, § 140 odst. 3, § 151 odst. 2, § 151a)

Koncepce způsobu promítnutí nové soukromoprávní úpravy do civilního procesu je založena na tom, že všechna nesporná řízení, která od přijetí občanského soudního řádu v roce 1963 byla obsažena v tomto jediném kodexu civilního práva procesního, budou z občanského soudního řádu vyčleněna do nového samostatného zákona o zvláštních řízeních soudních. Z toho důvodu je potřeba, aby všechna ustanovení, která dopadají výlučně na nesporná řízení, byla z občanského soudního řádu odstraněna a promítnuta do nového zákona.

Jedním z nesporných řízení, které bude nový zákon upravovat, je i řízení o pozůstalosti (platný občanský soudní řád upravuje řízení o dědictví, avšak vzhledem k terminologii nového občanského zákoníku se bude řízení nově nazývat řízením o pozůstalosti). V rámci tohoto řízení pak bude upraveno mimo jiné vyloučení notáře a jeho zaměstnanců, pověření notáře provedením úkonů jako soudní komisař a neveřejnost jednání. V souvislosti s tím je tedy potřeba příslušná ustanovení občanského soudního řádu zrušit.

K bodům 10, 11, 15 a 20 (§ 19, § 20 odst. 1, § 23 a § 27 odst. 1)

Tato ustanovení reagují na změnu terminologie v novém občanském zákoníku (srov. jeho § 15). Ten způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti označuje pojmem „právní osobnost“, který je spojen s pojmem osoby jakožto právního subjektu. Vedle toho se nový občanský zákoník vrátil k tradičnímu pojmu „svéprávnost“, kterou rozumí způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat). Tradičním jednoslovným označením „svéprávnost“ nový občanský zákoník nahradil dosavadní výraz „způsobilost k právním úkonům“, neboť zároveň opustil pojem právního úkonu.

K bodům 12 až 14 (§ 21)

Navrhovaná změna § 21 odst. 1 písm. a) je procesní reflexí úpravy statutárních orgánů v novém občanském zákoníku. Dále je procesní reflexí toho, že statutárním orgánem právnické osoby může být nejen osoba fyzická, ale i osoba právnická. Z toho důvodu se navrhuje ustanovení § 21 odst. 1 písm. a) změnit tak, aby toto ustanovení pamatovalo na situace, kdy předsedou nebo pověřeným členem statutárního orgánu právnické osoby – účastníka řízení – je jiná právnická osoba. Navrhuje se, aby v takovém případě za právnickou osobu – účastníka řízení – jednala fyzická osoba, která je k tomu právnickou osobou – předsedou nebo pověřeným členem statutárního orgánu účastníka řízení – zmocněna nebo jinak oprávněna (např. na podkladě zakladatelského právního jednání).

Navrhovaná změna § 21 odst. 1 písm. c) souvisí s ustanovením § 503 odst. 2 nového občanského zákoníku, podle něhož o každé organizační složce, která se zapisuje

do obchodního rejstříku, platí, že se jedná o odštěpný závod. Podle nové právní úpravy tedy nemůže existovat organizační složka, která by se zapisovala do obchodního rejstříku a nebyla odštěpným závodem.

Zároveň se navrhuje zrušení poznámky pod čarou č. 55. Poznámka pod čarou je zbytečná, vyjádření normativního ustanovení § 21 odst. 2 je pro potřeby aplikační praxe dostačující.

K bodům 16, 42, 45, 62, 69, 70 a 76 (§ 26 odst. 1, § 75 odst. 2, § 75b odst. 1, § 79 odst. 1, § 85 odst. 2 a 3 a § 89a)

Navrhované změny souvisí s tím, že nový občanský zákoník ruší obchodní zákoník a všechny závazkové vztahy upravuje jednotně. Podle rekodifikovaného soukromého práva tedy nebudou rozlišovány vztahy mezi nepodnikateli a vztahy mezi podnikateli (podle dosavadní terminologie „obchodní vztahy“). Tomuto novému konceptu je nezbytné přizpůsobit jednotlivá ustanovení občanského soudního řádu, která pojem „obchodní vztahy“ nebo „obchodní věci“ používají. Navrhuje se, aby občanský soudní řád místo těchto pojmů používal pojem „vztahy mezi podnikateli vyplývající z podnikatelské činnosti“, a to v těch případech, kdy je ponechání speciálních pravidel pro vztahy mezi podnikateli opodstatněné. Pojem „místo podnikání“ mění nový občanský zákoník na pojem „sídlo“, tuto změnu je tedy potřeba do občanského soudního řádu rovněž promítnout.

Dále se navrhuje zrušení poznámky pod čarou č. 59 u § 85. Poznámka odkazuje na dosavadní občanský zákoník, který je v rámci rekodifikace soukromého práva zrušen. Nahrazení poznámky, která by odkazovala na novou právní úpravu, je zbytečné, vyjádření normativního ustanovení § 85 odst. 2 je pro potřeby aplikační praxe dostačující.

K bodům 17 a 19 (§ 26 odst. 2 a 3)

Nový zákon o zvláštních řízeních soudních, který bude upravovat řízení ve věcech péče soudu o nezletilé, bude obsahovat rovněž ustanovení, že v určitých řízeních, jde-li o věci se vztahem k cizině, může být zmocněncem účastníka Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. Z toho důvodu je potřeba z § 26 odst. 2 občanského soudního řádu odstranit ustanovení, že Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí může zastupovat účastníka v řízení ve věcech péče o nezletilé, jde-li o věci se vztahem k cizině. Pokud jde o věci týkající se výživného, vyjmenované v § 26 odst. 2, může Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí zastupovat rovněž zletilé osoby; na řízení ve věcech výživného zletilých osob se přitom bude aplikovat občanský soudní řád, neboť se jedná o sporné řízení. Z toho důvodu zůstává v občanském soudním řádu zachováno ustanovení, že Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí může zastupovat účastníka v řízení o určení nebo změnu vyživovací povinnosti a v řízení o výkon rozhodnutí ukládajícího povinnost k placení výživného, jde-li o věci se vztahem k cizině.

Navíc dochází ke zrušení poznámky pod čarou č. 57c, na niž odkazuje § 26 odst. 3, neboť tato poznámka pod čarou je použita nepřesně. Z toho, že jako zvláštní právní předpis cituje zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, může vyplývat, že by jako takoví zástupci měly být před soudy připuštěny pouze právnické osoby podle tohoto zákona – tedy občanská sdružení nebo odborové organizace. Platné právní předpisy totiž s výjimkou zvláštních v zákoně vymezených případů obecně zastupování právnickou osobou nepřipouštějí. Nicméně neziskovými organizacemi nejsou nepochybně jen občanská sdružení, ale jakékoliv neziskové

subjekty, které podle vnitrostátních předpisů mohou mít oprávněný zájem na dodržování zásady rovného zacházení. To mohou být například nadace zřízené podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, obecně prospěšné společnosti podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ale rovněž tak církevní právnické osoby zřízené podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech.

K bodu 18 (§ 26 odst. 5)

Tento novelizační bod reaguje na přesun úpravy řízení o propuštění cizince ze zajištění (včetně zvláštního ustanovení o zastupování) do nového zákona o zvláštních řízeních soudních. Občanský soudní řád bude upravovat zastoupení žalobce, který je cizincem, specializovanou právnickou osobou vzniklou, k jejímž činnostem patří ochrana práv cizinců, pouze ve věcech pracovních. Po vzoru úpravy v zákoně č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, bude za takovou právnickou osobu moci před soudem jednat k tomu pověřený její zaměstnanec nebo člen, který má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

K bodu 21 (§ 29 odst. 4)

Navrhovanou změnou dochází k tomu, že se výslovně upřednostňuje, aby nejdříve byla jako opatrovník jmenována osoba blízká nebo jiná vhodná osoba, a pak teprve advokát. Soud vždy posuzuje, zda jiná než osoba blízká je osobou vhodnou pro jmenování opatrovníkem. Kritériem pro jmenování tak bude znalost opatrované osoby, její zdravotní stav, či poměry. Soud zároveň přezkoumá, zda neexistují důvody, které by tomu bránily (např. zájem opatrovníka či jeho zainteresovanost v majetkových věcech opatrovaného). Jmenování opatrovníkem u osoby blízké či jiné vhodné osoby je vždy podmíněno jejich souhlasem se jmenováním. Teprve nenajde-li se osoba, která by opatrovance mohla zastupovat, soud jmenuje opatrovníkem pro řízení advokáta. Jeho souhlas s výkonem funkce opatrovníka se nevyžaduje a advokát je povinen funkci přijmout.

K bodu 22 (§ 29a)

Nový občanský zákoník umožňuje, aby člověk v očekávání vlastní nezpůsobilosti právně jednat mohl učinit tzv. předběžné prohlášení, kterým může určit, aby se určitá osoba stala jeho opatrovníkem (srov. jeho § 38). Jestliže tak již člověk projevil vůlí takovým způsobem, že určitá osoba má být jmenována jeho (hmotněprávním) opatrovníkem v případě, stane-li se nezpůsobilým právně jednat, jeví se jako vhodné, aby soud vycházel primárně z takto projevené vůle i v případě rozhodování o jmenování opatrovníka pro řízení.

K bodu 23 (§ 35)

V rámci harmonizace dochází k celkové změně koncepce § 35. Nově navržené ustanovení již nebude specifikovat řízení, do kterých bude moci státní zastupitelství vstoupit. Řízení, do kterých bude moci vstoupit státní zastupitelství, popřípadě nejvyšší státní zástupce, budou upravena v zákoně o zvláštních řízeních soudních, insolvenčním zákoně, popřípadě v jiných právních předpisech.

Z důvodů výše uvedených harmonizačních změn se navrhuje zrušení všech poznámek pod čarou souvisejících s § 35 (poznámky č. 53c) 57a, 57b a 58).

K bodům 25, 26, 28 a 30 (§ 40 odst. 2 a 7, 41b)

Navrhované změny § 40 odst. 2 a 7 a § 41b opět souvisí s tím, že všechna ustanovení týkající se nesporných řízení mají být vyčleněna do zvláštního zákona. Tento zákon bude obsahovat ustanovení, že pokud mezi účastníky bude uzavřena dohoda o předmětu řízení (půjde například o dohody vyjmenované ve stávajícím § 40 odst. 2 občanského soudního řádu), sepíše soud o takovém úkonu protokol. Soud přitom bude k dohodě přihlížet až poté, co bude protokol podepsán všemi účastníky.

K bodům 29, 57, 58, 59 a 113 (§ 41 odst. 3, § 76f a 155)

Tyto novelizační body mají za cíl promítnout do občanského soudního řádu změnu terminologie v novém občanském zákoníku, který opustil pojem „právní úkon“, který nahradil správnějším pojmem „právní jednání“. Z tohoto důvodu návrh zákona mění pojem právního úkonu podle dosavadního pojmosloví všude tam, kde se jedná o právní jednání podle hmotného práva.

K bodům 31 (§ 42)

Podle platné právní úpravy je možno podání učinit písemně nebo ústně do protokolu, přičemž ústně do protokolu je možné podání učinit, jen jde-li o návrh na zahájení řízení vyjmenovaných v § 42 odst. 1. Vzhledem k tomu, že všechna zde vyjmenovaná řízení jsou řízení nespornými, bude toto ustanovení upraveno v rámci speciální právní úpravy zákona o zvláštních řízeních soudních a v občanském soudním řádu by tedy bylo nadbytečné. V souvislosti s tím je potřeba zrušit rovněž dosavadní odstavec 2.

Současně je reagováno na specifika podání zaslání prostřednictvím datové schránky. Novelou se nemění stávající stav, ale je reagováno na nejednotnou rozhodovací praxi soudů, která často nezohledňovala speciální úpravu zákona č. 300/2008 Sb. a jeho ustanovení § 18 odst. 2. Soudy často nesprávně vyžadovaly doplnění elektronického podpisu i pro podání učiněná prostřednictvím datové schránky.

Z forem, ve kterých lze způsobit učinit podání, je navrhovanou právní úpravou vypuštěna možnost učinit podání telegraficky, a to z důvodu, že tato forma komunikace již byla zrušena.

K bodům 32, 33, 71 a 73 (§ 46b písm. b), § 86 odst. 3, § 87 odst. 1 písm. c))

Jedná se o promítnutí terminologické změny, kterou s sebou přinesl nový občanský zákoník. Ten nahradil pojem „místo podnikání“ pojmem „sídlo“ a pojem „podnik“ pojmem „obchodní závod“, který představuje organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti.

K bodu 34 (§ 50b)

Vzhledem k tomu, že všechna ustanovení hlavy páté části třetí platného občanského soudního řádu budou zrušena a promítnuta ve větších či menších obměnách do nového zákona

o zvláštních řízeních soudních a zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, je nezbytné odstranit i odkazy na tato ustanovení.

K bodu 35 (§ 50d)

Ustanovení § 50d odst. 2 a 3 platného občanského soudního řádu se týkají výlučně řízení, která budou upravena zákonem o zvláštních řízeních soudních, jenž bude obsahovat i ustanovení o neúčinnosti doručení. Proto je potřeba tyto odstavce ustanovení § 50d občanského soudního řádu zrušit.

V rámci rušených odstavců se zároveň navrhuje zrušit poznámku pod čarou č. 33c, na kterou odkazuje rušený § 50d odst. 3.

K bodu 36 (§ 50j)

V rámci rekodifikace soukromého práva došlo ke zrušení zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, který byl nahrazen novým zákonem č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém. V důsledku této změny se zároveň navrhuje změnit poznámku pod čarou č. 58f.

K bodu 37 (§ 50k)

Navrhuje se zrušení poznámky pod čarou č. 62. Poznámka odkazuje na obchodní zákoník, který je v rámci rekodifikace soukromého práva zrušen. Nahrazení poznámky, která by odkazovala na novou právní úpravu je zbytečné, vyjádření normativního ustanovení § 50k je pro potřeby aplikační praxe dostačující.

K bodu 38 (§ 73)

Řízení o určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů bude upraveno vedle řízení o určení a popření otcovství a řízení o určení a popření mateřství v rámci řízení o určení a popření rodičovství v zákonu o zvláštních řízeních soudních. Z úpravy občanského soudního řádu je tedy toto řízení potřeba odstranit.

K bodům 39, 40, 41, 43, 44, 46, 48, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 60, 61, 81, 124, 125, 131 a 141 (§ 74, § 75 odst. 1, 3 a 4, § 75a, § 75b odst. 3 písm. a), § 75c odst. 1 a 2, § 76 odst. 1, § 76a, 76b, 76c, 76d, 76e, 77, 77a, § 100 odst. 2, § 208 odst. 2, § 210a, 218b a § 240 odst. 2)

Všechny navrhované změny souvisí s tím, že k procesně právní reflexi rekodifikovaného soukromého práva má dojít přijetím zcela nového zákona o zvláštních řízeních soudních, který bude oproti občanskému soudnímu řádu speciální a bude upravovat specifika zejména nesporných řízení. Tento zákon bude tedy upravovat mimo jiné řízení ve věcech péče soudu o nezletilé a řízení ve věcech ochrany proti domácímu násilí. Ta část zákona upravující péči soudu o nezletilé bude obsahovat zvláštní ustanovení o předběžné úpravě poměrů dítěte, kam bude promítnut současný § 76a. V rámci řízení ve věcech ochrany proti domácímu násilí pak bude upraveno předběžné rozhodnutí ve věci ochrany proti domácímu násilí (a rovněž zcela nové řízení ve věci samé), které je v současnosti upraveno v § 76b. Proto je potřeba ustanovení § 76a a 76b v občanském soudním řádu zrušit, a stejně tak je nezbytné zrušit všechny odkazy na tato ustanovení.

V rámci rušených ustanovení se zároveň navrhuje zrušit poznámku pod čarou č. 33b, na kterou odkazuje rušený § 76a.

K bodům 46, 49, 51, 65, 66, 104, 109 a 112 (§ 75b odst. 3 písm. b), § 75c odst. 3, § 76 odst. 3, § 81, 82, 146, § 153 odst. 2)

Ustanovení § 81 upravuje zahájení řízení bez návrhu. Vydáním soudního usnesení, podle něhož se řízení zahajuje bez návrhu, je možné zahájit jen nesporné řízení; sporné řízení musí být vždy zahájeno na návrh, který se nazývá žalobou. Vzhledem k tomu, že všechna nesporná řízení budou upravena speciálním zákonem o zvláštních řízeních soudních a zákonem o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a občanský soudní řád bude obsahovat pouze ustanovení týkající se řízení ve věcech sporných, je potřeba z občanského soudního řádu odstranit rovněž všechna ustanovení týkající se zahájení řízení bez návrhu.

K bodu 47 a 72 (§ 75b odst. 3 písm. c) a § 87 odst.1 písm. b))

Navrhovaná změna je promítnutím terminologie používané v novém občanském zákoníku, který termínem „újma“ rozumí široký pojem zahrnující jak majetkovou tak nemajetkovou újmu a pojem „škoda“ používá pro újmu, která je majetková.

K bodům 54, 59, 145 a 146 (§ 76c odst. 3, § 76f odst. 2, § 249 odst. 2 a 250)

Navrhované změny reagují na terminologickou změnu, kterou přinesl nový občanský zákoník, jenž pojem „nemovitost“ mění na pojem „nemovitá věc“. V rámci harmonizace procesních předpisů se proto navrhuje terminologii v občanském soudním řádu sjednotit s novým občanským zákoníkem.

K bodu 62 (§ 79 odst. 1)

V návrhu na zahájení řízení se nově navrhuje výslovně stanovit, že v případě, kdy bude účastníkem řízení svěřenský správce, který bude jednat jako svěřenský správce určitého svěřenského fondu, musí být označen jako svěřenský správce a současně musí být označen i svěřenský fond, za který správce jedná. Toto ustanovení reflektuje úzkou vazbu mezi svěřenským fondem a svěřenským správcem.

K bodu 63 (§ 79 odst. 4)

Navrhovaná změna opět souvisí s tím, že všechna nesporná řízení, tedy i řízení (podle terminologie nového občanského zákoníku) o svéprávnosti, budou upravena ve zvláštním zákonu. Proto je potřeba toto ustanovení týkající se zahájení řízení o způsobilosti k právním úkonům, resp. nově svéprávnosti, z občanského soudního řádu odstranit.

V rámci rušeného odstavce se zároveň navrhuje zrušit poznámku pod čarou č. 62a, na kterou rušený odstavec 4 odkazuje.

K bodu 64 (§ 80)

Novelizované ustanovení upravuje tzv. druhy žalob, tedy nároky, které lze u soudu žalobou či návrhem na zahájení řízení uplatnit. Ze slova „zejména“ lze dovodit, že výčet druhů žalob není uzavřený a lze tak podat žalobu či jiný návrh na zahájení řízení též v jiných soukromoprávních sporech či věcech, které mají svůj základ v hmotném právu. Výčet druhů žalob již dnes není dostatečný a v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku je tak alespoň minimalisticky doplněn. Jelikož současné písmeno a) bylo přeneseno do zákona o zvláštních řízeních soudních, byla na uvolněné místo vložena nová úprava, která reaguje na to, že podle občanského zákoníku i zákona o obchodních korporacích má docházet ke konstituování právního stavu jeho založením, změnou nebo zrušením, např. ve věcech neplatnosti usnesení členské schůze, změny a zrušení společného jmění manželů, založení věcného břemene, povolení nezbytné cesty.

K bodům 67 a 68 (§ 83)

Řízení ve věcech přeměn obchodních společností bude, jelikož se jedná o nesporné řízení, upraveno novým zákonem o zvláštních řízeních soudních v rámci řízení o některých otázkách týkajících se právnických osob. Z toho důvodu je nezbytné ustanovení § 83 odst. 2 písm. c) zrušit.

Dále se navrhuje zrušení poznámek pod čarou č. 41, 62b a 62c. Poznámky odkazují na obchodní zákoník a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. Nahrazení poznámek odkazujících na zrušený obchodní zákoník a ponechání poznámky odkazující na zákon o ochraně spotřebitele je zbytečné, vyjádření normativního ustanovení § 83 je pro potřeby aplikační praxe dostačující.

K bodu 74 (§ 87 odst. 2)

V rámci novely insolvenčního zákona, který reflektuje rekodifikaci soukromého práva, se navrhuje upravit věcnou a místní příslušnost pro insolvenční řízení v insolvenčním zákoně. Z tohoto důvodu je vhodné odstranit ustanovení § 87 odst. 2.

Dále se navrhuje zrušení poznámky pod čarou č. 62f u § 87.

K bodu 75 (§ 88)

Ustanovení § 88 upravuje výlučnou místní příslušnost, která se z velké části týká nesporných řízení. Řízení ve věcech nesporných budou upravena samostatným zákonem o zvláštních řízeních soudních, přičemž v rámci každého řízení bude upravena i výlučná místní příslušnost, nepoužije-li se obecná místní příslušnost upravená v obecné části zákona o zvláštních řízeních soudních. Z ustanovení § 88 je tedy potřeba odstranit nesporná řízení, takže toto ustanovení bude upravovat pouze výlučnou místní příslušnost pro sporná řízení.

Z důvodů výše uvedených harmonizačních změn se navrhuje zrušení poznámek pod čarou č. 62e, 62g a 62h, které se vázaly ke zrušeným ustanovením.

K bodům 77, 79 a 80, 84, 88, 89, 90, 93, 103, 108, 121, 132, 133 a 134 (§ 93 odst. 1, § 96 odst. 4, § 100 odst. 2, § 107 odst. 5, § 110, 111, 131, 144, 204, 222, 222a a 230)

Vzhledem k tomu, že z občanského soudního řádu budou všechna nesporná řízení vyčleněna do zákona o zvláštních řízeních soudních a zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, je nezbytné z občanského soudního řádu odstranit všechna ustanovení, která se nějakým způsobem dotýkají čistě nesporných řízení. Pokud jde o řízení o rozvod manželství, to bude rovněž upraveno v tomto zvláštním zákonu, byť se o nesporné řízení nejedná. Tím, že toto řízení bude zařazeno do zákona o zvláštních řízeních soudních, budou všechna řízení týkající se rodinného práva (s výjimkou řízení ve věcech manželského majetkového práva a výživného mezi zletilými osobami, která probíhají čistě podle pravidel soudního řízení sporného) obsažena kompletně v jednom právním předpisu, a navíc dojde k odstranění všech výjimek z občanského soudního řádu, které se pro tato řízení uplatňují.

K bodu 78 (§ 94)

Ustanovení § 94 obsahuje tzv. druhou a třetí definici účastenství, která je charakteristická pouze pro nesporné řízení, neboť ve sporném řízení jsou účastníci definováni v § 90 (tzv. první definice účastenství) jako žalobce a žalovaný. Okruh účastníků pro nesporné řízení bude upravovat zákon o zvláštních řízeních soudních, ustanovení § 94 by tedy bylo v občanském soudním řádu nadbytečné.

K bodu 82 (§ 102)

Navrhovanou změnou dochází pouze k úpravě odkazů v návaznosti na jiné navrhované změny občanského soudního řádu.

K bodům 83 a 85 (§ 107 odst. 2 a § 107a)

Tyto novelizační body reagují na dva instituty, které přináší nový občanský zákoník. Jednak se jedná o institut odkazovníka. Odkazovníkem je ten, komu zůstavitel zůstavil jen jednotlivou věc, případně několik věcí určitého druhu s tím, že odkaz uplatňuje odkazovník přímo vůči dědici bez soudní ingerence. Odkazem totiž zůstavitel zřizuje odkazovníku pohledávku vůči dědici. Z tohoto důvodu se navrhuje, aby procesním nástupcem byli ti, kteří vstoupili do práva nebo povinnosti.

Druhým institutem, na který reagují navrhovaná ustanovení, je institut svěřenského fondu. Podstata svěřenského fondu spočívá v tom, že jeho zakladatel vyčlení ze svého majetku určitou část a svěří ji nějakému účelu. Tím vzniká oddělené vlastnictví, k němuž původní vlastník žádná vlastnická práva již nemá. Tato práva vykonává svěřenský správce, který však není vlastníkem svěřenského fondu. Z tohoto důvodu se navrhuje, aby procesním nástupcem byli rovněž ti, kteří převzali výkon vlastnických práv k majetku, o nějž v řízení jde.

K bodu 86 (§ 108)

Navrhované změny souvisí s tím, že všechna nesporná řízení budou upravena zvláštním zákonem. Tento zákon bude tedy upravovat rovněž řízení o určení otcovství, řízení ve věcech osvojení i řízení o výchově a výživě.

K bodu 87 (§ 109)

Změna souvisí s návrhem zákona o veřejných rejstřících, ve kterém je otázka přerušování řízení o povolení zápisu řešena.

K bodu 90 (§ 113)

Jelikož řízení o určení otcovství i řízení o výchově a výživě nezletilého jsou upravena v zákoně o zvláštních řízeních soudních, navrhuje se spojení těchto řízení zrušit.

K bodu 91 (§ 113a)

Řízení o určení neplatnosti usnesení valné hromady obchodní společnosti nebo členské schůze družstva patří mezi řízení ve statusových věcech obchodních společností a družstev (podle zákona o obchodních korporacích souhrnně nazývaných obchodními korporacemi), a jde tedy o nesporné řízení. Vzhledem k tomu, že řízení ve statusových věcech právnických osob budou upravena v zákonu o zvláštních řízeních soudních v rámci řízení o některých otázkách týkajících se právnických osob, bude potřeba ustanovení § 113a zrušit a promítnout ho do tohoto zvláštního zákona.

K bodům 92, 94, 95, 96, 99, 100, 101, 102, 103, 123, 126, 129 a 130 (§ 114b, 114c, 115a, 118b, 119a, § 120 odst. 2, § 131, 205a, 211a a 212a)

Ustanovení § 120 odst. 2 upravuje povinnost soudu provést i jiné důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, než účastníci navrhli. V řízeních vypočtených v tomto ustanovení je tedy prolomena zásada dispoziční a zásada projednací ve prospěch zásad oficiality a vyšetřovací. Jedná se o řízení, z velké části jde o nesporná řízení, v nichž vystupuje do popředí společenský zájem na co nejúplnějším zjištění všech rozhodných skutečností.

S ohledem na skutečnost, že zásada oficiality a zásada vyšetřovací se uplatňují pouze v nesporném řízení a že všechna nesporná řízení budou obsažena ve zvláštním zákonu, postrádalo by ponechání stávajícího ustanovení § 120 odst. 2 smysl.

V souvislosti s výše uvedenou modifikací ustanovení § 120 odst. 2 je potřeba odstranit všechny výjimky např. z koncentrace řízení nebo ze zásady neúplné apelace.

S ohledem na to, že došlo ke zrušení odstavce 2, jsou odstavce 3 a 4 nově označeny jako odstavce 2 a 3.

K bodu 98 (§ 116a)

Dalším z institutů, které přináší nový občanský zákoník, a který je třeba promítnout do úpravy občanského soudního řízení, představuje institut podpůrce. Podpůrce je osoba, která má člověku, kterému v tom duševní porucha působí obtíže, poskytovat nápomoc při rozhodování, a to bez ohledu na to, jestli tato osoba je či není omezena ve svéprávnosti. Proto, aby poskytování podpory mohlo být efektivní, navrhuje se, aby podpůrce byl účastníkem řízení.

K bodu 104 (§ 133a)

Toto ustanovení pouze terminologicky reaguje na úpravu spolkového práva v novém občanském zákoníku.

K bodu 114 (§ 159a)

Vzhledem k tomu, že o osobním stavu se bude rozhodovat pouze v řízeních upravených zákonem o zvláštních řízeních soudních, bude toto ustanovení upraveno v tomto novém zákonu a z občanského soudního řádu bude odstraněno.

K bodu 115, 127 a 140 (§ 162, 211b a 238)

Navrhované změny souvisí s tím, že řízení o navrácení dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí bude upraveno v zákonu o zvláštních řízeních soudních.

K bodu 116 (§ 163)

Navrhovaná změna souvisí s tím, že nesporná řízení, tedy i řízení ve věcech péče soudu o nezletilé, včetně řízení ve věcech výchovy a výživy nezletilého dítěte a ve věcech rodičovské odpovědnosti, budou upravena zákonem o zvláštních řízeních soudních. V občanském soudním řádu by tedy ustanovení § 163 odst. 2 bylo nadbytečné.

K bodu 117 (§ 175a až 182, 184 až 187, 189 až 200r, 200t až 200v, 200x až 200za)

Promítnutí nové soukromoprávní úpravy do civilního procesu bude provedeno tím způsobem, že všechna nesporná řízení, která od přijetí občanského soudního řádu v roce 1963 byla obsažena v tomto jediném kodexu, budou z občanského soudního řádu vyčleněna do zvláštní právní úpravy. Z toho důvodu je potřeba, aby všechna ustanovení hlavy páté části třetí občanského soudního řádu byla zrušena a upravena samostatně. Tímto zákonem dochází ke zrušení ustanovení upravujících všechna nesporná řízení.

Z důvodů výše uvedených harmonizačních změn se navrhuje zrušení všech poznámek pod čarou, které se vážou ke zrušeným ustanovením.

K bodu 118 (§ 176 až 180)

Žaloba zrušené držby je žalobou, která směřuje pouze k ochraně posledního stavu držby a k jeho navrácení. Nejde tedy o žalobu o právu, již by se žalobce domáhal petitorní ochrany, nýbrž o žalobu o faktickém stavu, již se žalobce domáhá possessorní ochrany. V důsledku toho může být žalobci possessorní ochrana poskytnuta i tam, kde je zjevné, že mu žádné subjektivní právo nepřísluší a že tedy např. držbu vlastnického práva vykonává jako nevlastník. Soud proto také není oprávněn zkoumat právní otázky, nýbrž omezí se jen na zjištění skutkového stavu.

Smyslem zvláštních ustanovení o žalobách zrušené držby je snaha o urychlené vyřízení věci, a zároveň o vyřízení prozatímní. Usnesení ve sporu zrušené držby nepředstavuje překážku věci pravomocně rozhodnuté (rei iudicatae) ve vztahu k pozdější petitorní žalobě (např. žalobě na vydání věci). Žalovaný, kterému bylo pravomocným rozhodnutím uloženo zdržet se zásahů do držby, resp. uvést žalobce zpět do držby, kterou mu předtím odňal, se může posléze domáhat po původním žalobci vydání věci z titulu žaloby na

vydání věci. V tomto druhém (petitorním) řízení již bude otázka držby irelevantní. Žalobce bude muset prokázat své vlastnické právo a to, že věc mu je žalovaným bez právního důvodu zadržována.

Vzhledem k základnímu principu řízení o ochraně držby, jímž je rychlost poskytnutí ochrany, je výslovně vyloučeno zkoumat v řízení otázky újmy vzniklé rušením držby a rozhodovat o povinnosti k její případné náhradě.

Z hmotněprávního předpisu (§ 1008 nového občanského zákoníku) vyplývá, že žaloba musí být podána v hmotněprávní propadné (prekluzivní) lhůtě šesti týdnů, počítané od tam stanoveného dne.

K bodu 119, 128, 138 a 143 (§ 202, 212, 235d a 242)

Navrhované změny souvisí s tím, že ustanovení § 94 upravující tzv. druhou a třetí definici účastenství bude z občanského soudního řádu odstraněno a promítnuto do zákona o zvláštních řízeních soudních, a stejně tak bude odstraněno ustanovení § 81 upravující zahájení řízení bez návrhu a ustanovení § 193a a násl. upravující řízení o navrácení nezletilého dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí. Je tedy nezbytné zrušit § 202 odst. 1 písm. b), c) a l) a u písmene j) odkaz na § 193d, dále je pak nezbytné zrušit § 212 písm. a), § 235d písm. a) a § 242 odst. 2 písm. a).

K bodům 120 a 135 (§ 203 a 231)

Změna těchto ustanovení je navrhována z toho důvodu, že z ustanovení § 35 odst. 1 budou odstraněna nesporná řízení, přičemž právo státního zastupitelství vstoupit do zahájeného řízení, které je nesporné, bude upraveno především v zákonu o zvláštních řízeních soudních. V důsledku toho bude právo státního zastupitelství vstoupit do zahájeného řízení upraveno jak v občanském soudním řádu, tak v jiných zákonech. Proto se navrhuje stanovit obecně, že státní zastupitelství může podat odvolání nebo žalobu pro zmatečnost jen ve věcech, do nichž může podle zákona vstoupit nebo podat návrh na zahájení řízení.

K bodu 122, 136, 142 a 260 (§ 205, § 232 odst. 2, § 241b odst. 3 a § 330a odst. 2 písm. e))

Návrh zákona, po vzoru nového občanského zákoníku, rozlišuje mezi dobami a lhůtami. Doba je časový úsek, po který něco existuje, něco trvá. Tento časový úsek je vymezen počátkem, průběhem a koncem a jeho uplynutí závisí pouze na běhu času a není třeba žádného právního jednání, který by vyvolalo určité právní následky. Lhůta je na rozdíl od doby časový úsek, který má k dispozici ten, komu lhůta svědčí, aby vlastním právním jednáním, ať již komisivním, či omisivním, vyvolal zákonem předvídaný právní následek.

K bodům 134 a 139 (§ 230 odst. 1 písm. a) a § 238 odst. 1 písm. g))

V rámci nového řízení o ochraně zrušené držby se navrhuje vyloučit možnost užití mimořádných opravných prostředků v tomto řízení.

K bodu 139 (§ 238 odst. 1)

Tato změna se navrhuje s ohledem na skutečnost, že nově budou všechna řízení týkající se rodinného práva (s výjimkou řízení ve věcech manželského majetkového práva a výživného mezi zletilými osobami, která probíhají čistě podle pravidel soudního řízení sporného) a řízení ve věcech mezinárodních únosů dětí obsažena v zákoně o zvláštních řízeních soudních.

K bodu 140 (§ 238 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která je způsobena změnou označení písmene v § 238 odst. 1.

K bodům 147, 148 a 181 (§ 251 odst. 1 a 2, § 274 odst. 1):

Dochází ke změně koncepce ustanovení, jímž je vymežována působnost soudu v oblasti výkonu rozhodnutí. V občanském soudním řádu bude nově uvedeno, že soud nařizuje a provádí výkon rozhodnutí, s výjimkou titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení. Příklady takových rozhodnutí, jako je např. rozhodnutí o výchově nezletilých dětí, již v občanském soudním řádu nebudou uváděny.

V návaznosti na tuto změnu bude v § 37 odst. 2 písm. b) exekučního řádu výčtem vymezeno, které exekuční tituly nebude moci vykonávat soudní exekutor - tedy rozhodnutí o péči o nezletilé děti, nepůjde-li o rozhodnutí o výživném, dále rozhodnutí ve věcech ochrany proti domácímu násilí, rozhodnutí orgánů Evropských společenství a cizí rozhodnutí s výjimkou cizího rozhodnutí, u něhož bylo vydáno prohlášení vykonatelnosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo mezinárodní smlouvy nebo rozhodnuto o uznání.

Do § 274 odst. 1 se promítá zásada, že soudně může být vykonán pouze ten exekuční titul, který nelze vykonat ve správním nebo daňovém řízení.

K bodům 149, 150, 151, 155, 167, 314, 345 a 349 [§ 252 odst. 2 a 4, § 254 odst. 7, § 258 odst. 1, § 260e odst. 2 písm. g), nadpis části šesté hlavy sedmé, § 338f odst. 1 a 2, § 338g odst. 1 až 3, § 338h odst. 1, nadpis nad § 338i, § 338i odst. 2, § 338k odst. 1, 5 a 6, § 338m odst. 1 a 2, § 338ma, nadpis k § 338mb, § 338mb, § 338n odst. 1 úvodní část ustanovení, § 338n odst. 1 písm. a) a e), § 338n odst. 1, 2 a 5, § 338o odst. 2, § 338p odst. 1, 3 a 5, § 338q odst. 1, § 338r odst. 1, § 338u odst. 3, § 338v odst. 1 a 2, § 338w odst. 5, § 338x odst. 1, § 338z, § 338za odst. 3, § 338zf písm. a), nadpis nad § 338zj, § 338zj odst. 1, § 338zk odst. 1 a 3, § 338zl odst. 1 a 2, § 338zm odst. 1, § 338zn, § 338zo odst. 1, nadpis nad § 338zp, § 338zp odst. 1, nadpis nad § 338zq, § 338zq odst. 1 až 4 a v § 338zr]:

Navržená změna uvádí ustanovení § 252 odst. 2 do souladu s terminologií používanou novým občanským zákoníkem.

Podnik je podle § 5 obchodního zákoníku v platném znění soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem k své povaze mají tomuto účelu sloužit. Obchodní zákoník výslovně stanoví, že podnik je věc hromadná. Nový občanský zákoník již nepoužívá pojem podnik, nahradil jej termínem obchodní závod. Obchodní závod je podle § 502 nového občanského zákoníku organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.

Obchodní závod je věcí hromadnou (§ 501 a 1314 odst. 2 písm. a) nového občanského zákoníku).

Pokud jde o organizační složku závodu, je třeba vycházet z § 503, který upravuje pobočku závodu jako část závodu, která vykazuje hospodářskou a funkční samostatnost a o které podnikatel rozhodl, že bude pobočkou, a v odstavci 2 hovoří obecně o organizačních složkách závodu. V občanském soudním řádu se navrhuje ponechat obecné označení organizační složka závodu.

Oba pojmy se promítají v příslušných ustanoveních občanského soudního řádu.

K bodům 152, 153, 158, 159, 176, 214, 216, 218, 287, 288, 292, 296, 297 a 350 [§ 252 odst. 4 písm. b), § 254 odst. 7, § 258 odst. 1, § 260e odst. 2), § 267a odst. 1, nadpis části šesté hlavy čtvrté, § 320b, 320c, § 320d písm. a) a c) až f), § 320e, § 320f odst. 1 až 3, § 320g, § 320h odst. 1 a 2, § 320i, § 320j včetně nadpisu, nadpis části šesté hlavy páté, § 326 odst. 1, nadpis nad § 335, § 335 odst. 1 a 2, § 335a odst. 1 a 2, § 335b odst. 1, 4 a 5, § 336, § 336a odst. 1 a 4, § 336b odst. 2 až 4, § 336c odst. 1 a 3, § 336d odst. 1, § 336f odst. 1, § 336i odst. 1 a 2, § 336j odst. 4, § 336ja odst. 1, 3 až 5, § 336l odst. 1, 2 a 4, 6 a 7, § 336m odst. 3, § 337d, nadpis části šesté hlavy šesté, § 337h odst. 1 a 2, § 338 odst. 1 a 3, § 338a odst. 3, § 338b odst. 1, § 338c odst. 1, § 338d, § 338e odst. 1, § 338ze odst. 5, § 338zl odst. 2, § 338zn odst. 1 a 2, § 340 odst. 1, § 348 odst. 1 a 3 a v § 349 odst. 1]:

Zatímco platný občanský zákoník používá promiscue termín nemovitá věc a nemovitost, nový občanský zákoník se důsledně drží termínu nemovitá věc.

Z tohoto důvodu se navrhuje v občanském soudním řádu pojem nemovitost nahradit pojmem nemovitá věc.

K bodům 154, 179 a 180 (§ 254 odst. 7, § 270 odst. 3, § 272 až 273b):

Protože výkon rozhodnutí o péči o nezletilé děti bude nově upravovat zákon o zvláštních řízeních soudních, vypouští se z občanského soudního řádu právní úprava výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých dětí.

Ustanovení občanského soudního řádu se budou na výkon rozhodnutí o péči o nezletilé děti přiměřeně, nestanoví-li zákon o zvláštních řízeních soudních jinak.

Totéž lze říci o výkonu rozhodnutí ve věcech domácího násilí, který bude nově upraven v zákoně o zvláštních řízeních soudních. V důsledku z toho se z občanského soudního řádu vypouští právní úprava výkonu rozhodnutí o vykázaní ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným.

K bodům 156, 157 a 165 [§ 255 odst. 2, § 260e odst. 2 písm.d)]:

Nový občanský zákoník používá zpravidla (např. § 708 odst. 1) pojem majetková hodnota ve smyslu cena nebo kvalita. V souvislosti s tím, co náleží do společného jmění manželů, používá nový občanský zákoník formulaci „součást společného jmění manželů“ (např. § 709 odst. 1).

Předkládaná právní úprava přizpůsobuje těmto změnám příslušná ustanovení občanského soudního řádu.

K bodům 160, 262 a 294 (§ 258 odst. 3, § 335 odst. 1, § 338a odst. 1):

Podle § 1310 odst. 1 nového občanského zákoníku může být zástavou každá věc, s níž lze obchodovat.

Občanský soudní řád v platném § 258 odst. 3 stanoví, že výkon rozhodnutí prodejem zástavy lze provést prodejem zastavených movitých a nemovitých věcí, věcí hromadných, souborů věcí a bytů nebo nebytových prostorů ve vlastnictví podle zvláštního zákona, příkázáním zastavené peněžité pohledávky a postižením zastavených jiných majetkových práv.

Nový občanský zákoník stanoví v § 1158 a 1159, že jednotka zahrnuje byt jako prostorově oddělenou část domu a podíl na společných částech nemovité věci vzájemně spojené a neoddělitelné. Jednotka je věc nemovitá, totéž platí pro nebytový prostor.

Lze tedy mít za to, že pojem bytu a nebytového prostoru již podle nového občanského zákoníku bude zahrnut v pojmu nemovité věci a nebude jej nutno výslovně zmiňovat ani v souvislosti s prodejem zástavy, ani s prodejem nemovité věci.

K bodu 161 (§ 260a odst. 2, § 260c odst. 1):

Nový občanský zákoník zavádí namísto pojmu způsobilost k právním úkonům, který používá platný občanský zákoník, pojem svéprávnost. Podle § 15 odst. 1 nového občanského zákoníku je svéprávnost způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat).

Nový občanský zákoník připoustí pouze omezení svéprávnosti, nikoliv její úplné zrušení (§ 55 a násl. nového občanského zákoníku).

Nové právní úpravě civilního práva hmotného je třeba přizpůsobit i úpravu procesní.

K bodům 162 a 164 (§ 260c odst. 1, § 260d odst. 1):

Občanský zákoník účinný do 31. prosince 2013 v § 27 odkazuje při určení zákonného zástupce nezletilého dítěte na zákon o rodině, zákonným zástupcem fyzické osoby, která byla rozhodnutím soudu zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům byla rozhodnutím soudu omezena, je soudem ustanovený opatrovník.

Nový občanský zákoník rozlišuje opatrovníka a zákonného zástupce, přičemž u zákonného zástupce oprávnění zastupovat jinou osobu vzniká ze zákona (např. § 892 nebo § 966 nového občanského zákoníku upravuje zákonné zastupování dětí), u opatrovníka rozhodnutím příslušného orgánu (podle § 62 nového občanského zákoníku v rozhodnutí o omezení svéprávnosti jmenuje soud člověku opatrovníka).

Tato změna se navrženým ustanovením promítá do občanského soudního řádu, v němž je nově třeba odlišit zákonného zástupce a opatrovníka.

K bodu 163 (§ 260c odst. 3):

Nový občanský zákoník stanoví v rámci právní úpravy jednání za právnickou osobu, že ten, kdo právnickou osobu zastupuje, dá najevo, co ho k tomu opravňuje, neplyne-li to již z okolností (§ 161 nového občanského zákoníku). Je tedy zřejmé, že nový občanský zákoník již není založen na principu, že právnická osoba jedná svým statutárním zástupcem (§ 13 odst. 1 platného obchodního zákoníku), a předpokládá její zastupování např. členem jejího orgánu.

Z tohoto důvodu se v souvislosti s právní úpravou prohlášení o majetku stanoví, že soud předvolá člena statutárního orgánu, který je oprávněn na právnickou osobu jednat.

K bodům 166, 230, 237, 238, 239, 244, 245, 248, 259, 260 a 261 (§ 260e odst. 2, § 323 odst. 3, § 326 odst. 6, § 328 odst. 1, § 328b odst. 1, § 329a odst. 1, § 334 odst. 2 a 3, § 334a odst. 1):

Nový občanský zákoník rozlišuje cenné papíry, tedy cenné papíry v listinné podobě, a cenné papíry zaknihované (§ 525 a násl. nového občanského zákoníku).

Z tohoto důvodu je třeba v občanském soudním řádu rozlišit, která ustanovení se vztahují na oba typy cenných papírů a která pouze na cenné papíry v listinné podobě nebo cenné papíry zaknihované.

K bodům 168, 169, 195, 196, 209, 222, 260, 317, 318, 319 a 320 (§ 260h, § 312 odst. 2, § 320ab odst. 1, § 320f odst. 2, § 334 odst. 3, § 338k odst. 2, 4 a 5):

Nový občanský zákoník používá namísto pojmu „právní úkon“ pojem „právní jednání“ (§ 545 s násl. nového občanského zákoníku).

Změnu terminologie týkající se soukromoprávních úkonů je třeba provést i v občanském soudním řádu, pokud jde o úkony veřejnoprávní (zejména postup soudu), termín „úkon“ zůstane zachován.

K bodům 170, 171 a 172 (§ 262):

Nový občanský zákoník rozeznává kromě podmínky (§ 548 a násl. nového občanského zákoníku) rovněž doložení času (§ 550 nového občanského zákoníku). Na doložení času, kterým je třeba rozumět časové omezení účinnosti právního jednání, se obdobně použijí ustanovení o odkládací nebo rozvazovací podmínce.

Nově se navrhuje mezi skutečností rozhodné pro nařízení výkonu rozhodnutí zařadit i prokázání toho, že doložený čas nastal, je-li to v dané věci relevantní, tedy bylo-li to, co ukládá rozhodnutí povinnému, omezené doložením času.

K bodu 173 (poznámka pod čarou č. 79):

Navrhuje se zrušit poznámku pod čarou odkazující na ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 174 (§ 264 odst. 1):

Platná právní úprava zakotvuje v § 264 odst. 1 zásadu přiměřenosti způsobu výkonu rozhodnutí zejména s ohledem na poměr mezi výší pohledávky a cenou předmětu, z něhož má být uspokojení této pohledávky dosaženo.

Vzhledem k terminologii obsažené v novém občanském zákoníku se považuje za vhodnější vztáhnout dané ustanovení k ceně věci.

K bodu 175 (§ 267 odst. 3):

Ustanovení § 267 odst. 3 se uvádí do souladu s novým občanským zákoníkem (§ 709 odst. 1 a § 3040).

K bodu 177 (§ 267b odst. 2):

V návaznosti na právní úpravu obsaženou v § 79 se stanoví, že výkonu rozhodnutí, jímž je postižován majetek ve svěřenském fondu, nepodléhá majetek svěřenského správce. To nebude platit, půjde-li o výkon rozhodnutí, jímž byla svěřenskému správci uložena pořádková pokuta v tomto řízení o výkonu rozhodnutí nebo o výkon rozhodnutí, jímž bylo svěřenskému správci v uloženo nahradit náklady řízení, které způsobil svým zaviněním nebo které vznikly náhodou, která se mu přihodila.

Tímto způsobem bude zajištěno, aby majetek svěřenského správce nebyl postižen v souvislosti s výkonem rozhodnutí vedeným na majetek v svěřenském fondu.

K bodu 178 (§ 269 odst. 3):

Mění se odkaz na § 163, v němž byl v důsledku vypracování nového zákona o zvláštních řízeních soudních zrušen odstavec 2.

K bodům 182, 286 a 365 (§ 279 odst. 2, § 336l odst. 6, § 338i odst. 3, § 338z odst. 4, § 351 odst. 2):

Nový občanský zákoník používá v souvislosti s náhradou škody a nemajetkové újmy celkový pojem „újma“, přičemž podle § 2894 odst. 1 tohoto kodexu povinnost nahradit jinému újmu zahrnuje vždy povinnost k náhradě újmy na jmění (škody). Pokud jde o nemajetkovou újmu, lze s odkazem na § 2894 odst. 2 nového občanského zákoníku konstatovat, že povinnost odčinit jinému nemajetkovou újmu postihuje škůdce pouze tehdy, pokud byla výslovně ujednána nebo stanoví-li to zvlášť zákon.

Nový občanský zákoník stanoví např. v § 2958, že při ublížení na zdraví odčíní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy, nebo v § 2956, že vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části nového občanského zákoníku, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil.

Navržená ustanovení zaměřují tam, kde je to z hlediska věcného vhodné, pojem škody za širší pojem újmy. Při výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy tak např. budou za přednostní pohledávky považovány nejen pohledávky z náhrady škody způsobené ublížením na zdraví

nebo úmyslnými trestnými činy, ale i pohledávky nemajetkové újmy vzniklé ze stejného protiprávního jednání, správce závodu bude odpovídat nejen za škodu, ale za případnou nemajetkovou újmu, kterou způsobí zaviněným porušením svých povinností.

K bodu 183 [§ 279 odst. 2 písm. e)]:

Z výčtu přednostních pohledávek, které jsou vymáhány výkonem rozhodnutí srážkami ze mzdy, se navrhuje vypustit pohledávky náhrady přeplatků na dávkách důchodového zabezpečení, protože tyto dávky byly poskytovány podle zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

V přechodných ustanoveních se navrhuje zakotvit, že bude-li po dni nabytí účinnosti tohoto zákona vymáhána pohledávka náhrady přeplatku na dávce důchodového zabezpečení, která vznikla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, bude tato pohledávka považována za pohledávku přednostní.

K bodu 184 [§ 279 odst. 2 písm. g)]:

Ze seznamu přednostních pohledávek uspokojovaných v rámci výkonu rozhodnutí srážkami za mzdy se navrhuje vypustit náhradu za příspěvek na výživu dítěte.

Zákon o rodině stanovil v § 101 odst. 1 ve znění platném do 31. prosince 2006 (od 1. ledna 2007 nabyl účinnost zákon č. 112/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o životním a existenčním minimu a zákona o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů), že kdo zcela nebo zčásti splnil za jiného vyživovací povinnost, je oprávněn na něm požadovat úhradu tohoto plnění; to platilo i tehdy, jestliže příspěvek na výživu v zájmu oprávněného poskytl orgán stanovený zvláštním předpisem.

Za zvláštní právní předpis bylo třeba v této souvislosti považovat zákon č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů, který v § 5 stanovil, že nezaopatřenému dítěti, které se považovalo za sociálně potřebné a ke kterému povinná osoba nežijící s dítětem v domácnosti neplnila vyživovací povinnost stanovenou jí rozhodnutím soudu, náležel příspěvek na výživu dítěte ve výši stanoveného výživného.

Zákon č. 482/1991 Sb. byl zrušen zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 111/2006 Sb. zákon již příspěvek na výživu dítěte neupravuje.

V přechodných ustanoveních se navrhuje zakotvit, že bude-li po dni nabytí účinnosti tohoto zákona vymáhána pohledávka náhrady za příspěvek na výživu dítěte, která vznikla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, bude tato pohledávka považována za pohledávku přednostní.

K bodu 185 [§ 279 odst. 2 písm. k)]:

Zaměstnavatelé vypláceli náhradu mzdy za první tři týdny dočasné pracovní neschopnosti od 1. ledna 2011 na základě změn provedených zákonem č. 347/2010 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí. Tímto zákonem byla také mezi přednostní pohledávky

při výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy zařazena náhrada mzdy za dočasnou pracovní neschopnost. Zákon č. 347/2010 Sb. byl zrušen nálezem Ústavního soudu publikovaným pod č. 80/2011 Sb. uplynutím dne 31. prosince 2011.

Zákonem č. 364/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí, byla obnovena výše zmíněná právní úprava týkající se náhrady mzdy za dočasnou pracovní neschopnost na období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013.

Ustanovení § 279 odst. 2 písm. k) se uvádí do souladu s výše uvedenou právní úpravou.

K bodům 186 a 187 (§ 299):

Navržená právní úprav promítá do výkonu rozhodnutí srážkami z jiných příjmů právní úpravu zaopatřovacích smluv, která je obsažena v novém občanském zákoníku.

Podle § 299 odst. 1 občanského soudního řádu se ustanovení o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy použijí i na výkon rozhodnutí srážkami z platu, z odměny z dohody o pracovní činnosti, z odměny za pracovní nebo služební pohotovost, z odměny členů zastupitelstva územních samosprávných celků a z dávek státní sociální podpory, které nejsou vyplaceny jednorázově.

Srážky se dále provádějí z příjmů, které povinnému nahrazují odměnu na práci nebo jsou poskytovány vedle ní. Tyto příjmy jsou v zákoně taxativně vymezeny a jsou mezi ně zařazeny i důchody. Lze dovozovat, že mezi tyto důchody bude možno zařadit i důchod poskytovaný na základě smlouvy o důchodu podle § 2701 a násl. nového občanského zákoníku, která náleží mezi zaopatřovací smlouvy.

Nový občanský zákoník upravuje jako zaopatřovací smlouvu rovněž smlouvu o výměnku. Z § 2707 odst. 2 plyne, že podle obsahu právního jednání, kterým byl výměnek zřízen, se na smlouvu o výměnku použijí také ustanovení o právech, ze kterých se výměnek skládá, zejména o služebnosti bytu nebo o důchodu.

Z tohoto důvodu se do taxativního výčtu příjmů, které nahrazují odměnu za práci nebo jsou poskytovány vedle ní a které mohou být postiženy výkonem rozhodnutí srážkami z jiných příjmů, navrhuje doplnit dávky vyplývající ze smlouvy o výměnku podle občanského zákoníku.

Z § 2705 nového občanského zákoníku plyne, že zřídí-li plátce důchod bezúplatně, může zároveň vyhradit, že příjemcoví věřitelé nemohou příjemcovy dávky postihnout ani exekučně, ani v insolvenčním řízení. Taková výhrada bude účinná vůči třetím osobám i vůči orgánům veřejné moci, avšak jen do výše, kterou příjemce vzhledem ke svým poměrům pro své zaopatření nutně potřebuje.

Do občanského soudního řádu se navrhuje zakotvit postup soudu v případě, že nastanou podmínky stanovené občanským zákoníkem a bude vedena exekuce na dávky ze zaopatřovacích smluv, budou-li tyto dávky zřízeny bezúplatně a plátce učiní výhradu podle § 2705 nového občanského zákoníku.

K bodu 188 (§ 303 odst. 1):

Nový občanský zákoník v § 2662 a násl. v souvislosti se smlouvou o účtu používá pouze pojmu účet, případně platební účet, který upravuje jiný zákon.

Pojmy běžný účet nebo vkladový účet nový občanský zákoník již nezná.

Tato změna se promítá do ustanovení § 303 odst. 1 občanského soudního řádu, který upravuje příkazání pohledávky z účtu u peněžního ústavu.

K bodům 189, 190, 197, 198, 200, 201, 203, 206, 207, 227, 231, 232, 265, 267, 298, 299, 305, 308 a 312 (§ 303 odst. 3, § 304 odst. 1, § 313 odst. 1, § 317 odst. 3, § 320 odst. 2, § 320a odst. 3, § 320aa odst. 2, § 320ab odst. 1 a 8, § 322 odst. 5, § 324, § 335b odst. 1 a 3, § 338b odst. 3, § 338c odst. 3, § 338g odst. 4, § 338h odst. 1 a 3):

Nový občanský zákoník upravuje v § 1512 a násl. svěřenské nástupnictví. Podle § 1512 odst. 1 nového občanského zákoníku může zůstavitel nařídit, že dědictví má přejít po smrti dědice nebo v určitých jiných případech na svěřenského nástupce jako následného dědice.

Předkládaná právní úprava navazuje na § 1521 nového občanského zákoníku, který stanoví, že nesvěřil-li zůstavitel při nařízení svěřenského nástupnictví dědici právo s dědictvím volně nakládat, je vlastnické právo dědice k tomu, co nabyl děděním, jakož i k tomu, co nabyl náhradou za zničení, poškození nebo odnětí věci z dědictví, omezeno na práva a povinnosti poživatele. To neplatí, je-li věc z dědictví zcizena nebo zatížena za účelem úhrady zůstavitelových dluhů.

Výkon rozhodnutí tedy nebude možno vést na majetek, který povinný nabyl jako dědic dědictvím, které podle nařízení zůstavitele má přejít na svěřenského nástupce jako následného dědice (substituční jmění); to nebude platit, bude-li povinný mít právo s majetkem volně nakládat nebo půjde-li o výkon rozhodnutí, kterým budou vymáhány zůstavitelovy dluhy.

Povinný bude muset oznámit soudu, zda majetek nabyl jako substituční jmění, a pokud půjde o takový majetek, zda má právo s ním volně nakládat a zda jsou výkonem rozhodnutí vymáhány zůstavitelovy dluhy, protože tyto skutečnosti nejsou zpravidla známy jiné osobě než povinnému. Povinnému bude dále uloženo, aby doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře. Doloží-li povinný, že věc nabyl jako substituční jmění, a nedoloží-li další skutečnosti, které výkon rozhodnutí umožňují, nebo nevydodu-li tyto skutečnosti jinak najevo, soud výkon rozhodnutí zastaví.

K bodům 191, 199, 258, 332 a 338 (§ 309a odst. 1, § 314c odst. 1, § 331a odst. 1, § 338o odst. 2, § 338s odst. 1 a 2, § 338ze odst. 1, 3 a 5):

Občanský zákoník účinný do 31. prosince 2013 upravuje v § 554 zajištění postoupením pohledávky. Podle platné právní úpravy lze pohledávku zajistit i postoupením pohledávky dlužníka nebo pohledávky třetí osoby. Kromě toho je v občanském zákoníku zakotveno i zajištění závazku převodem práva (§ 553 občanského zákoníku).

Nový občanský zákoník zná již pouze zajišťovací převod práva (§ 2040 nového občanského zákoníku), přičemž právem, které bude možno v rámci tohoto způsobu zajištění dluhu převést věřiteli, bude i pohledávka.

V občanském soudním řádu je proto třeba v souladu s novým občanským zákoníkem používat pouze termín zajišťovací převod práva.

K bodům 192, 194, 249, 250, 289, 326, 329, 333, 347, 351, 352, 353 a 355 [§ 309a odst. 1, § 312 odst. 2, § 330 odst. 3, § 331a odst. 1, § 336n odst. 1 až 3, § 338mb odst. 3, § 338n odst. 1, § 338o odst. 2, § 338z odst. 2, § 338za odst. 2, § 338zf písm. a), nadpis § 338zk, § 338zk odst. 1, 2 a 5]:

Z § 1721 nového občanského zákoníku plyne, že ze závazku má věřitel vůči dlužníku právo na určité plnění jako na pohledávku a dlužník má povinnost toto právo splněním dluhu uspokojit. Nový občanský zákoník tedy používá termín „závazek“ pro celý právní vztah mezi věřitelem a dlužníkem, právo věřitele ze závazku se nazývá pohledávka a povinnost dlužníka dluhem.

Tuto právní terminologii se navrhuje důsledně promítnout do občanského soudního řádu.

K bodu 193 (§ 311a):

Nový občanský zákoník předpokládá, že jeden účet bude možno zřídit i pro více osob. Z § 2663 plyne, že je-li účet zřízen pro více osob, má každá z nich postavení majitele účtu a tyto osoby nakládají s účtem společně. Má se za to, že podíly těchto osob na peněžních prostředcích na účtu jsou stejné.

Nové právní úpravě je třeba přizpůsobit postup při výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu.

Navržená právní úprava vychází z toho, že postup při výkonu rozhodnutí vedeném na podíl na peněžních prostředcích na účtu bude shodný s výkonem rozhodnutí týkajícím se účtu, jehož majitelem je jediná osoba. Výkon rozhodnutí se však bude týkat pouze podílu na peněžních prostředcích, nikoliv všech peněžních prostředků, které jsou na účtu uloženy.

K bodu 202 (§ 320a odst. 2, 320ab odst. 8):

Z ustanovení § 36 odst. 1 nového zákona o obchodních korporacích plyne, že při zániku účasti společníka v obchodní korporaci za jejího trvání jinak než převodem podílu nebo udělením příklepu v řízení o výkonu rozhodnutí vzniká společníkovi nebo jeho právnímu nástupci právo na vypořádání. Pro toto právo zákon o obchodních korporacích používá legislativní zkratku vypořádací podíl.

Navrženou změnou se občanský soudní řád uvádí do souladu s novým zákonem o obchodních korporacích.

K bodům 204, 205 a 208 (§ 320aa odst. 1, § 320ab odst. 1):

Nový zákon o obchodních korporacích již nepočítá s tím, že by se podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným nazýval obchodním podílem. V občanském soudním řádu je tedy třeba v souvislosti se společností s ručením omezeným hovořit pouze o podílu společníka.

Podle § 595 odst. 1 nového zákona o obchodních korporacích družstevní podíl představuje práva a povinnosti člena plynoucí z členství v družstvu.

Tomu je třeba přizpůsobit pojmy používané v občanském soudním řádu.

K bodům 210 a 211 (§ 320ab odst. 3 a 8):

Novelizací provedenou zákonem č. 396/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byla v občanském soudním řádu změněna právní úprava postizení účasti povinného v obchodní společnosti a v družstvu. Zároveň byla do obchodního zákoníku zakotvena povinnost obchodní společnosti nebo družstva informovat své společníky či členy o tom, že byla doručena dražební vyhláška a kde je tato vyhláška k nahlédnutí, a povinnost zaslat společníkovi nebo členu družstva její opis. V obchodním zákoníku bylo dále nově stanoveno, kdy se vydražitel obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným stává společníkem této společnosti a zánik účasti povinného v s.r.o., v družstvu a v komanditní společnosti, je-li povinný komanditistou, byl svázán s doručením vyrozumění, které bude zasílat soud nebo soudní exekutor, o neúspěšné opakované dražbě v rámci výkonu rozhodnutí nebo exekuce postizením účasti povinného v obchodní společnosti nebo družstvu.

Vzhledem k tomu, že nový zákon o obchodních korporacích výše uvedenou právní úpravu neobsahuje, je třeba ji zařadit do občanského soudního řádu, aby bylo možno i poté, co obchodní zákoník pozbude účinnosti, provádět výkon rozhodnutí nebo exekuci stejným způsobem.

K bodu 212 (§ 320b odst. 1):

Navrženou právní úpravou se oprávněnému stanoví povinnost v návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí správou nemovitosti uvádět, že tímto způsobem výkonu rozhodnutí lze dosáhnout uspokojení jeho pohledávky. Uvedenou změnou by mělo být dosaženo toho, že nebudou podávány návrhy, které zjevně nepovedou k efektivnímu vymožení pohledávky oprávněného.

K bodům 213, 221, 264, 266, 306, 307 a 311 (§ 320d, § 335b odst. 1, 2 a 5, § 338h odst. 1 a 2):

Zákaz nakládání s nemovitou věcí, k níž bude zřízena správa nemovitosti, a další zákazy a příkazy, které se uvádějí v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí správou nemovitosti, se navrhuje vztáhnout i na manžela povinného, pokud jde o nemovitost ve společném jmění manželů. Návrh navazuje na ustanovení § 713 odst. 2 nového občanského zákoníku, podle něž povinnosti a práva spojená se společným jměním nebo jeho součástí náleží oběma manželům společně a nerozdílně. Lze tedy považovat za vhodné, aby soud výslovně uložil příslušné příkazy a zákazy i manželovi povinného.

Dále se stanoví, že povinný bude muset sdělovat soudu pouze ty údaje týkající se práv váznoucích na nemovitosti, které nejsou zapsány v katastru nemovitostí. Práva zapsaná do katastru bude soud zjišťovat z katastru nemovitostí zpravidla prostřednictvím dálkového přístupu.

Obdobná právní úprava se navrhuje i pro výkon rozhodnutí prodejem nemovitých věcí. Návrh předpokládá, že povinný (případně jeho manžel) bude muset soudu nově oznamovat tato práva váznoucí na nemovité věci: výhradu zpětné koupě, výměnek a pachtovní právo. Dále se nově stanoví, že soud povinnému (jeho manželovi) zakáže, aby odmítl nemovitou věc, pokud ji koupil na zkoušku, nebo aby se vzdal práva domáhat se náhrady škody vzniklé na pozemku.

Na tuto právní úpravu navazuje zejména nový § 336l odst. 5 občanského soudního řádu.

Obdobná právní úprava se do zákona zařazuje i v souvislosti s výkonem rozhodnutí postižením závodu. Povinný nebo jeho manžel bude muset nově oznamovat, kdo má k závodu výhradu zpětné koupě.

K bodům 215, 223 a 285 [§ 320d písm. b), § 320f odst. 3, § 336l odst. 6, § 338z odst. 4]:

Nový občanský zákoník definuje v § 491 plod jako to, co věc pravidelně poskytuje ze své přirozené povahy, jak je dáno jejím obvyklým účelovým určením a přiměřeně k němu, kdežto užitky jako to, co věc pravidelně poskytuje ze své právní povahy.

Je na místě, aby vydražitel, který se nestal vlastníkem vydražené nemovité věci nebo závodu, vrátil povinnému nejen tuto věc a užitky z ní, ale i plody, které tato věc poskytla.

K bodům 217, 219, 220, 225, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 281 a 284 [§ 320d písm. c), 320g odst. 1, § 335b odst. 5, § 336a odst. 1 a 2, § 336b odst. 2, 3 a 5, § 336i odst. 2, § 336l odst. 5, § 338z odst. 3]:

Nový občanský zákoník upravuje jak nájemní smlouvu - podle § 2201 nového občanského zákoníku se nájemní smlouvou pronajímatel zavazuje přenechat nájemci věc k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje platit za to pronajímateli nájemné - tak nově smlouvu pachtovní. Z § 2332 nového občanského zákoníku plyne, že pachtovní smlouvou se propachtovatel zavazuje přenechat pachtýři věc k dočasnému užívání a požívání a pachtýř se zavazuje platit za to propachtovateli pachtovné nebo poskytnout poměrnou část výnosu z věci.

Protože pachtovní právo dává pachtýři k propachtované věci rozsáhlejší oprávnění než nájemci, je třeba poskytnout v rámci řízení o výkonu rozhodnutí pachtovnímu právu obdobnou ochranu jako právu nájemnímu.

Pachtovní smlouvy jsou zohledněny v rámci výkonu rozhodnutí správou nemovitosti, kde budou mít stejný režim jako smlouvy nájemní vztahující se ke spravované věci. Nařízení výkonu rozhodnutí na ně tedy nebude mít vliv, soud je však bude moci za podmínek stanovených zákonem vypovědět.

Osobám, které mají k věci pachtovní právo, se bude v rámci výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí doručovat usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, pachtovní právo zanikne pouze tehdy, pokud tak soud rozhodne.

V dražební vyhlášce budou uvedena pachtovní práva, která prodejem nemovité věci nezaniknou. Těm, kterým pachtovní práva zaniknou rozhodnutím soudu, se bude dražební vyhláška doručovat. Soud zároveň v dražební vyhlášce vyzve každého, kdo má k nemovité věci pachtovní právo, které není uvedeno v dražební vyhlášce, aby takové právo soudu oznámil a doložil ho listinami, jinak takové právo zanikne koncem pachtovního roku (§ 2339 nového občanského zákoníku).

Obdobný režim se navrhuje upravit pro výměnek. Podle § 2707 nového občanského zákoníku si smlouvou o výměnku vlastník nemovité věci vyměňuje v souvislosti s jejím převodem pro sebe nebo pro třetí osobu požitky, úkony nebo práva sloužící k zaopatření na dobu života nebo na dobu určitou a nabyvatel nemovité věci se zavazuje zaopatření poskytnout. Podle obsahu právního jednání, kterým byl výměnek zřízen, se na smlouvu o výměnku použijí také ustanovení o právech, ze kterých se výměnek skládá, zejména o služebnosti bytu nebo o důchodu.

Soud bude moci podle § 336a odst. 2 občanského soudního řádu rozhodovat rovněž o zániku výměnku. V dražební vyhlášce soud vyzve výměnkáře, nejde-li o výměnek, jehož součástí je právo bydlení, aby výměnek, který není zapsán do katastru nemovitostí a není uveden v dražební vyhlášce, soudu oznámil, jinak zanikne příklepem.

Ustanovení § 336a odst. 2 se mění tak, aby bylo respektováno ústavní právo na bydlení (viz náleznost pléna Ústavního soudu, publikovaný pod č. 231/2000 Sb.).

Ustanovení § 336l odst. 5 občanského soudního řádu upravuje zánik, případně přetrvání práv, která váznou na prodávané nemovité věci ke dni, kdy se stal vydražitel nebo předražitel vlastníkem vydražené věci.

Zanikat budou věcná břemena, výměnky, nájemní práva nebo pachtovní práva, která nebyla uvedena v dražební vyhlášce ani oznámena soudem po zahájení dražebního jednání. Výjimkou jsou věcná břemena bydlení, výměnky, jejichž součástí je právo bydlení, a nájmy bytu, která ke dni přechodu vlastnictví nezaniknou.

Dále bude zanikat výhrada zpětné koupě a předkupní právo k vydražené nemovité věci s výjimkou předkupního práva stavebníka k pozemku nebo vlastníka pozemku k právu stavby, předkupního práva vlastníka stavby k pozemku nebo vlastníka pozemku ke stavbě a zákonného předkupního práva, tedy např. předkupního práva podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (§ 61), zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (§ 13) nebo zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (§ 101).

Zanikat bude rovněž výhrada zpětného prodeje, zákaz zcizení nebo zatížení, výhrada lepšího kupce, ujednání o koupi na zkoušku, vzdání se práva na náhradu škody na pozemku, budoucí zástavní právo a budoucí výměnek váznoucí na prodávané nemovitosti.

Obdobná právní úprava týkající se zániku předkupních práv se zařazuje i v souvislosti s výkonem rozhodnutí postižením podniku.

K bodu 224 (§ 320f odst. 4):

Občanský soudní řád se uvádí do souladu s § 1949 odst. 1 nového občanského zákoníku, podle něž platí, že přijímá-li věřitel plnění, vydá dlužníkovi na jeho žádost potvrzení o splnění dluhu (kvitanci).

K bodům 226, 229, 263, 293, 299 a 304 (§ 320j odst. 1, § 323 odst. 1, § 335a odst. 2, § 338 odst. 1, § 338c odst. 2, § 338g odst. 2):

Nový občanský zákoník stanoví v § 1227 odst. 1, že podíl na věci v přídatném spoluvlastnictví lze převést jen za současného převodu vlastnického práva k věci, k jejímuž využití věc v přídatném spoluvlastnictví slouží. Převádí-li se vlastnické právo k takové věci, platí, že se převod vztahuje i na podíl na věci v přídatném spoluvlastnictví.

Věcí v přídatném spoluvlastnictví je věc, která náleží společně několika vlastníkům samostatných věcí určených k takovému užívání, že tyto věci vytvářejí místně i účelem vymezený celek, a která slouží společnému účelu tak, že bez ní není užívání samostatných věcí dobře možné (§ 1223 odst. 1 nového občanského zákoníku).

V návaznosti na tuto právní úpravu se v souvislosti s výkonem rozhodnutí správou podílu na nemovité věci stanoví, že výkon rozhodnutí správou nemovité věci, k jejímuž využití slouží věc v přídatném spoluvlastnictví, se vztahuje i na podíl na této věci v přídatném spoluvlastnictví. Výkon rozhodnutí správou nemovité věci nelze nařídít pouze na podíl na nemovité věci v přídatném spoluvlastnictví.

Tímto způsobem bude postaveno na jisto, jak je třeba postupovat v případě, kdy využívání věci slouží věc v přídatném spoluvlastnictví.

Obdobná právní úprava se navrhuje i pro výkon rozhodnutí prodejem movité nebo nemovité věci, výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva a výkon rozhodnutí postižením závodu.

K bodům 227, 299 a 305 (§ 322 odst. 5, § 338c odst. 3, § 338g odst. 4):

Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, je zrušen novým občanským zákoníkem v § 3080 bodu 19.

Část právní úpravy obsažené v tomto zákoně je zapracována přímo do nového občanského zákoníku, část bude zařazena do nového zákona, který připravuje Ministerstvo pro místní rozvoj.

Obsah § 322 odst. 5, § 338c odst. 3 a § 338g odst. 4 občanského soudního řádu byl převeden do přechodného ustanovení k tomuto zákonu.

K bodu 228 (§ 322 odst. 7):

Ustanovení § 322 občanského soudního řádu upravuje věci, které jsou vyloučeny z výkonu rozhodnutí.

Do této právní úpravy je třeba promítnout § 2954 nového občanského zákoníku, který zakotvuje nárok poškozeného z úmyslného trestného činu na uspokojení z věcí, které škůdce nabyt z majetkového prospěchu, a to i tehdy, pokud nepodléhají výkonu rozhodnutí.

Nově se tedy stanoví, že se ustanovení o vyloučení věcí z výkonu rozhodnutí nepoužije, pokud tak navrhne oprávněný, který je poškozeným z úmyslného trestného činu, a zároveň byly splněny podmínky podle § 2954 nového občanského zákoníku.

V usnesení o nařízení rozhodnutí se uvedou věci, které jsou vyloučeny z výkonu rozhodnutí a na které se toto vyloučení v důsledku výše zmíněné úpravy obsažené v novém občanském zákoníku nebude vztahovat, a to ty věci, o nichž bude oprávněný tvrdit, že jsou nabyty z majetkového prospěchu získaného trestným činem. Tato právní úprava se zařazuje v návaznosti na § 2954 větu poslední, podle níž do uspokojení práva na náhradu škody nesmí škůdce nakládat s výše zmíněnými věcmi uvedenými v rozhodnutí.

Budou-li věci na základě tvrzení oprávněného sepsány, bude se moci povinný bránit vylučovací žalobou; v rámci tohoto řízení bude prokazovat, že nejde o věci uvedené v § 2954 nového občanského zákoníku.

K bodu 229 (§ 323 odst. 1):

Nový občanský zákoník upravuje v § 496 rozdělení věcí na hmotné a nehmotné. Hmotnou věcí je ovladatelná část vnějšího světa, která má povahu samostatného předmětu. Nehmotné věci jsou práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty.

Nový občanský zákoník pak v § 498 odst. 1 vymezuje nemovité věci a v odstavci 2 stanoví, že veškeré další věci, ať je jejich podstata hmotná nebo nehmotná, jsou movité.

Z výše uvedeného je zřejmé, že pojem „movitá věc“ podle nového občanského zákoníku bude zahrnovat i majetek, který je postihován podle hlavy druhé až čtvrté části šesté občanského soudního řádu, tedy mzdu, příjmy uvedené v § 299 o.s.ř. (hlava druhá - srážky ze mzdy), pohledávky a jiná majetková práva podle hlavy třetí a čtvrté (příkazání pohledávky, správa nemovitosti). Půjde o věci movité nehmotné, tedy převážně práva. Je třeba výslovně stanovit, že na tyto věci se právní úprava výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí nevztahuje.

K bodům 233, 234 a 235 [§ 325a, § 325b odst. 2, § 326 odst. 1, § 326a, § 335b odst. 4, § 336c odst. 1 písm. b), § 338p odst. 1 písm. b), § 345 odst. 4]:

Nový občanský zákoník již nepoužívá pojem „místo podnikání“, hovoří pouze o sídle podnikatele. Tomu je třeba přizpůsobit příslušná ustanovení občanského soudního řádu.

K bodům 236 a 295 (§ 326 odst. 3, § 338a odst. 2):

Z ustanovení § 1314 odst. 1 nového občanského zákoníku plyne, že není-li movitá věc jako zástava odevzdána zástavnímu věřiteli nebo osobě třetí, aby ji pro zástavního věřitele opatrovala, vyžaduje se pro zástavní smlouvu písemná forma.

Platný občanský zákoník v § 156 odst. 3 hovoří v obdobném případě o tom, že věci nejsou odevzdány zástavnímu věřiteli nebo třetí osobě. Podle § 157 odst. 3 občanského zákoníku účinného do 31. prosince 2012 odevzdání movité věci zástavnímu věřiteli může být nahrazeno jejím předáním do úschovy nebo ke skladování pro zástavního věřitele nebo pro zástavního dlužníka u třetí osoby, je-li to dohodnuto v zástavní smlouvě.

Nově se v § 326 odst. 3 občanského soudního řádu v souladu s § 1314 odst. 1 nového občanského zákoníku navrhuje hovořit o osobě, již byla věc předána, aby ji opatrovala.

K bodům 240, 241 a 242 (§ 327a odst. 1 a 2):

Ustanovení se uvádí do souladu s terminologií nového občanského zákoníku.

K bodu 243 (§ 327b odst. 3):

Protože nový občanský zákoník již neumožňuje umožnění vkladní knížky (§ 2676 a násl. nového občanského zákoníku), navrhuje se, aby v případě, kdy povinný soudu na výzvu vkladní knížku nepředloží, byla vkladní knížka nahrazena usnesením o nařízení výkonu rozhodnutí, a to pouze v rozsahu a pro účely výkonu rozhodnutí, nikoliv tedy např. pro další potřebu povinného.

K bodům 246, 253, 254, 270, 277, 279, 280, 335, 336, 337, 346 a 348 [§ 329 odst. 3, § 330a odst. 2 a 3, § 335b odst. 5, § 336b odst. 4, § 336c odst. 1, § 336e odst. 3, § 336i odst. 2 písm. a), § 336j odst. 1, § 336o odst. 2 a 3, § 338o odst. 2, § 338p odst. 1 a 5, § 338r odst. 3, § 338w odst. 1, § 338x odst. 1, § 338z odst. 1 a 3]:

Nový občanský zákoník upravuje výhradu zpětné koupě v § 2135 a následujících. Z ujednání o výhradě zpětné koupě vzniká kupujícímu povinnost převést na požádání věc prodávajícímu za úplatu zpět.

Navržená právní úprava vychází z toho, že výhrada zpětné koupě bude mít v rámci výkonu rozhodnutí stejný právní režim jako předkupní právo. Ten, komu bude svědčit výhrada zpětné koupě, bude tedy v dražební vyhlášce upozorněn, že může právo zpětné koupě uplatnit jen v dražbě jako dražitel a udělením příklepu zanikne, a dražební vyhláška mu bude doručena. Povinný bude muset oznámit soudu, kdo má k nemovitosti výhradu zpětné koupě, která není zapsána v katastru nemovitostí. Ten, kdo bude chtít uplatnit výhradu zpětné koupě, bude ji muset soudu prokázat nejpozději před zahájením dražebního jednání, a soud rozhodne, zda je výhrada prokázána.

Oprávněný z výhrady zpětné koupě bude mít při stejném nejvyšším podání přednostní právo na udělení příklepu.

K bodu 247 (§ 329 odst. 7):

Jde o formulační změnu.

K bodům 251, 256 a 257 (§ 330 odst. 5, § 331 odst. 3, § 342 odst. 2):

Protože řízení o úschovách bude upraveno v novém zákoně o zvláštních řízeních soudních, je nutno v ustanoveních občanského soudního řádu, v nichž se v platné právní úpravě odkazuje na řízení o úschovách podle o.s.ř., odkázat na novou právní úpravu.

K bodům 255 a 290 (§ 331 odst. 1 a 2, § 337a):

Protože nový občanský zákoník ani zákon o obchodních korporacích již nezná pojem obchodního majetku, je třeba tuto změnu promítnout do občanského soudního řádu.

K bodům 268 a 269 (§ 335b odst. 4):

Navržená změna ustanovení vyplývá z toho, že nemovitou věcí nezapsanou do katastru nemovitostí může být i právo stavby, v souvislosti s nímž stavba dosud nebyla zřízena.

Podle § 1242 nového občanského zákoníku je právo stavby nemovitou věcí.

Z § 1240 odst. 1 nového občanského zákoníku plyne, že pozemek může být zatížen věcným právem jiné osoby (stavebníka) mít na povrchu nebo pod povrchem pozemku stavbu. Nezáleží na tom, zda se jedná o stavbu již zřízenou či dosud nezřízenou. V § 1243 nový občanský zákoník stanoví, že právo stavby se nabyvá smlouvou, vydržením, anebo, stanoví-li tak zákon, rozhodnutím orgánu veřejné moci. Právo stavby zřízené smlouvou vzniká zápisem do veřejného seznamu. Zápisu do veřejného seznamu podléhá i právo stavby vzniklé rozhodnutím orgánu veřejné moci.

Právo stavby vzniklé vydržením se tedy do veřejného seznamu nezapisuje.

K bodům 277, 278, 284, 335 a 348 [§ 336b odst. 4, § 336l odst. 5, § 338o odst. 2 písm. k), § 338z odst. 3]:

Nový občanský zákoník v § 1254 nového občanského zákoníku uvádí k právu stavby, že stavebník má předkupní právo k pozemku a vlastník pozemku má předkupní právo k právu stavby. V § 3056 odst. 1 (přechodné ustanovení) nový občanský zákoník stanoví, že vlastník pozemku, na němž je zřízena stavba, která není podle dosavadních právních předpisů součástí pozemku a nestala se součástí pozemku ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, má ke stavbě předkupní právo a vlastník stavby má předkupní právo k pozemku.

Protože občanský soudní řád stanoví v rámci výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí obecnou zásadu, že ten, komu svědčí předkupní právo, je může uplatnit jen v dražbě jako dražitel a udělením příklepu předkupní právo zaniká, je třeba pro předkupní právo spojené s právem stavby a předkupní právo vlastníka stavby k pozemku a vlastníka pozemku ke stavbě stanovit výjimku. Předkupní právo stavebníka k pozemku nebo vlastníka pozemku k právu stavby (vlastníka stavby k pozemku a vlastníka pozemku ke stavbě) by mělo být zachováno i v případě, že pozemek nebo stavba změní vlastníka nebo právo stavby oprávněného z tohoto práva v důsledku prodeje nemovité věci v dražbě prováděné v rámci výkonu rozhodnutí. Zanikat nebudou ani zákonná předkupní práva.

Totéž se stanoví v souvislosti s právní úpravou předkupního práva v rámci výkonu rozhodnutí prodejem závodu.

Do náležitostí dražební vyhlášky se pro lepší informovanost potenciálních dražitelů pro případ, že se výkon rozhodnutí bude vztahovat na pozemek a tento pozemek bude zatížen právem stavby, zařazuje údaj o těchto skutečnostech.

K bodům 282, 283 a 288 (§ 336j odst. 4, § 336ja odst. 5, § 336l odst. 7):

Jak bylo zmíněno výše, nemovitou věcí může být i právo stavby, s nímž není spojena žádná stavba. Taková nemovitá věc nemůže být vyklizena.

K bodu 291 (§ 337c odst. 4, § 338ze odst. 4):

Nový občanský zákoník již nezná institut poplatku z prodlení, proto je třeba jej z občanského soudního řádu vypustit.

V přechodných ustanoveních se navrhuje zachovat uspokojování nároků na poplatek z prodlení vzniklých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle dosavadních právních předpisů.

K bodu 300 (poznámka pod čarou č. 93):

Zrušuje se poznámka pod čarou, která odkazuje na ustanovení obchodního zákoníku, který byl zrušen novým zákonem o obchodních korporacích.

K bodu 301 (§ 338f odst. 1):

Vzhledem k pojetí závodu podle nového občanského zákoníku (závod bude nově soubor jmění, nebudou k němu náležet pouze aktiva jako k podniku podle obchodního zákoníku) se navrhuje formulační změna v § 338f odst. 1.

K bodům 302, 303, 307, 309, 310, 314, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 331, 332, 334, 339, 340, 341, 344, 351, 352, 356, 357 a 358 [§ 338g odst. 2, § 338h odst. 1, § 338k odst. 1, § 338m odst. 1 a 3, § 338mb odst. 3, § 338n odst. 1, § 338o odst. 2, § 338p odst. 5, § 338r odst. 1, § 338s, § 338v odst. 2, § 338x odst. 1, § 338za odst. 3, § 338zf písm. a), § 338zk odst. 1, § 338zm odst. 2, § 338zn odst. 1 až 3]:

Nový občanský zákoník stanoví v § 495, že souhrn všeho, co osobě patří, tvoří její majetek. Za majetek je tedy třeba považovat souhrn práv, věcí a jiných majetkových hodnot náležejících určité osobě.

Lze tedy mít za to, že je vhodné vymezení toho, nač se vztahuje nařízení výkonu rozhodnutí prodejem závodu, nahradit pojmem majetek a tento pojem používat v rámci celé právní úpravy tohoto způsobu výkonu rozhodnutí.

Hovoří-li nový občanský zákoník o majetku závodu, uvádí, že majetek k tomuto závodu náleží (např. § 2175 odst. 1 nebo § 2177 odst. 1). Občanský soudní řád se uvádí do souladu s touto terminologií.

Ustanovení § 495 nového občanského zákoníku obsahuje rovněž definici jmění. Jmění osoby tvoří podle nového civilního kodexu souhrn jejího majetku a jejích dluhů. Navrhuje se uvést příslušná ustanovení občanského soudního řádu do souladu i s tímto termínem.

K bodům 313, 315, 316, 330, 336, 342, 343 a 359 (§ 338h odst. 4, § 338k odst. 1, § 338n odst. 6, § 338p odst. 1, § 338w odst. 1 a 3, § 338zp odst. 2):

Do příslušných ustanovení se promítají terminologické změny, které byly zmíněny výše.

K bodu 354 (poznámka pod čarou č. 95):

Zrušuje se odkaz na zákon č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů, který byl zrušen novým občanským zákoníkem. Nájem prostoru sloužícího k podnikání upravuje nový občanský zákoník v § 2302 a násl.

K bodu 360 (§ 338zqa):

Nový občanský zákoník upravuje v § 700 a násl. nový institut rodinného závodu. Za rodinný závod se považuje závod, ve kterém společně pracují manželé nebo alespoň s jedním s manželů i jejich příbuzní a který je ve vlastnictví některé z těchto osob. Členové rodiny zúčastnění na provozu rodinného závodu se podílejí na zisku z něho i na věcech z tohoto zisku nabytých, jakož i na přírůstcích závodu v míře odpovídající množství a druhu své práce.

Z § 704 odst. 2 plyne, že má-li být rodinný závod zcizen, má k němu člen rodiny zúčastněný na jeho provozu předkupní právo, ledaže bylo ujednáno něco jiného. Toto ustanovení se však vztahuje pouze na převod rodinného závodu v soukromoprávní oblasti, nikoliv na jeho postižení výkonem rozhodnutí prodejem závodu.

Podle § 703 nového občanského zákoníku se účastenství na provozu rodinného závodu váže na osobu člena rodiny a nelze je přenést na jiného, ledaže se jedná o některého z členů rodiny a souhlasí s tím všichni členové rodiny, kteří již jsou na provozu rodinného závodu zúčastněni.

Podle § 705 odst. 1 nového občanského zákoníku zcizením závodu účastenství na provozu rodinného závodu zanikne.

Navrhuje se, aby vzhledem k povaze rodinného závodu byla člena rodiny zúčastněnému na provozu rodinného závodu, který není povinným, dána možnost, aby v dražbě rodinného závodu tento závod získal za podmínky, že dorovná nejvyšší podání.

Takovým členům rodiny tedy bude doručována dražební vyhláška, bude oprávněn podat za podmínek stanovených zákonem odvolání proti usnesení o příklepu a, jak bylo zmíněno výše, bude mu udělen příklep, učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání.

Jde v podstatě o práva, která občanský soudní řád poskytuje spoluvlastníkovi při prodeji spoluvlastnického podílu.

K bodům 361, 362 a 364 (nadpis § 340, § 340 odst. 1, § 343 a 344):

Nový občanský zákoník již nezná bytové náhrady, tedy náhradní ubytování nebo náhradní byt, ani přístřeší. Z tohoto důvodu je nutno z právní úpravy výkonu rozhodnutí vyklizením vypustit ustanovení týkající se vyklizení se zajištěním bytové náhrady nebo přístřeší.

K bodu 363 (§ 340 odst. 2):

V rámci výkonu rozhodnutí vyklizením nemovité věci, stavby, bytu nebo místnosti se navrhuje prodloužit lhůtu pro vyznění povinného o tomto vyklizení z 5 na 15 dnů před tím, než bude vyklizení provedeno. V důsledku změny by povinný měl mít více času na to, aby se na vyklizení připravil a aby si zajistil další ubytování.

K bodu 366 (§ 354)

Dané ustanovení reaguje na úpravu v novém občanském zákoníku, který v § 593 umožňuje věřiteli vyhradit si dříve, než se jeho pohledávka stane vykonatelnou, právo dovolat se neúčinnosti právního jednání. Věřitel výhradu, kterou učiní prostřednictvím soudu, oznámí tomu, vůči komu se neúčinnosti právního jednání může dovolat. Věřiteli pak lhůta k dovolání se neúčinnosti právního jednání neběží, dokud se jeho pohledávka nestane vykonatelnou.

K čl. II

K bodům 1 až 3

Přechodné ustanovení v sobě především promítá zásadu, že zákony nepůsobí nazpět a že novým zákonem se řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne jeho účinnosti. Dále přechodné ustanovení upravuje případy, kdy jiný právní předpis odkazuje na určitá ustanovení nebo postup podle občanského soudního řádu a tato ustanovení byla v občanském soudním řádu zrušena a nově zakotvena v zákoně o zvláštních řízeních soudních. V takovém případě vstupují na místo zrušených ustanovení občanského soudního řádu jim odpovídající ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních. Navrhované přechodné ustanovení je nezbytné v kontextu s ústavní konformitou, jakož i v kontextu s obecnými právními zásadami.

K bodům 4 až 9

Přechodná ustanovení se týkají výkonu rozhodnutí pro pohledávku náhrady za příspěvek na výživu dítěte, jejíž postavení jako přednostní pohledávky zůstává zachováno, dále odrážejí skutečnost, že zajištění postoupením pohledávky bylo zahrnuto pod zajištění zajišťovacím převodem práva.

Zachovává se dále právní postavení bytů nebo nebytových prostorů podle zákona č. 72/1994 Sb.

Předpokládá se rovněž, že poplatek z prodlení bude po účinnosti navrhovaného zákona v rámci výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí uspokojován ve stejném pořadí jako podle dosavadních právních předpisů.

K bodu 9

Přechodné ustanovení reflektuje specifickou situaci přiznávání bytové náhrady podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Stanoví se, že rozhodnutí o vyklizení bytu s náhradou vydané před 1. lednem 2014 bude vykonáno podle ustanovení občanského soudního řádu účinných do 1. ledna 2014

K čl. III

K bodu 1 (§ 2)

Jedná se o specifikum, které je obsaženo v návrhu zákona o veřejných rejstřících, tedy možnost, aby notář prováděl zápisy do veřejných rejstřků sám. V takovém případě bude poplatníkem soudního poplatku.

K bodům 2, 5 a 21 (§ 2 odst. 3, § 10 odst. 6 a položka 4 bod 6):

Ustanovení reaguje na terminologické změny v novém občanském zákoníku. Ten v § 3020 uvádí, že ustanovení o manželství a o právech a povinnostech manželů platí obdobně pro registrované partnerství a práva a povinnosti partnerů. V § 677 a násl. nový občanský zákoník upravuje rozhodování soudu o tom, zda tu manželství je, či není, nikoli o neexistenci manželství, analogicky tak soud rozhoduje o tom, zda tu partnerství je, či není a tuto terminologii používá i nový zákon o zvláštních řízeních soudních.

K bodům 3, 4, 17, 19, 22, 24 (§ 6a odst. 6, položka 4 bod 1 písm. a), položka 4 bod 3, položka 6 bod 2, položka 13 bod 1 písm. b), položka 13 bod 2, položka 22 bod 8 a položka 23 bod 1 písm. b)):

Zatímco platný občanský zákoník používá promiscue termín nemovitá věc a nemovitost, nový občanský zákoník se důsledně drží termínu nemovitá věc.

Z tohoto důvodu se navrhuje v zákoně o soudních poplatcích pojem nemovitost nahradit pojmem nemovitá věc.

K bodu 6 (§ 11 odst. 1 písm. d))

Nový občanský zákoník upravuje právo na duševní a tělesnou integritu a otázky spojené se zásahem do integrity. Tuto úpravu reflektuje nový zákon o zvláštních řízeních soudních, a to zařazením tohoto zvláštního nesporného řízení do taxativního výčtu řízení tímto zákonem upravených. S ohledem na charakter tohoto řízení je nepochybné, že by mělo být zařazeno mezi věcné osvobození od soudních poplatků.

K bodům 7, 16 a 27 (§ 11 odst. 1 písm. e), 11 odst. 3 a položka 22 bod 11 a 23 bod 6)

Z hmotným právem nově nastoleného rozlišování pojmů pozůstalost a dědictví plyne potřeba přenesení této terminologické změny do souvisejících předpisů a s ohledem na úpravu soudního řízení v zákoně o zvláštních řízeních soudních i do zákona o soudních poplatcích. Pozůstalost je pojata jako jmění zůstavitele k okamžiku zůstavitelovy smrti, resp. jako ta jeho část, která je způsobilá přejít na dědice jako na právního nástupce, zatímco dědictví je to z pozůstalosti, co skutečně připadá jako jmění osobě, která je dědicem. Pojem „dědictvé věci“ je tedy potřeba v zákoně o soudních poplatcích nahradit pojmem „pozůstalostní věci“.

K bodu 8 (§ 11 odst. 1 písm. f))

Ustanovení reaguje na změnu terminologie v novém občanském zákoníku (srov. jeho § 15). Tradičním jednoslovným označením „svéprávnost“ nový občanský zákoník nahradil dosavadní výraz „způsobilost k právním úkonům“, neboť zároveň opustil pojem právního úkonu, tedy způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat). Dále nový občanský zákoník tak po vzoru dalších evropských států zavedl do českého právního řádu další opatření využitelná pro osoby stížené duševní poruchou, která jsou oproti v současnosti jedině možným opatřením mírnější. Je tak vhodné tato řízení zařadit mezi věcně osvobozená řízení od soudních poplatků.

K bodu 9 (§ 11 odst. 1 písm. h))

Vzhledem k tomu, že poslání právnické osoby se statusem veřejné prospěšnosti, je naplňování obecného blaha ve shodě s účelem vyjádřeným v zakladatelském právním jednání, za současného hospodárného využití vlastního jmění, navrhuje se, aby řízení, ve kterém právnická osoba žádá o přiznání statusu veřejné prospěšnosti, bylo osvobozeno od soudního poplatku. Tento návrh reflektuje poslání, které tyto právnické osoby naplňují.

K bodu 10 (§ 11 odst. 2 písm. d))

Navrhovaná právní úprava reaguje na legislativní změny provedené novým občanským zákoníkem.

K bodu 11 (§ 11 odst. 2 písm. f))

Jedná se o promítnutí terminologické změny, kterou s sebou přinesl nový občanský zákoník (srov. jeho § 920). Nově tak soud nebude rozhodovat v řízení o příspěvku na výživu a úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a slehnutím, ale v řízení o výživě a příspěvku na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem.

K bodu 12 (§11 odst. 2 písm. m))

Novým zákonem o veřejných rejstřících dochází ke sjednocení všech veřejných rejstřiků v jeden „veřejný rejstřík“. Nadace a nadační fondy se tak budou nově zapisovat do obecného „veřejného rejstříku“.

K bodu 13 (§11 odst. 2 písm. o))

Nový občanský zákoník mimo jiné ruší zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým

prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů). Nově tak obecná úprava bude obsažena právě v novém občanském zákoníku. Současně pak dochází novým zákonem o veřejných rejstřících ke sjednocení všech veřejných rejstříků v jeden, společenství vlastníků jednotek tak budou nově zapsána do obecného „veřejného rejstříku“.

K bodu 14 (§ 11 odst. 2 písm. s))

Platná právní úprava zná, pokud jde o ochranu proti domácímu násilí, pouze předběžné opatření podle § 76b občanského soudního řádu, kterým soud může účastníku uložit zejména, aby opustil obydlí společné s navrhovatelem a jeho bezprostřední okolí a nevstupoval do něj, aby se zdržel setkávání s navrhovatelem, nebo aby se zdržel nežádoucího sledování a obtěžování navrhovatele. Nový občanský zákoník vedle stávajícího předběžného opatření zavádí nové řízení ve věci samé. Nová procesní právní úprava, která reflektuje jak předběžné opatření, tak rozhodnutí ve věci samé a výkon rozhodnutí bude nově obsažena v zákoně o zvláštních řízeních soudních a je tedy třeba tyto změny reflektovat i v zákoně o soudních poplatcích. Osvobození od soudních poplatků opět navazuje na stávající úpravu, dle které byl navrhovatel osvobozen. Jednalo se tak o tzv. osvobození osobní.

K bodu 15 (§ 11 odst. 2 písm. u))

Navrhovaný novelizační bod reflektuje skutečnost, že nově budou vést spolkové rejstříky soudy. Z tohoto důvodu se navrhuje osvobození od soudních poplatků, neboť podle současné právní úpravy jsou spolky osvobozeny od správních poplatků.

K bodu 18, 20, 23, 26 (položka 4 bod 1 písm. b), 4 bod 3, položka 6 bod 2, položka 13 bod 1 písm. c), 13 bod 3, 22 bod 8 a 23 bod 1 písm. c))

Jedná se o promítnutí terminologické změny, kterou s sebou přinesl nový občanský zákoník. Ten nahradil pojem „podnik“ pojmem „obchodní závod“, který představuje organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti.

K bodu 24 (položka 17b)

Jedná se o promítnutí skutečnosti, že bude možné nově žádat zrušení rozhodnutí rozhodčí komise spolku. Výše soudního poplatku je navrhována shodně, jako v případě zrušení rozhodnutí rozhodce.

K bodu 28 (položka 27)

Novým zákonem o zvláštních řízeních soudních byla přesunuta úprava možnosti učinit podání ústně do protokolu z občanského soudního řádu právě do nového procesního předpisu. Avšak s ohledem na skutečnost, že i v občanském soudním řádu může být nadále podání ve zvláštních případech učiněno ústně (výhrada), je vhodné ponechat v daném ustanovení odkaz na oba tyto procesní předpisy.

K bodu 29 (položky 37 a 38)

Navrhovaná změna reflektuje skutečnost, že nový občanský zákoník institut sepsání movitých věcí soudním vykonavatelem k zajištění nájemného podle § 672 občanského zákoníku neupravuje. Nový občanský zákoník upravuje pouze zadržovací právo k movitým věcem (srov. jeho § 2234) na úhradu pohledávky vůči nájemci.

K čl. IV

Přechodná ustanovení vychází ze zásady nepravé zpětné účinnosti nové právní úpravy. Dále se však uvádí případy, v nichž je z povahy věci zásadně vyloučeno použít novou právní úpravu; tato řízení se proto dokončí podle dosavadní úpravy.

K čl. V

Jedná se o legislativní změny vyvolané harmonizací základního procesního předpisu upravujícího řízení před soudy v civilních věcech, občanského soudního řádu, s novým občanským zákoníkem, zákonem o obchodních korporacích a zákonem o mezinárodním právu soukromém. V rámci harmonizace došlo k rozdělení civilního soudního řízení, které bylo dosud upraveno v jednom procesním předpise, do předpisů dvou, a to do občanského soudního řádu upravujícího pouze řízení sporné, a do zákona o zvláštních řízeních soudních, který upravuje řízení nesporná a jiná zvláštní řízení.

K bodu 1 (§ 5)

V zákoně o zvláštních řízeních soudních bude nově upraveno procesní postavení, oprávnění a povinnost státního zastupitelství, zároveň však bude procesní postavení, oprávnění a povinnost státního zastupitelství v určitých řízeních nadále upraveno v občanském soudním řádu. Z uvedeného důvodu je tak nutné provést legislativní změnu § 5 zákona o státním zastupitelství, který v normativním textu odkazuje pouze na občanský soudní řád.

K bodům 2 až 12 a 14 (§ 12j a § 21)

V § 12j a § 21 zákona o státním zastupitelství pak dochází k legislativně technickým úpravám s ohledem na změnu terminologie a změnu přístupu k osobám, které mají narušenou schopnost samostatně právně jednat v novém občanském zákoníku. Podle nového občanského zákoníku již nebude možné zbavit člověka svéprávnosti (dle původní terminologie způsobilosti k právním úkonům), ale pouze jej ve svéprávnosti omezit. Změna v § 12j odst. 6 písm. q) a odst. 4 písm. p) se činí na základě změny koncepce osvojení podle nového občanského zákoníku, podle které do budoucna bude možné osvojit nejen nezletilého, ale také zletilého. Dále se v souladu s novým institutem prohlášení za nezvěstného a v souladu s novelou zákona o evidenci obyvatel a o pobytu cizinců promítá do zákona o státním zastupitelství nový údaj poskytovaný státnímu zastupitelství o dni, ke kterému dle rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného nastávají účinky takového rozhodnutí.

K bodu 13 (§ 16 odst. 4)

Zákonem č. 459/2011 Sb. došlo k doplnění § 13b zákona o státním zastupitelství o nový odstavec 4, podle kterého se při správě placení pořádkových pokut postupuje podle

daňového řádu. V zákoně však zároveň zůstal nezměněný § 16 odst. 4, podle kterého výkon rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty provede na návrh státního zastupitelství soud podle občanského soudního řádu. Navrhované ustanovení je tak pouze legislativně-technickou změnou, která daný stav napravuje.

K čl. VI

K bodu 1 (§ 10)

Zrušení § 10 má za cíl zpřehlednění oprávnění vyšších soudních úředníků v návaznosti na změny v občanském soudním řízení a zejména z důvodu návrhu zákona o zvláštních řízeních soudních. Rozsah oprávnění vyšších soudních úředníků bude nadále upraven prostřednictvím negativního výčtu v ustanovení § 11.

K bodu 2 (§ 11)

Negativní výčet pravomocí v § 11 je upraven tak, aby měli vyšší soudní úředníci pravomoci vymezeny široce, ale zároveň aby byly vymezeny hranice jejich možného působení tak, aby rozhodování ve věci samé nebo některé další důležité úkony soudu byly v zásadě v rukou soudce nebo senátu. Při přípravě návrhu se vycházelo z dosavadního znění § 11 a § 10.

Ustanovení § 11 písm. c) bod 3 („věcech určení otcovství souhlasným prohlášením“) směřuje pouze k věcem uvedeným v návrhu zákona o zvláštních řízeních soudních v části třetí hlavě I dílu 3 oddílu 1, a nikoliv k samotnému řízení o určení otcovství.

Ustanovení § 11 písm. m) bod 6 je doplnění související se změnou insolvenčního zákona obsaženou v návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů (v současnosti projednávaný v LRV).

Novela insolvenčního zákona jednoznačně upravuje vzájemné vztahy práva úpadkového k právu exekučnímu a potvrzuje prioritu insolvenčních řešení. To se v navržených změnách projevuje i tím, že insolvenčnímu soudu bude svěřena pravomoc odklidit rozhodnutí nebo opatření vydaná nebo přijatá při provádění výkonu rozhodnutí nebo exekuce v rozporu s omezením podle § 109 odst. 1 písm. c) nebo zakázat přijetí takových rozhodnutí nebo opatření. Takováto rozhodnutí jsou navrhována zařadit mezi úkony, které vyšší soudní úředník není oprávněn činit.

Ustanovení § 11 písm. m) bod 15 upravuje text v souladu s platnou právní úpravou institutu oddlužení. Podle § 406 odst. 1 insolvenčního zákona insolvenční soud rozhodnutím schvaluje oddlužení, podle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona insolvenční soud vydává usnesení, jímž dlužníka osvobodí od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení, a podle § 418 odst. 1 insolvenčního zákona insolvenční soud schválené oddlužení zruší. V návaznosti na znění těchto ustanovení se navrhuje vypustit slovo „plánu“.

K bodu 3

Legislativně technická změna v návaznosti na zrušení § 10.

K čl. VII

Vzhledem k tomu, že se jedná o procesní předpis reflektující novou hmotněprávní úpravu, která bude účinná od 1. ledna 2014, navrhuje se, aby zákon byl účinný od stejného data, tj. od 1. ledna 2014.

V Praze dne 27. února 2013

RNDr. Petr Nečas, v.r.
předseda vlády

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D., v.r.
ministr spravedlnosti